



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-7-26

Druk nr 2172

Warszawa, 20 stycznia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Jednocześnie, ze względu na fakt, że przepisy specustawy dotyczące ochrony tymczasowej obowiązują do 4 marca 2026 r., na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2 regulaminu Sejmu przedstawiam wniosek o skrócenie postępowania z projektem ustawy, w szczególności, przez przystąpienie do: pierwszego czytania bez zachowania terminu określonego w art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu, drugiego czytania bez zachowania terminu określonego w art. 44 ust. 3 regulaminu Sejmu oraz trzeciego czytania bez kierowania projektu do komisji, w razie zgłoszenia w drugim czytaniu poprawek i wniosków.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 44q po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Uczeń, o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, kończy szkołę podstawową, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, ustalone w klasie programowo najwyższej oraz roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, które ten uczeń realizował w czasie nauki w Polsce, uzyskał pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 2) przystąpił ponadto do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawę z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych, ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawę z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” oraz ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) w art. 44zm po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Uczeń, o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, kończy szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w której ostatni rok nauki odpowiada klasie VIII szkoły podstawowej, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, ustalone w klasie programowo najwyższej, oraz roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, które ten uczeń realizował w czasie nauki w Polsce, uzyskał pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq;
- 2) przystąpił do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) beneficjent ochrony czasowej – cudzoziemca należącego do grupy wysiedleńców wymienionej w decyzji Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców, o której mowa w art. 106 ust. 1, cudzoziemca, o którym mowa w art. 106 ust. 2 oraz cudzoziemca należącego do grupy wysiedleńców wymienionej w przepisach wydanych na podstawie art. 107 ust. 1;”;

b) w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 i 15 w brzmieniu:

„14) osoby w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej to odpowiednio:

- a) dzieci lub osoby pełnoletnie, które bezpośrednio przed przyjazdem do Rzeczypospolitej Polskiej były umieszczone na terytorium państw swojego pochodzenia w instytucjach zapewniających całodobowy pobyt, różnych typów, form własności i podporządkowania, i które przybyły do Rzeczypospolitej Polskiej w ramach zorganizowanej ewakuacji tych instytucji,

- b) osoby zatrudnione w instytucjach, o których mowa w lit. a, które przybyły do Rzeczypospolitej Polskiej w celu sprawowania opieki nad osobami wymienionymi w lit. a;
- 15) osoby w zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej to odpowiednio:
- a) dzieci lub osoby pełnoletnie, które bezpośrednio przed przyjazdem do Rzeczypospolitej Polskiej były umieszczone na terytorium państw swojego pochodzenia w rodzinnej pieczy zastępczej i które przybyły do Rzeczypospolitej Polskiej z tymi opiekunami,
 - b) opiekunowie sprawujący opiekę nad osobami wymienionymi w lit. a, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w celu sprawowania opieki nad małoletnimi w ramach pieczy rodzinnej.”;
- 2) w art. 33a w ust. 2 wyrazy „60 dni” zastępuje się wyrazami „120 dni”;
- 3) art. 106 i art. 107 otrzymują brzmienie:

„Art. 106. 1. Pobyt beneficjenta ochrony czasowej, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie wskazanym w decyzji Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców, i w celu korzystania z ochrony czasowej, uznaje się za legalny od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia, w którym ta decyzja zachowuje moc obowiązującą, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego rodzicem jest beneficjent ochrony czasowej, o ile dziecko nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 107. 1. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, udzielić ochrony czasowej cudzoziemcom nieobjętym decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców, zmuszonych do opuszczenia kraju lub obszaru geograficznego, którego ta decyzja dotyczy, z powodu obcej inwazji, wojny, wojny domowej, konfliktów etnicznych lub rażących naruszeń praw człowieka, mając na celu potrzebę zapewnienia ich praw podstawowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się grupy osób, objętych ochroną czasową oraz okres obowiązywania ochrony czasowej.”;

4) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. 1. Szef Urzędu może odmówić w drodze decyzji dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu korzystania z ochrony czasowej albo stwierdzić wyłączenie z ochrony czasowej cudzoziemca, który już z niej korzysta, jeżeli istnieją podstawy, aby uznać, że:

- 1) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a lub b;
- 2) popełnił, poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a przed przybyciem na to terytorium w celu korzystania z ochrony czasowej, szczególnie poważne przestępstwo o charakterze innym niż polityczny, inne niż przestępstwo, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a;
- 3) został skazany prawomocnym wyrokiem za szczególnie poważne przestępstwo, inne niż przestępstwo, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a, i stanowi zagrożenie dla społeczeństwa państwa, w którym przebywa;
- 4) jego wjazd lub pobyt mogą zagrozić bezpieczeństwu państwa.

2. Odmowie albo wyłączeniu, o których mowa w ust. 1, podlega także cudzoziemiec, wobec którego istnieją poważne podstawy, aby uznać, że podlegał albo w inny sposób brał udział w popełnieniu zbrodni, szczególnie poważnych przestępstw lub czynów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3.

3. Oceniając czy cudzoziemiec popełnił szczególnie poważne przestępstwo, podlegał do jego popełnienia albo w inny sposób brał udział w jego popełnieniu, Szef Urzędu bierze pod uwagę dotkliwość zagrożenia, na które narażony jest cudzoziemiec po powrocie do kraju lub obszaru geograficznego, z którego stwierdzony został masowy napływ wysiedleńców. Przestępstwa charakteryzujące się szczególnym okrucieństwem, nawet, jeżeli można założyć, że zostały popełnione z pobudek politycznych, mogą zostać zakwalifikowane jako szczególnie poważne przestępstwa niemające charakteru politycznego.

4. Postępowanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, Szef Urzędu wszczyna z urzędu albo na wniosek Komendanta Głównego Policji, organów Straży Granicznej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego.

5. Szef Urzędu wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, w terminie dwóch dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.

7. O decyzji, o której mowa w ust. 1, Szef Urzędu niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Straży Granicznej.”;

5) po art. 109 dodaje się art. 109a i 109b w brzmieniu:

„Art. 109a. Przepisów art. 106 nie stosuje się do cudzoziemca, który:

- 1) posiada:
 - a) zezwolenie na pobyt stały,
 - b) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - c) zezwolenie na pobyt czasowy,
 - d) status uchodźcy,
 - e) ochronę uzupełniającą,
 - f) zgodę na pobyt tolerowany,
 - g) zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;
- 2) złożył w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu którego taki wniosek został złożony;
- 3) uzyskał ochronę czasową na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznaną na podstawie decyzji Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 106 ust. 1;
- 4) posiada obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 5) wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.

Art. 109b. 1. Ochrona czasowa wygasa, w przypadku gdy:

- 1) cudzoziemiec nie złożył wniosku, o którym mowa w art. 110a ust. 1, w terminie określonym w art. 110a ust. 2;
- 2) cudzoziemiec opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 30 dni;
- 3) cudzoziemiec złożył w dowolnym organie gminy pisemne zawiadomienie o zrzeczeniu się prawa do korzystania z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) cudzoziemcowi udzielono:
 - a) zezwolenia na pobyt stały,
 - b) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - c) zezwolenia na pobyt czasowy,
 - d) statusu uchodźcy,

- e) ochrony uzupełniającej,
 - f) zgody na pobyt tolerowany,
 - g) zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
- 5) cudzoziemiec złożył w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu którego taki wniosek został złożony;
- 6) cudzoziemiec uzyskał ochronę czasową na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznaną na podstawie decyzji Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 106 ust. 1;
- 7) cudzoziemiec nabył obywatelstwo polskie albo obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2. Ochrona czasowa wygasa w dniu zdarzenia, które powoduje jej wygaśnięcie. W przypadku wygaśnięcia ochrony czasowej na podstawie ust. 1 pkt 1 zdarzeniem tym jest upływ ostatniego dnia terminu określonego w art. 110a ust. 2.

3. W przypadku wygaśnięcia ochrony czasowej na podstawie ust. 1 pkt 5, cudzoziemiec ponownie korzysta z ochrony czasowej po wydaniu wobec niego decyzji, o której mowa w art. 52 ust. 1, poczynawszy od dnia, w którym ta decyzja stała się ostateczna.”;

- 6) uchyla się art. 110;
- 7) po art. 110 dodaje się art. 110a–110f w brzmieniu:

„Art. 110a. 1. Beneficjentowi ochrony czasowej na wniosek złożony w dowolnym organie gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje się numer PESEL, o którym mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.²⁾) ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 30 dni od dnia przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy rozdziału 5a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Art. 110b. 1. Komendant Główny Straży Granicznej prowadzi w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej rejestr beneficjentów ochrony czasowej, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w art. 110a ust. 1.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1176, 1191, 1216, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...

2. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, przetwarza się:
- 1) dane:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
 - b) datę urodzenia,
 - c) obywatelstwo (obywatelstwa) albo status bezpaństwowca,
 - d) płeć,
 - e) rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy,
 - f) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy,
 - g) unikalny numer w rejestrze,
 - h) numer PESEL – jeżeli został nadany,
 - i) datę dokonania i zmiany wpisu do rejestru,
 - j) unikalny numer ewidencyjny nadany przez kraj pochodzenia, jeżeli występuje,
 - k) miejsce urodzenia, jeżeli występuje,
 - l) kraj urodzenia, jeżeli występuje;
 - 2) informację o datach:
 - a) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wjazdowym,
 - b) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wyjazdowym,
 - c) złożenia wniosku, o którym mowa w art. 110a ust. 1;
 - 3) informacje o dacie i miejscu przekroczenia granicy zewnętrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), niebędącej granicą Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium państwa trzeciego;
 - 4) informację o dacie końcowej okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznawanego za legalny na podstawie art. 106 lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1;
 - 5) informacje o osobie sprawującej faktyczną pieczę nad dzieckiem obejmujące:
 - a) dane, o których mowa w pkt 1,
 - b) wskazanie stosunku pokrewieństwa z dzieckiem – jeżeli taki istnieje, a w przypadku jego braku – innej relacji łączącej tę osobę z dzieckiem;
 - 6) fotografię, o której mowa w art. 44c ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, jeżeli występuje;

- 7) odciski palców, o których mowa w 44c ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, jeżeli występują;
- 8) informację o wydaniu decyzji na podstawie art. 109;
- 9) informacje o okolicznościach, o których mowa w art. 109a.

3. Jeżeli wjazd nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej lub nastąpił przez granicę, na której nie jest prowadzona kontrola graniczna osób przekraczających tę granicę, Komendant Główny Straży Granicznej rejestruje pobyt beneficjenta ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na jego wniosek, o którym mowa w art. 110a ust. 1.

4. Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza dane w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia przekazania przez organy gminy informacji o złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 110a ust. 1.

5. Szef Urzędu przekazuje na bieżąco Komendantowi Głównemu Straży Granicznej informacje o dokumentach i złożonych wnioskach, o których mowa w art. 109a pkt 1 i 2 i art. 109b pkt 4–5 i 7.

Art. 110c. 1. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w art. 110a ust. 1, zawiera dane, o których mowa w art. 44a ust. 7 pkt 1 i 2, i zgodę, o której mowa w 44a ust. 7 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, minister właściwy do spraw informatyzacji automatycznie potwierdza profil zaufany dla osoby wnioskującej.

2. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w art. 110a ust. 1, nie zawiera danych, o których mowa w ust. 1, cudzoziemiec po nadaniu mu numeru PESEL może złożyć w dowolnym organie gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o:

- 1) wprowadzenie numeru PESEL, imienia i nazwiska, adresu poczty elektronicznej oraz numeru telefonu komórkowego do rejestru danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20h ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703);
- 2) potwierdzenie profilu zaufanego, o którym mowa w art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Organ gminy, o którym mowa w ust. 2:

- 1) potwierdza tożsamość wnioskodawcy na podstawie pozytywnej weryfikacji:
 - a) zgodności danych w dokumencie potwierdzającym nadanie numeru PESEL z rejestrem PESEL,

- b) zgodności danych, o których mowa w art. 44c ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, z wizerunkiem wnioskodawcy;
- 2) może dodatkowo weryfikować tożsamość wnioskodawcy na podstawie zgodności danych, o których mowa w art. 44c ust. 5 pkt 5, ze złożonym na wniosku podpisem własnoręcznym.

4. Po potwierdzeniu tożsamości wnioskodawcy organ gminy, o którym mowa w ust. 2, wprowadza dane do rejestru danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20h ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, i systemu, o którym mowa w art. 20aa tej ustawy.

5. Po wprowadzeniu danych, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw informatyzacji automatycznie potwierdza profil zaufany.

6. Zadania, o których mowa w ust. 3 i 4, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

7. Utworzony automatycznie profil zaufany zawiera adres poczty elektronicznej i numer telefonu komórkowego podane we wniosku, o którym mowa w art. 110a ust. 1.

8. Identyfikator użytkownika profilu zaufanego jest tworzony automatycznie, w sposób ustalony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, i przekazywany osobie wnioskującej:

- 1) na adres poczty elektronicznej podany we wniosku, o którym mowa w art. 110a ust. 1, lub
- 2) w postaci wydruku potwierdzenia utworzenia profilu zaufanego.

9. Wydruk, o którym mowa w ust. 8 pkt 2, zawiera w szczególności:

- 1) identyfikator profilu zaufanego;
- 2) imię (imiona) i nazwisko;
- 3) numer PESEL;
- 4) adres poczty elektronicznej;
- 5) numer telefonu komórkowego.

10. Jednorazowe hasło umożliwiające aktywację profilu zaufanego przez wnioskodawcę jest wysyłane na numer telefonu komórkowego podany we wniosku.

11. Ustalenie tożsamości osoby wnioskującej o potwierdzenie profilu zaufanego jest dokonywane na podstawie ważnego dokumentu podróży.

12. W sprawach dotyczących profilu zaufanego nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 110d. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w aplikacji mObywatel, w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1019), po uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, umożliwić beneficjentowi ochrony czasowej:

- 1) pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentu elektronicznego zawierającego pobrane z rejestru, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, aktualne dane;
- 2) weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w aplikacji mObywatel, w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel umożliwić cudzoziemcowi, który pobrał dokument mobilny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentu mobilnego zawierającego pobrane z rejestru, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, aktualne dane dotyczące dziecka pozostającego pod jego władzą rodzicielską;
- 2) weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu mobilnego.

3. Cudzoziemcowi, o którym mowa w ust. 2, umożliwia się pobranie dokumentu mobilnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego cudzoziemca.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, pobranie dokumentu mobilnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, wymaga:

- 1) uwierzytelnienia przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel;
- 2) złożenia przez cudzoziemca, który pobiera dokument mobilny, oświadczenia o pozostawaniu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności

karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w aplikacji mObywatel, w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel, udostępnić cudzoziemcowi, który pobrał dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, funkcjonalność pozwalającą na:

- 1) dostęp do usługi online obsługiwanej przy użyciu tej aplikacji;
- 2) potwierdzenie udziału w usługach świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji w określonym miejscu i czasie;
- 3) wykorzystanie tej aplikacji w celu przekazywania danych w ramach usług świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedury, w których dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, oraz usługi mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości beneficjenta ochrony czasowej, mając na uwadze ułatwienie im sprawnego i bezpiecznego załatwiania spraw urzędowych.

8. W sprawach dotyczących aplikacji mObywatel nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel.

9. Dokumenty elektroniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, wraz z dokumentem podróży uprawniają cudzoziemca do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.

10. Minister właściwy do spraw informatyzacji unieważnia dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, oraz certyfikat wydany z tym dokumentem w przypadku:

- 1) zmiany statusu UKR na inny status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;
- 2) odnotowania zgonu cudzoziemca w rejestrze PESEL.

Art. 110e. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może, w drodze rozporządzenia, w sytuacji dużego napływu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 106, wprowadzić na czas oznaczony, możliwość potwierdzenia przy nadawaniu numeru PESEL tożsamości cudzoziemca, na podstawie innego dokumentu niż ważny dokument podróży.

Art. 110f. 1. Po przekazaniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1, informacji o wydaniu decyzji na podstawie

art. 109 ust. 1, lub okolicznościach, o których mowa w art. 109a, lub po wygaśnięciu ochrony czasowej na mocy decyzji Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej masowy napływ wysiedleńców, status UKR jest zmieniany na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

2. W przypadku stwierdzenia braku zmiany statusu, o której mowa w ust. 1, dowolny organ gminy może dokonać w rejestrze PESEL zmiany statusu UKR na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c.”;

8) art. 112 otrzymuje brzmienie:

„Art. 112. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w ramach uruchomionych na ten cel środków może zapewnić pomoc beneficjentowi ochrony czasowej polegającą na:

- 1) zapewnieniu pobytu i wyżywienia, jednak nie dłużej niż przez 60 dni od pierwszego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polski i nie dłużej niż przez 12 miesięcy od pierwszego dnia zdarzenia, które było podstawą wydania decyzji Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców poprzez:
 - a) umieszczenie w obiekcie zbiorowego zakwaterowania lub
 - b) wypłatę świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) prowadzeniu punktów recepcyjnych;
- 3) zapewnieniu transportu związanego z zakwaterowaniem lub opieką medyczną;
- 4) podjęciu innych działań niezbędnych do realizacji pomocy.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób wypłaty pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, biorąc pod uwagę konieczność zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb beneficjenta ochrony czasowej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach uruchomionych na ten cel środków, może zapewnić beneficjentowi ochrony czasowej pomoc polegającą za zakwaterowaniu zbiorowym wraz z całodziennym wyżywieniem, jeżeli posiada on status UKR, o którym mowa w art. 110a ust. 1, należy do grupy wrażliwej oraz nie jest w stanie samodzielnie zapewnić sobie zakwaterowania.

4. Za osobę należącą do grupy wrażliwej, określonej w ust. 3, uznaje się osobę, która spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, lub orzeczenie równoważne, o którym mowa w art. 5 pkt 1–2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665 i 1746 oraz z 2026 r. poz. 26), lub jest opiekunem takiej osoby i nie pobiera świadczenia pielęgnacyjnego;
- 2) ukończyła:
 - a) w przypadku kobiet – 60. rok życia,
 - b) w przypadku mężczyzn – 65. rok życia– o ile nie pobiera polskiego świadczenia emerytalnego, nie pracuje i nie posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pełnoletnich zstępnych, którzy podlegają obowiązkowi alimentacyjnemu;
- 3) jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12. miesiąca życia wraz z tym dzieckiem, na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 4) jest osobą z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 5) jest osobą bezpośrednio po hospitalizacji finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia, trwającej przynajmniej 7 dni, nie dłużej niż do ustania przyczyny będącej powodem hospitalizacji.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1 i 3, może być udzielana również cudzoziemcowi, który odniósł obrażenia w wyniku działań wojennych prowadzonych na terytorium państwa lub obszaru geograficznego, którego dotyczy decyzja Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców, niespełniającego warunków, o których mowa w art. 106, który został przetransportowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych koordynuje działania organów władzy publicznej oraz organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, w zakresie udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, a minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego koordynuje działania organów władzy publicznej oraz organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, w zakresie udzielania pomocy, o której mowa w ust. 3.

7. Jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny, z własnej inicjatywy i w zakresie posiadanych środków, mogą zapewnić pomoc beneficjentom ochrony czasowej.

8. Zakres pomocy określa w uchwale organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego. Formy i tryb udzielania pomocy określa właściwy organ wykonawczy danej jednostki lub związku.

9. Do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1–3 i ust. 3 nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego lub podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym udzielono zamówienia, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w ust. 9, podając:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego;
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną;
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług;
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia;
- 5) okoliczności faktyczne uzasadniające udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

11. W celu zapewnienia pomocy, o której mowa w ust. 1 i 3, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może:

- 1) wykorzystać zasoby własne oraz podległych lub nadzorowanych organów i jednostek, lub
- 2) w przypadku gdy zasoby, określone w pkt 1 okażą się niewystarczające, zlecić:
 - a) wojewodzie realizację wskazanych zadań z art. 112 wraz z zapewnieniem finansowania lub,

- b) organizacjom pozarządowym, podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz związkom zawodowym realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert, o którym mowa w dziale II rozdziale 2 tej ustawy.

12. W przypadku zlecenia przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych bądź ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, określonego w ust. 11 pkt 2 lit. a, wojewoda może wydawać polecenia w zakresie zadań określonych w ust. 1 i 3, innym organom administracji rządowej działającym na obszarze województwa, państwowym osobom prawnym, organom samorządu terytorialnego, samorządowym osobom prawnym oraz samorządowym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej.

13. Polecenie, o którym mowa w ust. 12, określa co najmniej:

- 1) grupy, uprawnione do korzystania z pomocy;
- 2) sposób weryfikacji i kierowania osób do miejsc zakwaterowania;
- 3) zasady wykwaterowania osób z miejsc zakwaterowania;
- 4) okres, w jakim może być udzielana pomoc;
- 5) zakres udzielanej pomocy;
- 6) sposób monitorowania i rozliczania zadania;
- 7) szczegółowy sposób finansowania zadania.

14. Polecenie, o którym mowa w ust. 12, jest wydawane w drodze decyzji administracyjnej i podlega natychmiastowemu wykonaniu z chwilą jego doręczenia lub ogłoszenia i nie wymaga uzasadnienia.

15. Polecenie, o którym mowa w ust. 12, może być uchylane lub zmieniane, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Jego uchylenie lub zmiana nie wymaga zgody stron.

16. Polecenie, o którym mowa w ust. 12, może być wydawane także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513) lub za pomocą innych środków łączności. Istotne okoliczności takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie protokołu.

17. Realizowane na podstawie polecenia zadania, o których mowa w ust. 1 i 3, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

18. Wojewoda może kontrolować wszystkie obiekty zbiorowego zakwaterowania, finansowane na podstawie niniejszego artykułu, na terenie województwa.

19. Na potrzeby zamieszkania zbiorowego cudzoziemców, o którym mowa w ust. 1 i 3, dopuszcza się w okresie nie dłuższym niż przez 12 kolejnych miesięcy tymczasowe wykorzystanie oddanego do użytkowania obiektu budowlanego, w tym również innego niż budynek zamieszkania zbiorowego, który nie spełnia wymagań przepisów techniczno-budowlanych, przeciwpożarowych oraz higieniczno-sanitarnych dla tego budynku, jeżeli przy takim sposobie jego użytkowania występujące w nim warunki zapewniają spełnienie podstawowych wymagań w zakresie:

- 1) nośności i stateczności konstrukcji oraz bezpieczeństwa użytkowania;
- 2) bezpieczeństwa pożarowego;
- 3) higieny, zdrowia i środowiska.

20. W przypadku, gdy obiekt budowlany, o którym mowa w ust. 19, będzie przeznaczony do zakwaterowania zbiorowego, musi spełniać podstawowe wymagania, które potwierdza się pozytywną opinią właściwego miejscowo:

- 1) powiatowego inspektora nadzoru budowlanego – w zakresie, o którym mowa w ust. 19 pkt 1;
- 2) komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie, o którym mowa w ust. 19 pkt 2;
- 3) państwowego powiatowego inspektora sanitarnego – w zakresie, o którym mowa w ust. 19 pkt 3.

21. Opinie, o których mowa w ust. 20, wydaje się, w terminie 7 dni roboczych, na wniosek właściciela lub faktycznie władającego obiektem budowlanym. Opinie mogą określać dodatkowe warunki lub ograniczenia niezbędne do zachowania podstawowych wymagań, o których mowa w ust. 19. Do wydawania opinii nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691). Opinię, o której mowa w ust. 20 pkt 2, wydaje się po przeprowadzeniu czynności kontrolno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 23 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U.

z 2025 r. poz. 1312 i 1366), w zakresie oceny zapewnienia w obiekcie budowlanym spełnienia podstawowych wymagań bezpieczeństwa pożarowego.

22. Do obiektów, o których mowa w ust. 19, nie stosuje się art. 71 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, 1080, 1535, 1673, i 1847).”;

9) po art. 112 dodaje się art. 112a–112f w brzmieniu:

„Art. 112a. 1. Beneficjentowi ochrony czasowej, który posiada numer PESEL ze statusem UKR, mogą być przyznawane świadczenia, na zasadach i w trybie przewidzianym dla tej grupy beneficjentów w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Beneficjent ochrony czasowej, o którym mowa w ust. 1, ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej, składa oświadczenie o niewystąpieniu okoliczności, o których mowa w art. 109a ust. 1.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 112b. 1. Beneficjentowi ochrony czasowej, który posiada numer PESEL ze statusem UKR, może być przyznana pomoc żywnościowa w ramach programów, współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może być przyznana pod warunkiem spełniania przez beneficjenta ochrony czasowej kryteriów kwalifikowania do pomocy żywnościowej, określonych w ramach tych programów.

Art. 112c. Beneficjentowi ochrony czasowej, który posiada numer PESEL ze statusem UKR, przysługuje prawo do:

- 1) świadczenia wychowawczego na zasadach i w trybie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576, z 2025 r. poz. 619 i 1301 oraz z 2026 r. poz. ...),
- 2) świadczenia „aktywnie w żłobku” na zasadach i w trybie ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858, z 2025 r. poz. 619, 1083 i 1301 oraz z 2026 r. poz. ...),

- 3) świadczenia „Dobry start” na zasadach i w trybie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osób pobierających te świadczenia oraz członków ich rodzin (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301).

Art. 112d. 1. Beneficjenci ochrony czasowej, którzy posiadają numer PESEL ze statusem UKR:

- 1) którzy byli ofiarami tortur, gwałtu lub
- 2) do zakończenia 18 roku życia, lub
- 3) którzy posiadają zaświadczenie o zamieszkiwaniu w ośrodku zbiorowego zakwaterowania, o którym mowa w art. 112, lub
- 4) w okresie ciąży, porodu lub połogu

– są uprawnieni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach i w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przysługujących osobom objętym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, leczenia niepłodności, zabiegów endoprotezoplastyki i usunięcia zaćmy oraz podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. Świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1 oraz zabiegi endoprotezoplastyki, przysługują również cudzoziemcom, którzy odnieśli obrażenia w wyniku działań wojennych prowadzonych na terytorium państwa lub obszaru geograficznego, którego dotyczy decyzja Rady Unii Europejskiej, stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców, niespełniającym warunków, o których mowa w art. 106, i nieuprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie innych przepisów lub umów międzynarodowych, którzy zostali przetransportowani na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

3. Beneficjenci ochrony czasowej znajdujący się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2025 r. poz. 91 i 637) są uprawnieni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych niezwłocznie w niezbędnym zakresie.

4. W celu uzyskania świadczenia opieki zdrowotnej, beneficjent ochrony czasowej, o którym mowa w ust. 1, jest zobowiązany:

- 1) okazać dokument potwierdzający tożsamość i numer PESEL ze statusem UKR, oraz
- 2) przedstawić, w przypadku beneficjentów, o których mowa w ust. 1:
 - a) pkt 1 – zaświadczenie wydane przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców potwierdzające okoliczność, o której mowa w ust. 1 pkt 1,
 - b) pkt 3 – zaświadczenie o zamieszkiwaniu w ośrodku zbiorowego zakwaterowania, o którym mowa w art. 112,
 - c) pkt 4 – dokument potwierdzający ciężę lub połóg.

5. Przedstawienie przez beneficjenta ochrony czasowej dokumentu potwierdzającego numer PESEL ze statusem UKR, nie jest wymagane w przypadku gdy świadczeniodawca lub niebędąca świadczeniodawcą osoba uprawniona w rozumieniu art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 907 i 1192) uzyska potwierdzenie posiadania przez beneficjenta ochrony czasowej numeru PESEL ze statusem UKR w sposób określony w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

6. Koszty świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1–3, są rozliczane ze świadczeniodawcami oraz aptekami przez Narodowy Fundusz Zdrowia, a finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa udzielanej z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 6, mając na celu zapewnienie rzetelności i gospodarności wydatkowania środków publicznych, w tym utrzymania wydatków w przewidzianych limitach, oraz skuteczności udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

Art. 112e. W przypadku użyczenia beneficjentowi ochrony czasowej budynku lub jego części w celu tymczasowego zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w zakresie tego użyczenia nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

Art. 112f. Do zawarcia umowy najmu okazjonalnego lokalu przez najemcę będącego beneficjentem ochrony czasowej nie stosuje się przepisów art. 19a ust. 2 pkt 2 i 3, ust. 3 oraz art. 19d ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego dotyczących wskazania przez tego najemcę innego lokalu, w którym będzie mógł zamieszkać w przypadku wyegzekwowania od niego obowiązku opróżnienia i wydania lokalu zajmowanego na podstawie umowy najmu okazjonalnego oraz złożenia oświadczenia właściciela lokalu lub osoby posiadającej tytuł prawny do lokalu o wyrażeniu zgody na zamieszkanie najemcy i osób z nim zamieszkujących w lokalu wskazanym w oświadczeniu.”;

10) art. 113 otrzymuje brzmienie:

„Art. 113. 1. Małoletniego bez opieki, będącego beneficjentem ochrony czasowej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu jego prawa i obowiązki nie zostały określone inaczej.

2. Opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego bez opieki będącego beneficjentem ochrony czasowej.

3. Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego bez opieki będącego beneficjentem ochrony czasowej.

4. Opiekun tymczasowy powinien być ustanowiony przede wszystkim spośród krewnych, powinowatych lub innych osób dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków opiekuna. Przepisy art. 148 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 oraz z 2025 r. poz. 897) stosuje się.

5. Postępowanie o ustanowienie opiekuna tymczasowego może być wszczęte na wniosek lub z urzędu.

6. Kandydat na opiekuna tymczasowego składa oświadczenie, że nie zachodzą wobec niego okoliczności, o których mowa w art. 148 § 1 i 1a ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. Uprawnionymi do złożenia wniosku są:

- 1) organy Straży Granicznej;

- 2) wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek województwa;
- 3) prokurator;
- 4) organy Policji;
- 5) kierownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 6) przedstawiciele organizacji międzynarodowych lub pozarządowych zajmujących się udzielaniem pomocy cudzoziemcom;
- 7) osoba sprawująca faktyczną pieczę nad małoletnim bez opieki;
- 8) Szef Urzędu;
- 9) osoba, która objęła faktyczną pieczę nad małoletnim bez opieki po wjeździe przez niego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i sprawuje ją w dniu złożenia wniosku.

8. W sprawie o ustanowienie opiekuna tymczasowego sąd orzeka w postępowaniu nieprocesowym po przeprowadzeniu rozprawy. Sąd przesłuchuje kandydata na opiekuna tymczasowego i osobę sprawującą faktyczną pieczę nad małoletnim bez opieki oraz wysłuchuje małoletniego, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala, uwzględniając w miarę możliwości jego rozsądne życzenie.

9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli kandydat na opiekuna tymczasowego sprawuje faktyczną pieczę nad małoletnim bez opieki, a okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości co do prawidłowego wykonywania tej pieczy i dobro małoletniego bez opieki się temu nie sprzeciwia, sąd może ograniczyć postępowanie dowodowe wyłącznie do dowodów z dokumentów i rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym.

10. Sąd może dokonywać doręczeń zawiadomień i wezwań w sposób, który uzna za najbardziej celowy, kierując się sprawnością postępowania. Wezwanie lub zawiadomienie dokonane w ten sposób wywołuje skutki doręczenia, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata.

11. Sąd rozpoznaje sprawę bezzwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpływu do sądu wniosku lub powzięcia informacji o konieczności ustanowienia opiekuna tymczasowego.

12. Odpis postanowienia sąd doręcza uczestnikom postępowania, jednostce organizacyjnej wskazanej w ust. 17, oraz właściwemu ze względu na miejsce pobytu małoletniego bez opieki kierownikowi powiatowego centrum pomocy rodzinie.

13. Postanowienie o ustanowieniu opiekuna tymczasowego jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, a gdy ogłoszenia nie było – z chwilą jego wydania.

14. W postępowaniu o ustanowienie opiekuna tymczasowego nie pobiera się opłat, a wydatki ponosi Skarb Państwa.

15. Do postępowania o ustanowienie opiekuna tymczasowego w zakresie nieuregulowanym w ustawie przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem art. 130.

16. W sprawach dotyczących opiekuna tymczasowego nieuregulowanych ustawą, stosuje się przepisy tytułu III Opieka i kuratela ustawy z dnia 2 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

17. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego bez opieki będącego beneficjentem ochrony czasowej.”;

11) po art. 113 dodaje się art. 113a–113h w brzmieniu:

„Art. 113a. 1. Dziecko z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun wskazany przez władze kraju pochodzenia.

2. W przypadku niewskazania przez władze kraju pochodzenia opiekuna, o którym mowa w ust. 1 w terminie 14 dni, sąd wskazuje opiekuna tymczasowego zgodnie z art. 113.

3. Opieka, o której mowa w ust. 2, wygasa z mocy prawa z chwilą ustanowienia opiekuna, o którym mowa w ust. 1.

4. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, w tym przestrzegania praw dziecka, sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka.

5. W przypadku gdy na jedną osobę, o której mowa w ust. 1, przypada więcej niż 14 osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a lub pkt 15 lit. a, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie zatrudnia, na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, realizowanych w wymiarze co najmniej 40 godzin w tygodniu, na każdą grupę 14 osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a lub pkt 15 lit. a, liczoną począwszy od 15. osoby,

o której mowa w art. 2 pkt 14 lit. a lub pkt 15 lit. a, osobę do pomocy w sprawowaniu opieki. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, biorąc pod uwagę wiek osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a, lub stan ich zdrowia może zatrudnić dodatkową osobę do pomocy w sprawowaniu opieki.

6. Zadania, o których mowa w ust. 5, stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

7. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 113 i 113a, a także osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, mając na uwadze przestrzeganie praw dziecka i dobro dziecka oraz potrzebę zapewnienia skutecznego, jednolitego i kompleksowego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna.

8. W systemie pieczy zastępczej, o której mowa w dziale III ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301 oraz z 2026 r. poz. ...), nie umieszcza się małoletnich, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a, z wyłączeniem przypadków, gdy dobro dziecka jest zagrożone.

Art. 113b. 1. Małoletni będący beneficjentem ochrony czasowej, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, lub, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium państwa pochodzenia oraz osoby, które przybyły do Polski w ramach zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej lub zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej, podlegają wpisowi do ewidencji, zwanej dalej „ewidencją małoletnich”.

2. Ewidencja małoletnich jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw rodziny i powiatowe centra pomocy rodzinie za pomocą systemu teleinformatycznego umożliwiającego prowadzenie tej ewidencji, przekazywanie do niej danych, usuwanie z niej danych oraz udostępnianie z niej danych.

3. Utrzymanie i rozwój ewidencji małoletnich, w celu realizacji zadań określonych w ustawie, zapewnia administrator, w tym:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do ewidencji małoletnich;
- 2) zapewnia integralność danych w ewidencji małoletnich;

- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym ewidencja małoletnich jest prowadzona, dla podmiotów przetwarzających dane w tej ewidencji;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym ewidencja małoletnich jest prowadzona;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) określa zasady zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych;
- 7) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych w ewidencji małoletnich;
- 8) zapewnia poprawność danych przetwarzanych w ewidencji małoletnich.

4. Minister właściwy do spraw rodziny może upoważnić inne osoby niż pracownicy urzędu obsługującego tego ministra do wprowadzania, aktualizacji i usuwania danych w ewidencji małoletnich.

5. W ewidencji małoletnich przetwarza się:

- 1) dane obejmujące:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska) osoby, która przybyła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z małoletnim, w stosunku do którego sprawowała pieczę zastępczą na terytorium państwa pochodzenia, która reprezentuje małoletniego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwaną dalej „sprawującym opiekę”,
 - b) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska) małoletniego,
 - c) obywatelstwo małoletniego i sprawującego opiekę,
 - d) adres ostatniego miejsca pobytu małoletniego w kraju pochodzenia,
 - e) niepełnosprawność małoletniego,
 - f) stan zdrowia małoletniego,
 - g) pokrewieństwo małoletniego z innymi małoletnimi, którzy przekroczyli granicę,
 - h) numer PESEL małoletniego i sprawującego opiekę – jeżeli zostały nadane,
 - i) datę urodzenia małoletniego i sprawującego opiekę – jeżeli nie nadano numeru PESEL,
 - j) adres miejsca pobytu małoletniego i sprawującego opiekę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - k) datę przybycia małoletniego i sprawującego opiekę do miejsca pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- l) rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy przez małoletniego i sprawującego opiekę – jeżeli występuje,
 - m) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy przez małoletniego i sprawującego opiekę – jeżeli występują,
 - n) adres poczty elektronicznej sprawującego opiekę,
 - o) numer telefonu sprawującego opiekę,
 - p) rodzaj, numer i odwzorowanie cyfrowe dokumentu potwierdzającego tożsamość małoletniego,
 - q) rodzaj, numer i odwzorowanie cyfrowe dokumentu potwierdzającego tożsamość sprawującego opiekę,
 - r) fotografię małoletniego,
 - s) fotografię osoby, która przybyła z małoletnim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w stosunku do którego sprawowała pieczę zastępczą na terytorium kraju pochodzenia,
 - t) datę wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej małoletniego lub osoby, która przybyła z małoletnim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) informacje o miejscu i dacie przekroczenia granicy przez małoletniego i sprawującego opiekę;
- 3) informacje o sytuacji opiekuńczej małoletniego, w tym wskazanie informacji o ustanowieniu opiekuna, o którym mowa w art. 113 ust. 1 lub w art. 113a ust. 1 i 2 oraz dane sprawującego opiekę, o których mowa w pkt 1 lit. a, c, h–o, q i s oraz pkt 2;
- 4) informację o dacie zakończenia sprawowania opieki przez sprawującego opiekę lub opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez sprawującego opiekę.

6. Dane do ewidencji małoletnich wprowadza się, aktualizuje i usuwa niezwłocznie po powzięciu informacji wymagających wpisu, aktualizacji lub usunięcia danych.

7. Zadania związane z prowadzeniem ewidencji małoletnich realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

8. Koszty obsługi przez powiat zadań związanych z prowadzeniem ewidencji małoletnich oraz z obsługą zadań, o których mowa w art. 113a ust. 6 i 7, obejmują:

- 1) 15 zł za każde dziecko wpisane do ewidencji małoletnich przebywające na obszarze powiatu;

- 2) koszty zapewnienia przez powiat tłumaczeń związanych z wpisem do ewidencji małoletnich.

Art. 113c. 1. Dane z ewidencji małoletnich przetwarza się w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych i mogą one być udostępniane:

- 1) konsulom z krajów pochodzenia dzieci – w zakresie niezbędnym do realizacji umów międzynarodowych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami;
- 2) wojewodzie właściwemu dla miejsca pobytu małoletniego;
- 3) powiatowym centrom pomocy rodzinie;
- 4) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208), za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, osób pobierających te świadczenia oraz członków ich rodzin;
- 5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, oraz świadczenie „Dobry start”, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osób pobierających te świadczenia oraz członków ich rodzin;
- 6) sądom;
- 7) prokuratorom;
- 8) jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia;
- 9) Szefowi Urzędu;
- 10) organom Straży Granicznej.

2. Administratorami danych osobowych, o których mowa w art. 113b ust. 5, w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

(Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, są minister właściwy do spraw rodziny i powiatowe centra pomocy rodzinie właściwe dla miejsca pobytu dziecka, z tym że administratorem danych osobowych w zakresie zapewnienia, utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 113b ust. 2, jest minister właściwy do spraw rodziny.

3. Minister właściwy do spraw rodziny może, w drodze umowy, powierzyć przetwarzanie danych osobowych w systemie teleinformatycznym wyspecjalizowanemu podmiotowi dającemu rękojmię stworzenia warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę danych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji małoletnich, w szczególności zabezpieczenie tych danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

4. Minister właściwy do spraw rodziny przechowuje dane, o których mowa w art. 113b ust. 5, w systemie teleinformatycznym przez okres 36 miesięcy od dnia ustania przesłanek, dla których dane te zostały wprowadzone. Dane, o których mowa w art. 113b ust. 5, usuwa się niezwłocznie po upływie okresu przechowywania.

5. Administrator danych osobowych może wykonać obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, przez udostępnienie informacji, o których mowa w tych przepisach, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej lub w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 113c ust. 2. Realizacja obowiązku informacyjnego jest możliwa również przez umieszczenie stosownych informacji w miejscach widocznych w siedzibie lub miejscu działania administratora danych osobowych.

Art. 113d. 1. Sąd może powierzyć pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka wobec małoletniego beneficjenta ochrony czasowej, obywatelowi z kraju pochodzenia małoletniego, przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest legalny i który nie spełnia warunków dotyczących rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie szkoleń, o których mowa w art. 44 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

2. Do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przez obywatela, o którym mowa w ust. 1, któremu sąd polski powierzył sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Kandydat, o którym mowa w ust. 1, do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, składa oświadczenie, że spełnia warunki, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2–4 oraz ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.

4. Do limitów liczby dzieci przebywających w miejscach, o których mowa w art. 28 ust. 2, art. 53 ust. 1, art. 61 ust. 1, art. 67 ust. 2 i 3, art. 95 ust. 3, 4 i 4a, art. 109 ust. 2 i 3 i art. 111 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz limitów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 127 tej ustawy, nie wlicza się umieszczonych w pieczy zastępczej beneficjentów ochrony czasowej. Każdorazowe przyjęcie dziecka do miejsc wskazanych w zdaniu pierwszym wymaga zgody wojewody oraz odpowiednio wójta, starosty lub marszałka województwa.

5. Do warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18b ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie wlicza się umieszczonych beneficjentów ochrony czasowej.

Art. 113e. W stosunku do małoletniego, o którym mowa w art. 113, i zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie nie stosuje się, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 113f. Minister właściwy do spraw rodziny lub powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu beneficjenta ochrony czasowej dokonuje weryfikacji przebywania osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a oraz pkt 15 lit. a.

Art. 113g. Właściwy miejscowo wojewoda jest uprawniony do kontroli i zasięgania informacji w zakresie zadań wykonywanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie,

o których mowa w art. 113a w związku z art. 186 ust. 1 pkt 3 i 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Art. 113h. Pomoc, o której mowa w art. 112 ust. 3, może być udzielana także przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich lub innych źródeł, bezpośrednio właściwej gminie, powiatowi lub organizacji pozarządowej.”;

12) art. 116 otrzymuje brzmienie:

„Art. 116. 1. Beneficjent ochrony czasowej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Beneficjent ochrony czasowej może wykonywać działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 89, 619, 621 i 1794).”;

13) w art. 119 w ust. 1 uchyla się pkt 5;

14) w art. 120 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w pkt 3 i 7, prowadzi Szef Urzędu;”;

15) w art. 121 w ust. 1 uchyla się pkt 5.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 2 po lit. c dodaje się lit. ca w brzmieniu:

„ca) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...), o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.⁴⁾), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1216, 1176, 1191, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...

- 2) w art. 3 po pkt 14 dodaje się pkt 14a i 14b w brzmieniu:

„14a) opiekunie tymczasowym dziecka – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113 ustawy dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

14b) opiekunie dziecka wskazanym przez władze kraju pochodzenia – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113a ustawy dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

- 3) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Świadczenia rodzinne przysługują opiekunowi tymczasowemu dziecka i opiekunowi dziecka wskazanemu przez władze kraju pochodzenia jeżeli spełniają warunki uprawniające do tych świadczeń, z wyłączeniem świadczenia rodzicielskiego.

2. W postępowaniach o przyznanie świadczeń rodzinnych, w imieniu i na rzecz opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia wnioski o świadczenia rodzinne składa i działa w tych postępowaniach wyłącznie starosta lub upoważniony przez niego pracownik jednostki organizacyjnej powiatu.

3. Opiekunowi dziecka wskazanemu przez władze kraju pochodzenia, przyznane świadczenia rodzinne wypłaca się na rachunek bankowy powiatu, na terenie którego opiekun ten sprawuje opiekę nad dziećmi. Powiat przekazuje przyznane temu opiekunowi świadczenia w szczególności w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

4. Zadania związane z realizacją przez powiat zadania, o którym mowa w ust. 2, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.”;

- 4) w art. 5 w ust. 11 wyrazy „na dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego” zastępuje się wyrazami „na dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego, opiekuna tymczasowego dziecka lub opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia”;

- 5) w art. 23:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, opiekuna tymczasowego dziecka, opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia, rodziny zastępczej, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki

opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny.”,

b) w ust. 8 w pkt 1 po lit. e dodaje się lit. ea w brzmieniu:

„ea) informację o dacie nadania i utraty statusu UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;

6) w art. 23b w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „w art. 23 ust. 8 pkt 1 lit. a, b, e, g, h, j, jb, jc, je, l oraz q” zastępuje się wyrazami „w art. 23 ust. 8 pkt 1 lit. a, b, e, ea, g, h, j, jb, jc, je, l oraz q”;

7) w art. 24 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Osobie, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, prawo do świadczeń rodzinnych ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym osobie tej oraz dziecku, na które ubiega się ona o świadczenia rodzinne, został nadany numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;

8) w art. 28 dodaje się ust. 8–13 w brzmieniu:

„8. Organ właściwy może wzywać osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, ubiegające się o świadczenia rodzinne lub otrzymujące świadczenie rodzinne do osobistego stawiennictwa we wskazanej w wezwaniu jednostce organizacyjnej w terminie 3 dni roboczych w celu złożenia wyjaśnień niezbędnych do prawidłowego ustalenia i realizacji świadczeń.

9. Organ właściwy pozostawia bez rozpatrzenia wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych o jeżeli osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwana do osobistego stawiennictwa, nie stawiała się w wyznaczonym terminie.

10. Wypłata świadczeń rodzinnych, podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymująca to świadczenie osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwana do osobistego stawiennictwa, nie stawiała się w wyznaczonym terminie.

11. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwana do osobistego stawiennictwa, stawiała się po upływie wyznaczonego terminu, świadczenia rodzinne wypłaca się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym osoba ta stawiała się, o ile spełnia warunki uprawniające do świadczeń rodzinnych.

12. Wypłata świadczeń rodzinnych podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymująca te świadczenia osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, lub dziecko, na które przysługuje świadczenie, wyjedzie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

13. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 12, wjedzie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenia rodzinne wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano jego wypłatę, o ile są spełnione warunki uprawniające do tych świadczeń.”;

9) w art. 33 po ust. 2a dodaje się ust. 2aa w brzmieniu:

„2aa. Koszty obsługi przez powiat zadania, o którym mowa w art. 3a ust. 2, wynoszą 2% wartości świadczeń przekazanych w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...) – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;”;

2) w art. 18 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

3) w art. 91 w ust. 10 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619 i 621)”;;

4) w art. 101 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców i osób, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt

tolerowany, cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26 i ...) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 uchyla się pkt 13;
- 2) w art. 50 w ust. 2 uchyla się pkt 1a;
- 3) w art. 87 w ust. 10a pkt 3a otrzymuje brzmienie:
„3a) informację o statusie, o którym mowa w art. 8 ust. 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.⁵⁾),”.

Art. 6. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 311 i 1019) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) zasady i tryb realizacji działań z zakresu informatyzacji na rzecz państwa dotkniętego konfliktem zbrojnym, podejmowanych w celu zapewnienia ochrony interesów i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 2) po art. 16a dodaje się art. 16b w brzmieniu:
„Art. 16b. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w celu zapewnienia ochrony interesów i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, może realizować zadania z zakresu informatyzacji na rzecz innego państwa, dotkniętego konfliktem zbrojnym.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium państwa, o którym mowa w ust. 1.
3. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, następuje na wniosek państwa, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych i Ministra Obrony Narodowej.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1216, 1176, 1191, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...

4. Realizację zadań, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji może zlecić jednostkom nadzorowanym.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, jednostki nadzorowane mogą otrzymać dotacje celowe. Tryb oraz zasady udzielania i rozliczania dotacji celowych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

6. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest finansowana z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9–12 w brzmieniu:
„9) zasady i tryb nadawania numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności beneficjentom ochrony czasowej;
10) zasady i tryb zarządzania statusem beneficjenta ochrony czasowej;
11) zasady i sposób prowadzenia rejestru beneficjentów ochrony czasowej;
12) zasady i tryb udostępniania danych z rejestru beneficjentów ochrony czasowej.”;
- 2) w art. 8 w pkt 24a lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) UKR – w przypadku beneficjenta ochrony czasowej, któremu nadano numer PESEL na podstawie art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...);”;
- 3) po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:
„Rozdział 5a

Zasady i tryb nadawania numeru PESEL beneficjentom ochrony czasowej, zarządzania statusem tych cudzoziemców, zasady i sposób prowadzenia rejestru beneficjentów ochrony czasowej oraz zasady i tryb udostępniania danych z tego rejestru.

Art. 44a. 1. Beneficjentowi ochrony czasowej w rozumieniu art. 2 pkt 1a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadaje się numer PESEL na wniosek, o którym mowa art. 110a ust. 1 tej ustawy.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1216, 1176, 1191, 1301 i 1794.

2. Beneficjentowi ochrony czasowej w rozumieniu art. 2 pkt 1a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, któremu numer PESEL nadano przed dniem wejścia w życie decyzji Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców, nadaje się w rejestrze PESEL, status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d, i wprowadza się jego dane do rejestru, o którym mowa w art. 44c ust. 1.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, beneficjent ochrony czasowej składa osobiście w siedzibie organu gminy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym czytelnym podpisem wnioskodawcy, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika organu gminy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę.

4. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o nadanie numeru PESEL albo osoby, która ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie jest w stanie samodzielnie złożyć wniosku, wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa jedno z rodziców, opiekun, kurator, opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem, a w przypadku braku takich osób numer PESEL może zostać nadany z urzędu.

5. Złożenie w siedzibie organu gminy wniosku, o którym mowa w ust. 1, w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wymaga jej obecności przy składaniu wniosku.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) unikalny numer ewidencyjny nadany przez organ państwa pochodzenia, jeżeli występuje;
- 4) obywatelstwo;
- 5) imię matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 6) nazwisko matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 7) imię ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 8) nazwisko ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 9) numery PESEL rodziców, o ile zostały nadane i są znane;

- 10) datę urodzenia;
- 11) kraj urodzenia;
- 12) płeć;
- 13) datę wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 14) datę i miejsce przekroczenia granicy zewnętrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), niebędącej granicą Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium objętego decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców;
- 15) datę złożenia wniosku;
- 16) adnotację o tym, czy odciski palców zostały pobrane;
- 17) adnotację o wyniku lub przyczynach braku weryfikacji, o której mowa w ust. 20;
- 18) informacje o osobie sprawującej faktyczną opiekę nad dzieckiem obejmujące numer PESEL oraz dane, o których mowa w pkt 1, 2, 4, 10, 13 i art. 8 pkt 24, oraz wskazanie stosunku pokrewieństwa z dzieckiem – jeżeli taki istnieje, a w przypadku jego braku – innej relacji łączącej tę osobę z dzieckiem;
- 19) oświadczenie o przybyciu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium objętego decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców;
- 20) oświadczenie o byciu:
 - a) małżonkiem obywatela kraju, objętego decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców,
 - b) członkiem najbliższej rodziny obywatela kraju, objętego decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców,
 - c) dzieckiem urodzonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, będącą beneficjentem ochrony czasowej w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) małoletnim dzieckiem beneficjenta ochrony czasowej lub małżonką beneficjenta ochrony czasowej w rozumieniu ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 21) oświadczenie o braku posiadania tytułów pobytowych, o których mowa w art. 109a pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”;
- 23) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu;
- 24) własnoręczny podpis osoby ubiegającej się o nadanie numeru PESEL, która ukończyła 12. rok życia, albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może zawierać:

- 1) adres poczty elektronicznej;
- 2) numer telefonu komórkowego;
- 3) zgodę na:
 - a) wprowadzenie danych, o których mowa w pkt 1 lub 2, do rejestru danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20h ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - b) potwierdzenie profilu zaufanego, o którym mowa w art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

8. Do danych, o których mowa w ust. 6, stosuje się sposób transliteracji określony w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się fotografię, spełniającą wymagania określone w art. 29 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

10. Podczas składania wniosku, o którym mowa w ust. 1, pobiera się od osoby, której dotyczy wniosek, odciski palców.

11. Odcisków palców nie pobiera się od osoby:

- 1) która nie ukończyła 6. roku życia;
- 2) od której chwilowo fizycznie nie jest możliwe pobranie odcisków któregośkolwiek z palców;
- 3) od której pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe.

12. Odciski palców pobiera się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 54 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

13. Organ gminy potwierdza tożsamość na podstawie ważnego dokumentu podróży i wprowadza dane do rejestru PESEL.

14. Organ gminy potwierdza istnienie więzów rodzinnych, o których mowa w ust. 6 pkt 20, stosownymi dokumentami stanu cywilnego bądź innymi dokumentami wydanymi przez właściwe władze, chyba że istnienie tych więzi będzie możliwe do potwierdzenia na podstawie danych znajdujących się w rejestrze PESEL.

15. Oświadczenia, o których mowa w ust. 6, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Klauzula, o której mowa w ust. 6 pkt 22, zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

16. Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia możliwość weryfikacji danych osoby, której ma zostać nadany numer PESEL, z danymi przetwarzanymi w rejestrze, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

17. Minister właściwy do spraw informatyzacji, jeżeli warunki techniczne i organizacyjne to umożliwiają, udostępnia Komendantowi Głównemu Straży Granicznej w drodze teletransmisji danych fotografię, o której mowa w ust. 9, osoby, której ma zostać nadany numer PESEL, w celu potwierdzenia tożsamości i autentyczności danych tej osoby podczas weryfikacji, o której mowa w ust. 16. Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji z rejestru prowadzonego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynik weryfikacji wraz z imieniem, nazwiskiem, datą urodzenia, numerem PESEL – jeżeli widnieje w rejestrze, obywatelstwem, krajem wydania dokumentu podróży i numerem tego dokumentu, w celu zapewnienia poprawności danych wprowadzanych do rejestru PESEL i rejestru beneficjentów ochrony czasowej.

18. Kopię dokumentu, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości, przechowuje organ gminy wraz z wnioskiem.

19. Organ gminy odmawia w drodze decyzji administracyjnej nadania numeru PESEL, w przypadku gdy:

- 1) fotografia załączona do wniosku nie spełnia wymagań określonych w art. 29 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych;
- 2) nie zostały pobrane odciski palców, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 11.

20. Od decyzji administracyjnej, o której mowa w ust. 19, nie służy odwołanie.

21. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej:

- 1) wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) wzory oświadczeń, o których mowa w ust. 6 pkt 19–21;
- 3) wzór wniosku, o którym mowa w art. 44c ust. 6.

22. Wzory, o których mowa w ust. 21, są sporządzane w języku polskim i języku urzędowym kraju, którego dotyczy decyzja Rady Unii Europejskiej, stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców.

23. W przypadku wyjazdu cudzoziemca z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach granic wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej z państwami strefy Schengen, status UKR może zostać zmieniony na podstawie oświadczenia o takim wyjeździe złożonego w dowolnym organie gminy przez cudzoziemca, któremu nadano ten status, lub osobę go reprezentującą.

24. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 23, zawiera imię, nazwisko, numer PESEL cudzoziemca, któremu nadano status UKR, wskazanie kraju wyjazdu, deklarowaną datę tego wyjazdu oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 44a ust. 6 pkt 22. Kraj wyjazdu i data wyjazdu są rejestrowane w rejestrze PESEL jako wyjazd na pobyt stały lub czasowy na okres powyżej 6 miesięcy.

25. Informacja o oświadczeniu, o którym mowa w ust. 23 w zakresie utraty statusu UKR w związku z wyjazdem, dacie utraty statusu UKR oraz powodzie utraty statusu UKR jest przekazywana do rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1.

Art. 44b. 1. Status UKR może zostać ponownie nadany na skutek ponownego złożenia wniosku, o którym mowa w art. 44a ust. 1. Danych beneficjenta ochrony czasowej nie wprowadza się ponownie do rejestru, o którym mowa w art. 44c ust. 1, z wyjątkiem odcisków palców, jeżeli nie pobrano ich przy nadaniu numeru PESEL, oraz fotografii, jeżeli wizerunek osoby uległ zmianie w sposób utrudniający ustalenie jej

tożsamości. Datą ponownego nadania statusu UKR jest data ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, przekazywana jest do rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku ujawnienia, że obywatelowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej został nadany numer PESEL na podstawie art. 44a ust. 1 lub że takiemu obywatelowi został nadany status UKR na podstawie art. 44a ust. 2, status UKR jest zmieniany na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. a. Zmiany statusu dokonuje dowolny organ gminy. Datą zmiany statusu jest data nadania statusu UKR.

4. W przypadku ujawnienia, że osobie, która posiadała jeden z dokumentów potwierdzających uprawnienie, o którym mowa w art. 109b pkt 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, został nadany numer PESEL na podstawie art. 44a ust. 1 lub że takiej osobie został nadany status UKR na podstawie art. 44a ust. 2, status UKR zmienia się na status, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c. Zmiany statusu dokonuje dowolny organ gminy. Datą zmiany statusu jest data nadania statusu UKR.

5. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 1, 2, 3a–6, 9–11, 24, pkt 24a lit. d, pkt 24b i 26, minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje z rejestru PESEL do rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje z rejestru PESEL do rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informację o zmianie danych lub usunięciu niezgodności w danych, o których mowa w art. 8 pkt 1, 4–6, 9–11, 24, 24a lit. d i pkt 24b.

Art. 44c. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi rejestr beneficjentów ochrony czasowej, którym nadano numer PESEL, w sposób określony w art. 44a.

2. Rejestr beneficjentów ochrony czasowej jest rejestrem centralnym prowadzonym w systemie teleinformatycznym.

3. Prowadząc rejestr, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do sprawy informatyzacji:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do rejestru;
- 2) zapewnia integralność danych w rejestrze;
- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym rejestr jest prowadzony, dla podmiotów przetwarzających dane w rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym rejestr jest prowadzony;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych rejestru.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji jest administratorem danych przetwarzanych w rejestrze, o którym mowa w ust. 1.

5. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, gromadzi się:

- 1) dane, o których mowa w art. 44a ust. 6 pkt 1–4, 10–16 i 18;
- 2) numer PESEL;
- 3) fotografię, o której mowa w art. 44a ust. 9;
- 4) odciski palców;
- 5) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu.

6. W przypadku braku w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, danych, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lub 5, beneficjent ochrony czasowej, któremu nadano numer PESEL, w sposób określony w art. 44a, składa w dowolnym organie gminy wniosek o uzupełnienie danych w rejestrze. Organ gminy, w którym złożono wniosek, wprowadza te dane do rejestru.

7. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek, o którym mowa w ust. 6, składa jedno z rodziców, opiekun, opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 113 ust. 1 i ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub kurator.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 6, zawiera:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) obywatelstwo;

- 4) numer PESEL;
- 5) serię, numer i datę ważności ważnego dokumentu podróży obywatela Ukrainy;
- 6) imię matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 7) nazwisko matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 8) imię ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 9) nazwisko ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 10) numery PESEL rodziców, o ile zostały nadane i są znane;
- 11) datę urodzenia;
- 12) adnotację o tym, czy odciski palców zostały pobrane;
- 13) oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku oraz klauzulę o treści:
„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”;
- 14) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu;
- 15) własnoręczny podpis osoby, której dane mają zostać uzupełnione w rejestrze, która ukończyła 12. rok życia, albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu;
- 16) nazwisko i imię (imiona), rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości wnioskodawcy.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio przepisy art. 44a ust. 8, ust. 11 pkt 1 i 3 oraz ust. 12.

10. Danych zgromadzonych w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, nie usuwa się.

11. Po zarejestrowaniu w rejestrze PESEL zmiany danych osoby, której dane są przetwarzane w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, w tym danych osoby sprawującej faktyczną opiekę nad dzieckiem, jeżeli został jej nadany numer PESEL, zmienione dane, o których mowa w art. 8 pkt 1, 4–6 i 9–11, z rejestru PESEL są przekazywane do rejestru, o którym mowa w ust. 1.

12. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, dane, o których mowa w:

- 1) ust. 5:
 - a) Policji,
 - b) Straży Granicznej,
 - c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - d) Agencji Wywiadu,

- e) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
 - f) Służbie Wywiadu Wojskowego,
 - g) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
 - h) Służbie Ochrony Państwa,
 - i) Urzędowi do Spraw Cudzoziemców,
 - j) gminom;
- 2) ust. 5 pkt 1–3:
- a) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
 - b) ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,
 - c) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
 - d) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - e) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
 - f) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,
 - g) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208), za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny,
 - h) Narodowemu Funduszowi Zdrowia,
 - i) jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia,
 - j) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki,
 - k) powiatom i województwom,
 - l) wojewodom,
 - m) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego – w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, po oświadczeniu spełnienia wymagań, o których mowa w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych,
 - n) Państwowej Inspekcji Pracy,
 - o) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 3) ust. 5 pkt 2 oraz art. 44a ust. 6 pkt 1–4, 9–15 i 18 – Głównemu Urzędowi Statystycznemu w zakresie niezbędnym do realizacji jego ustawowych zadań, po oświadczeniu spełnienia wymagań, o których mowa w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 98 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, w której są umieszczani małoletni beneficjenci ochrony czasowej, mogą być zatrudnieni jako:

- 1) wychowawcy lub opiekunowie dziecięcy;
- 2) psychologzy;
- 3) pedagodzy

– cudzoziemcy z kraju pochodzenia tego małoletniego, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest legalny, pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.”;

- 2) w art. 141 w ust. 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej;

4) okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pod opieką opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 113a, jeżeli przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej małoletni był umieszczony w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terytorium kraju pochodzenia i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z osobą sprawującą nad nim tę pieczę.”;

- 3) po art. 141 dodaje się art. 141a w brzmieniu:

„Art. 141a. Pomoc, o której mowa w art. 141, przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 4) po art. 146 dodaje art. 146a w brzmieniu:

„Art. 146a. Do osób, o których mowa w art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, opuszczających, po osiągnięciu pełnoletności, zagraniczną instytucjonalną pieczę zastępczą i które przebywały w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej lub w rodzinnej zagranicznej pieczy lub pod opieką opiekuna tymczasowego przez okres co najmniej roku oraz uczyły się w ramach polskiego systemu oświaty lub szkolnictwa wyższego stosuje się odpowiednio art. 38d–38f, art. 140–153, 181 i 191 ustawy.”;

- 5) w art. 181 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:
„2b) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej małoletnich osób, o których mowa w art. 106 ust. 1 w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 6) w art. 187a w ust. 2a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) prawo do świadczeń przyznanych na podstawie programu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje tylko tym cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...), o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.⁷⁾), którzy spełniają warunki dotyczące aktywności zawodowej lub podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, wymagane zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:
„Art. 25a. Komendant placówki Straży Granicznej może zezwolić na wjazd beneficjentowi ochrony czasowej w rozumieniu art. 2 pkt 1a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pomimo braku spełnienia warunków określonych w art. 23 pkt 1–3 i art. 25 ust. 1 pkt 1 i 2.”;
- 2) w art. 60 w ust. 1 uchyla się pkt 22;
- 3) po art. 77c dodaje się art. 77d w brzmieniu:
„Art. 77d. W przypadku wydania decyzji o odmowie wydania wizy Schengen na granicy lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wydania wizy Schengen na

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1216, 1176, 1191, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...

granicy, uiszczona należna opłata skarbowa za wydanie wizy Schengen na granicy nie podlega zwrotowi.”;

- 4) po art. 87 dodaje się art. 87a w brzmieniu:

„Art. 87a. W przypadku wydania przez wojewodę decyzji o odmowie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej, uiszczona należna opłata skarbowa za przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej nie podlega zwrotowi.”;

- 5) po art. 113b dodaje się art. 113c w brzmieniu:

„Art. 113c. W przypadku wydania przez wojewodę decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, uiszczona należna opłata skarbowa za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie podlega zwrotowi.”;

- 6) po art. 120b dodaje się art. 120c w brzmieniu:

„Art. 120c. W przypadku wydania przez wojewodę decyzji o odmowie zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, uiszczona należna opłata skarbowa za zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę nie podlega zwrotowi.”;

- 7) po art. 207a dodaje się art. 207b w brzmieniu:

„Art. 207b. W przypadku wydania przez wojewodę decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia na pobyt stały lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały, uiszczona należna opłata skarbowa za udzielenie zezwolenia na pobyt stały nie podlega zwrotowi.”;

- 8) po art. 223 dodaje się art. 223a w brzmieniu:

„Art. 223a. W przypadku wydania przez wojewodę decyzji o odmowie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, uiszczona należna opłata skarbowa za udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE nie podlega zwrotowi.”;

- 9) w art. 299:

- a) dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Cudzoziemiec jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przed upływem 30 dni począwszy od dnia, w którym upłynął maksymalny termin korzystania z ochrony czasowej na podstawie decyzji Rady Unii

Europejskiej, stwierdzającej masowy napływ wysiedleńców lub upłynął termin, określony w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie, o którym mowa w ust. 6 i 6a, uważa się za legalny, chyba że wniosek o przedłużenie mu wizy Schengen lub wizy krajowej lub o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE został złożony po upływie okresu pobytu uznawanego za legalny na tym terytorium.”;

10) w art. 334 w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyraz „lub” oraz pkt 7 w brzmieniu:

„7) przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu korzystania z ochrony czasowej.”;

11) w art. 449 w ust. 2:

a) uchyla się pkt 7,

b) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) rejestru, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

12) w art. 450 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576 oraz z 2025 r. poz. 619 i 1301) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 2 w pkt 2 po lit. c dodaje się lit. ca w brzmieniu:

„ca) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji

ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.⁸⁾), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,”

- b) w ust. 2a zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
- „Warunek ten nie dotyczy osób, ubiegających się o świadczenie wychowawcze lub otrzymujących świadczenie wychowawcze na dziecko będące obywatelem polskim lub posiadające orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, 1301, 1665 i 1746 oraz z 2026 r. poz. 26) lub znajdujące się pod opieką opiekuna wskazanego przez władze kraju pochodzenia”;
- 2) w art. 2 po pkt 10 dodaje się pkt 10a i 10b w brzmieniu:
- „10a) opiekunie tymczasowym dziecka – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113 ustawy dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...);
- 10b) opiekunie dziecka wskazanym przez władze kraju pochodzenia – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113a ustawy dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 3) w art. 4 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:
- „3a) opiekunowi tymczasowemu dziecka, albo
- 3b) opiekunowi dziecka wskazanemu przez władze kraju pochodzenia, albo;”;
- 4) po art. 9a dodaje się art. 9b w brzmieniu:
- „Art. 9b. 1. W postępowaniach o przyznanie świadczenia wychowawczego, w imieniu i na rzecz opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia wnioski o świadczenie składa i działa w tych postępowaniach wyłącznie starosta lub upoważniony przez niego pracownik jednostki organizacyjnej powiatu.
2. Opiekunowi dziecka wskazanemu przez władze kraju pochodzenia, przyznane świadczenie wychowawcze wypłaca się na rachunek bankowy powiatu, na terenie którego opiekun ten sprawuje opiekę nad dziećmi. Powiat przekazuje przyznane temu opiekunowi

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1006, 1216, 1176, 1191, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...

świadczenie wychowawcze w szczególności w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.

3. Zadania związane z realizacją przez powiat zadania, o którym mowa w ust. 1, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.”;

- 5) w art. 13 w ust. 3 w pkt 1 w lit. b wyrazy „w przypadku opiekuna faktycznego dziecka i opiekuna prawnego dziecka” zastępuje się wyrazami „w przypadku opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, opiekuna tymczasowego dziecka i opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia”;
- 6) w art. 14 w ust. 2 w pkt 1 po lit. d dodaje się lit. da w brzmieniu:
„da) informację o dacie nadania i utraty statusu UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;
- 7) w art. 17 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) danych, o których mowa w art. 13 ust. 4 pkt 3 lit. cb i cc, art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, da, f, g, ia, ib oraz p.”;
- 8) w art. 18 po ust. 2d dodaje się ust. 2e w brzmieniu:
„2e. Osobie, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, prawo do świadczenia wychowawczego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym osobie tej oraz dziecku, na które ubiega się ona o świadczenie wychowawcze został nadany numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;
- 9) w art. 23 po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3g w brzmieniu:
„3a. Wypłata świadczenia wychowawczego osobom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. c–f, podlega wstrzymaniu, jeżeli w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, nie została potwierdzona realizacja obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki. W przypadku potwierdzenia w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, realizacji przez dziecko obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki, świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca, w którym zostały spełnione warunki uprawniające do tego świadczenia.
3b. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może wzywać osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. ca, ubiegające się o świadczenie wychowawcze lub otrzymujące świadczenie wychowawcze do osobistego stawiennictwa we wskazanej w wezwaniu jednostce

organizacyjnej w terminie 3 dni roboczych w celu złożenia wyjaśnień niezbędnych do prawidłowego ustalenia i realizacji świadczeń.

3c. Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozostawia bez rozpatrzenia wnioszek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego jeżeli osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwany do osobistego stawiennictwa, nie stawiała się we wskazanej jednostce organizacyjnej w wyznaczonym terminie.

3d. Wypłata świadczenia wychowawczego, podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymująca to świadczenie osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwana do osobistego stawiennictwa, nie stawiała się we wskazanej jednostce organizacyjnej w wyznaczonym terminie.

3e. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, która została wezwana do osobistego stawiennictwa, stawiała się we wskazanej jednostce organizacyjnej po upływie wyznaczonego terminu, świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym osoba ta stawiała się we wskazanej jednostce organizacyjnej, o ile spełnia warunki uprawniające do świadczenia wychowawczego.

3f. Wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymująca to świadczenie osoba, o której mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca, lub dziecko, na które przysługuje świadczenie, wyjedzie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3g. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 3f, wjedzie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano jego wypłatę, o ile są spełnione warunki uprawniające do tego świadczenia.”;

10) w art. 29 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 3, wynoszą:

- 1) 0,1% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczeń wychowawczych – w przypadku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) 2% wartości świadczeń wychowawczych przekazanych w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług – w przypadku powiatu, w zakresie realizacji zadania, o którym mowa w art. 9b ust. 1.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837) w art. 165 w ust. 16 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) podstawę programową dodatkowej nauki języka polskiego, o której mowa w ust. 7, z uwzględnieniem ogólnych i szczegółowych wymagań edukacyjnych dotyczących

wiedzy i umiejętności z języka polskiego, a także warunków i sposobu realizacji tej podstawy programowej.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.⁹⁾) w art. 327 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ukończenie studiów na określonym poziomie przez cudzoziemca, który korzysta z ochrony czasowej lub uzyskał status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub obywatela polskiego, który został poszkodowany w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych, spowodowanych przez naturę lub człowieka, którzy nie dysponują dyplomem ukończenia studiów, może być potwierdzone w drodze postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1598 i 1907) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych jest uprawniona do prowadzenia wszelkich działań obejmujących przyjęcie w formie darowizny, w tym w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, o którym mowa w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/EU z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 924), albo nabycie oraz transport, przechowywanie i wydanie, produktów leczniczych i wyrobów medycznych, w tym niedopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a stosowanych w krajach pochodzenia cudzoziemców.

2. Produkty lecznicze i wyroby medyczne nabyte w sposób, o którym mowa w ust. 1, przeznaczone są do podawania cudzoziemcom, w tym w celu zapewnienia ciągłości leczenia rozpoczętego w kraju pochodzenia.

3. Przyjęcie lub nabycie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie polecenia ministra właściwego do spraw zdrowia, wydanego w drodze decyzji administracyjnej. Przepis art. 7 stosuje się odpowiednio.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864.

4. Do działalności, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 750, 905, 924, 1416, 1537 i 1795), chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.

5. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych przekazuje Głównemu Inspektorowi Farmaceutycznemu tygodniowe zestawienie produktów leczniczych lub wyrobów medycznych dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przyjętych w formie darowizny lub nabytych, zawierające nazwę, numer GTIN zgodny z systemem GS1, numer serii oraz liczbę opakowań jednostkowych przyjętego lub nabytego produktu leczniczego lub wyrobu medycznego.

6. Zestawienia, o których mowa w ust. 5, doręcza się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620, 621, 1301 i 1794) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 1–4a;
- 2) uchyla się art. 6–12b;
- 3) w art. 14:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „, w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy Ukrainie, w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w tym zadań realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim, a także realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem żywnościowym kraju w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.”,
 - b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „, na finansowanie lub dofinansowanie realizowanych zadań, o których mowa w ust. 1, oraz zasady zawierania porozumień, o których mowa w ust. 10”,
 - c) uchyla się ust. 3–4b i 4d,
 - d) w ust. 5:
 - w pkt 2 skreśla się wyrazy „, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań, o których mowa w ust. 1”,
 - uchyla się pkt 8,
 - e) w ust. 6 uchyla się pkt 1 i 4–6,

- f) uchyla się ust. 6a–6f,
 - g) uchyla się ust. 8–11e,
 - h) w ust. 12 skreśla się wyrazy „na wsparcie realizacji zadań, o których mowa w ust. 1,”,
 - i) uchyla się ust. 13–15,
 - j) ust. 17a i 17b otrzymują brzmienie:

„17a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może żądać od dysponenta części budżetowej lub ministra właściwego w zakresie realizowanych przez niego zadań, informacji i wyjaśnień w zakresie zadań finansowanych lub dofinansowanych z Funduszu.

17b. Podmioty, które otrzymały środki z Funduszu, są zobowiązane przekazać na żądanie dysponenta części budżetowej lub ministra właściwego w zakresie realizowanych przez niego zadań lub na żądanie wojewody informacje i wyjaśnienia w zakresie, o którym mowa w ust. 17a.”,
 - k) uchyla się ust. 19 i 20,
 - l) ust. 33 otrzymuje brzmienie:

„33. Okresowo wolne środki Funduszu w złotych Bank Gospodarstwa Krajowego lokuje w formie depozytu, o którym mowa w art. 78b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Wolne środki Funduszu w walutach obcych Bank Gospodarstwa Krajowego może lokować w bankach.”,
 - m) uchyla się ust. 34,
 - n) ust. 35 otrzymuje brzmienie:

„35. Organem pierwszej instancji właściwym do wydawania decyzji w sprawie zwrotu środków z Funduszu Pomocy, pobranych nienależnie, pobranych w nadmiernej wysokości, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, jest właściwy wojewoda w zakresie realizowanych przez niego zadań albo dysponent części budżetowej, albo minister właściwy w zakresie realizowanych przez niego zadań, a organem II instancji w tych sprawach jest dysponent części budżetowej, albo minister właściwy w zakresie realizowanych przez niego zadań.”,
 - o) uchyla się ust. 36–38;
- 4) uchyla się art. 14a;

- 5) w art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku niedoboru na rachunku Funduszu środków niezbędnych do terminowej obsługi działań, o których mowa w art. 14 ust. 6, finansowanie ich realizacji może odbywać się, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego.”;

- 6) uchyla się art. 17 i art. 18;
7) w art. 20 uchyla się pkt 1 i 4–7;
8) uchyla się art. 21;
9) uchyla się art. 21g–22¹;
10) uchyla się art. 23–23a;
11) w art. 23b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania górniczych zawodów regulowanych w Ukrainie, mogą uzyskać decyzję w sprawie uznania tych kwalifikacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 4 marca 2027 r.”;

- 12) uchyla się art. 24–25b;
13) uchyla się art. 26–27e;
14) uchyla się art. 29;
15) uchyla się art. 31¹;
16) uchyla się art. 32 i art. 33;
17) uchyla się art. 34–37;
18) uchyla się art. 40;
19) w art. 41 uchyla się ust. 10–12;
20) w art. 42:
a) uchyla się ust. 1–3,
b) w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej oraz w ust. 12a wyrazy „do dnia 4 marca 2026 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 4 marca 2027 r.”,
c) uchyla się ust. 5, 6, 7, 12 i 13–19;

- 21) uchyla się art. 42a i art. 42b;
- 22) w art. 42c we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 1 wyrazy „art. 2 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 23) w art. 42d:
 - a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 2 ust. 1 zdanie pierwsze” zastępuje się wyrazami „art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”,
 - b) w pkt 1 wyrazy „art. 2 ust. 1 zdanie drugie” zastępuje się wyrazami „art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 24) w art. 42f ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek o wydanie karty pobytu, o którym mowa w ust. 1, składa jedno z rodziców, opiekun, kurator lub opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – których dane są gromadzone w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;
- 25) w art. 42g:
 - a) w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „art. 6 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności”,
 - b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, znajdują się następujące dane i informacje:

 - a) odciski palców lub informacja o fizycznej niemożności pobrania odcisków palców, o której mowa w art. 44a ust. 11 pkt 3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, albo informacja o chwilowej niemożności pobrania odcisków palców, o której mowa w art. 44a ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, o ile podjęto co najmniej dwukrotnie próbę pobrania odcisków palców,
 - b) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu;”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w celu umożliwienia złożenia przez obywatela Ukrainy wniosku o wydanie karty pobytu, o którym mowa w art. 42f ust. 1, w postaci elektronicznej z wykorzystaniem usługi online w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, za pośrednictwem usług teletransmisji danych zapewnia wojewodzie oraz Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców możliwość weryfikacji, czy w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, znajdują się dane, o których mowa w art. 44c ust. 5 pkt 4–5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, oraz udostępnia te dane lub informacje o niemożności pobrania odcisków palców, o których mowa w art. 44a ust. 11 pkt 2–3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. W przypadku, o którym mowa w art. 44a ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, udostępnia się także informację o ostatniej próbie pobrania odcisków palców.”,

d) w ust. 4 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) informacje o osobie faktycznie sprawującej opiekę nad małoletnim, o których mowa w art. 44a ust. 6 pkt 18 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”,

e) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Jeżeli wniosek o wydanie karty pobytu jest uznawany za złożony zgodnie z ust. 1, nie jest dopuszczalne ponowne złożenie wniosku o jej wydanie do czasu zakończenia postępowania w sposób inny niż przez wydanie karty pobytu.”;

26) art. 42h otrzymuje brzmienie:

„Art. 42h. W przypadku złożenia wniosku o wydanie karty pobytu w trybie, o którym mowa w art. 42c, minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego odciski palców oraz odwzorowanie własnoręcznego podpisu obywatela Ukrainy, który złożył wniosek o wydanie karty pobytu, o którym mowa w art. 42f ust. 1, zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, do rejestru, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w celu wydania karty pobytu, chyba że te odciski lub podpis nie mogły

zostać pobrane zgodnie z art. 44a ust. 6 pkt 24 lub ust. 11 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;

27) art. 42i otrzymuje brzmienie:

„Art. 42i. Jeżeli obywatel Ukrainy złożył wniosek o wydanie karty pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 42c, postępowanie w sprawie, o której mowa w art. 42 ust. 13, wszczęte na podstawie wniosku tego obywatela Ukrainy i niezakończone przed dniem złożenia przez niego wniosku o wydanie karty pobytu, umarza się z mocy prawa.”;

28) art. 42l otrzymuje brzmienie:

„Art. 42l. Kartę pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 42c lub art. 42d, wydaje się lub odmawia się jej wydania w terminie 180 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie tej karty spełniającego wymogi określone w art. 42g ust. 1 i 2.”;

29) w art. 42r w ust. 1 wyrazy „art. 2 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;

30) w art. 42s dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku pozostawienia wniosku bez rozpoznania, odmowy wszczęcia postępowania lub zakończenia postępowania w sposób inny niż poprzez wydanie karty pobytu, uiszczona opłata skarbową nie podlega zwrotowi.”;

31) w art. 42v skreśla się zdanie drugie;

32) w art. 42x wyrazy „4 marca 2026 r.” zastępuje się wyrazami „4 marca 2027 r.”;

33) uchyla się art. 43–49;

34) w art. 50 uchyla się ust. 1–3, 5, 5a i 6–9;

35) uchyla się art. 50a–50ba;

36) w art. 50c uchyla się ust. 1–9;

37) w art. 51 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogą być tworzone inne lokalizacje prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych

podporządkowane organizacyjnie szkołom lub przedszkolom, zwane dalej „innymi lokalizacjami prowadzenia zajęć”. Przepisu nie stosuje się do szkół artystycznych.”;

38) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której zapewnia się kształcenie, wychowanie i opiekę nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, może zorganizować tym dzieciom i uczniom bezpłatny transport do miejsca, w którym zapewnia się im kształcenie, wychowanie i opiekę. W przypadku zorganizowania tego transportu jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana w czasie przewozu zapewnić opiekę dzieciom korzystającym z wychowania przedszkolnego oraz uczniom, którym zapewniono kształcenie, wychowanie i opiekę w szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży.”;

39) uchyla się art. 53;

40) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. do dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, nie stosuje się przepisów art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, z wyjątkiem dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i realizujących obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4 tej ustawy, obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.”;

41) w art. 55 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. nauczanie w oddziale przygotowawczym, o którym mowa w art. 165 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, może być prowadzone w grupie międzyszkolnej.”;

42) art. 55a otrzymuje brzmienie:

„Art. 55a. Do dnia 31 sierpnia 2026 r. do słuchaczy szkół policealnych kształcących w zawodzie technik pożarnictwa prowadzonych przez ministra właściwego do spraw

wewnętrznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, którzy realizują zadania na rzecz osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 44w ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty do czasu zakończenia realizacji tych zadań.”;

- 43) w art. 55b w ust. 1, w art. 56, w art. 56a, w art. 57 w zdaniu pierwszym, w art. 58 w ust. 1 i 3 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „4 marca 2026 r.” zastępuje się wyrazami „31 sierpnia 2026 r.”;
- 44) w art. 57a w zdaniu pierwszym wyrazy „4 marca 2026 r.” zastępuje się wyrazami „4 marca 2027 r.”;
- 45) uchyla się art. 58a–64b;
- 46) w art. 65 uchyla się ust. 5;
- 47) uchyla się art. 66a;
- 48) uchyla się art. 68–71;
- 49) uchyla się art. 71c–71g;
- 50) uchyla się art. 96–100c;
- 51) w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „4 marca 2026 r.” zastępuje się wyrazami „4 marca 2027 r.”;
- 52) uchyla się art. 100da–109;
- 53) uchyla się art. 110;
- 54) uchyla się art. 111–112;
- 55) uchyla się art. 113;
- 56) uchyla się art. 113a;
- 57) w art. 113b uchyla się ust. 7 i 8;
- 58) uchyla się art. 113c–115.

Art. 15. W ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858 oraz z 2025 r. poz. 619, 1083 i 1301) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:
„1a) opiekunie tymczasowym dziecka – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113 ustawy dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...);

- 1b) opiekunie dziecka wskazanym przez władze kraju pochodzenia – oznacza to osobę, o której mowa w art. 113a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 2) art. 14 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 14. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o rodzicach, oznacza to także opiekunów prawnych, opiekunów tymczasowych dziecka, opiekunów dziecka wskazanych przez władze kraju pochodzenia oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem.”;
- 3) w art. 15 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Świadczenie „aktywnie w żłobku”, przysługuje osobom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, jeżeli zamieszkują z dzieckiem, na które ubiegają się o świadczenie „aktywnie w żłobku” lub otrzymują świadczenie „aktywnie w żłobku”, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 4) w art. 44 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
- „2a) dacie nadania i utraty statusu UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;”;
- 5) w art. 47 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Osobom o których mowa w art. 15 ust. 1a prawo do świadczenia „aktywnie w żłobku” ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym osobie tej oraz dziecku, na które ubiega się ona o świadczenie „aktywnie w żłobku” został nadany numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.”;
- 6) w art. 50 dodaje się ust. 7–12 w brzmieniu:
- „7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może wzywać osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1a, ubiegające się o odpowiednio świadczenie „aktywnie w żłobku” lub otrzymujące świadczenie „aktywnie w żłobku” do osobistego stawiennictwa we wskazanej w wezwaniu jednostce organizacyjnej w terminie 3 dni roboczych w celu złożenia wyjaśnień niezbędnych do prawidłowego ustalenia i realizacji świadczeń.

8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozostawia bez rozpatrzenia wnioszek o ustalenie prawa do odpowiednio świadczenia „aktywnie w żłobku” jeżeli osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1a, które zostały wezwane do osobistego stawiennictwa, nie stawiały się we wskazanej jednostce organizacyjnej w wyznaczonym terminie.

9. Wypłata odpowiednio świadczenia „aktywnie w żłobku” podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymujące te świadczenia osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1a, które zostały wezwane do osobistego stawiennictwa, nie stawiały się we wskazanej jednostce organizacyjnej w wyznaczonym terminie.

10. W przypadku gdy osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1a, które zostały wezwane do osobistego stawiennictwa, stawiały się we wskazanej jednostce organizacyjnej po upływie wyznaczonego terminu, świadczenie „aktywnie w żłobku” wypłaca się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym osoby te stawiały się we wskazanej jednostce organizacyjnej, o ile spełniają warunki uprawniające do odpowiednio świadczenia „aktywnie w żłobku”.

11. Wypłata świadczenia „aktywnie w żłobku” podlega wstrzymaniu, jeżeli otrzymujące te świadczenia osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1a, lub dziecko, na które przysługują te świadczenia, wyjadą z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

12. W przypadku gdy osoby, o których mowa w ust. 11, wjadą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, świadczenie „aktywnie w żłobku” wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano jego wypłatę, o ile są spełnione warunki uprawniające do tego świadczenia.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Polski podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi powiadamia powiatowy urząd pracy o powierzeniu pracy cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej w ciągu 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy przez cudzoziemca.

2. Powiadomienia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi dokonuje się za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

3. W przypadku nieprawidłowego działania systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, które powoduje brak możliwości terminowego powiadomienia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi w sposób określony w ust. 2, powiadomienia dokonuje się najpóźniej pierwszego dnia roboczego następującego po dniu usunięcia nieprawidłowości.

4. W powiadomieniu o powierzeniu pracy cudzoziemcowi określa się:

- 1) informacje dotyczące podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi:
 - a) nazwę albo imię (imiona) i nazwisko,
 - b) adres siedziby albo miejsca zamieszkania,
 - c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej o charakterze służbowym,
 - d) numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer identyfikacyjny REGON – w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą albo numer PESEL – w przypadku osoby fizycznej,
 - e) numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi prowadzącemu agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej,
 - f) symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą cudzoziemca;
- 2) dane osobowe cudzoziemca:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) obywatelstwo,
 - c) rodzaj, numer i serię dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego lub pozwalającego ustalić tożsamość oraz państwo, w którym wydano ten dokument,
 - d) numer PESEL albo w przypadku osób nieposiadających tego numeru – datę urodzenia i płeć,
 - e) tytuł pobytu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 12;
- 3) rodzaj umowy między podmiotem powierzającym pracę cudzoziemcowi a cudzoziemcem;
- 4) stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy;
- 5) miejsce wykonywanej pracy;
- 6) miesięczną lub godzinową stawkę wynagrodzenia;

- 7) wymiar czasu pracy lub liczbę godzin pracy w tygodniu lub w miesiącu;
- 8) liczbę wszystkich osób wykonujących pracę na podstawie umowy o pracę i na podstawie umów cywilnoprawnych na dzień złożenia powiadomienia.

5. Polski podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi powiadamia ponownie powiatowy urząd pracy o powierzeniu pracy cudzoziemcowi w terminie 7 dni od wystąpienia następujących okoliczności:

- 1) zmienił się rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym pracę cudzoziemcowi a obywatelem Ukrainy lub
- 2) zmieniło się stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy, lub
- 3) zmniejszono wymiar czasu pracy lub liczbę godzin pracy w tygodniu lub miesiącu określoną w powiadomieniu, lub
- 4) obniżono miesięczną lub godzinową stawkę wynagrodzenia określoną w powiadomieniu.

6. Właściwość powiatowego urzędu pracy oznacza się według siedziby lub miejsca stałego pobytu podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi.

7. Minister właściwy do spraw pracy oraz właściwy powiatowy urząd pracy przetwarzają dane, o których mowa w ust. 4, w celu realizacji zadań ustawowych.

8. Minister właściwy do spraw pracy zapewnia udostępnienie danych, o których mowa w ust. 4, w drodze teletransmisji danych:

- 1) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 2) Państwowej Inspekcji Pracy,
- 3) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej,
- 4) Straży Granicznej,
- 5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,
- 6) Głównemu Urzędowi Statystycznemu

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.

9. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia dane o objęciu ubezpieczeniami społecznymi cudzoziemca, którego dotyczy powiadomienie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, lub o zgłoszeniu umowy o dzieło, o której mowa w art. 36 ust. 17 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.¹⁰⁾), zawartej z tym cudzoziemcem, w drodze teletransmisji danych:

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 622, 769, 820, 1083, 1160, 1216, 1409, 1413 i 1423 oraz z 2026 r. poz. 26.

- 1) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
- 2) Państwowej Inspekcji Pracy,
- 3) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej,
- 4) Straży Granicznej,
- 5) Głównemu Urzędowi Statystycznemu

– w celu realizacji ich zadań ustawowych.

10. W zakresie udostępnienia danych, o którym mowa w ust. 9, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i podmioty wymienione w ust. 9 zawierają dwustronne porozumienie, określając sposób wymiany danych i termin jego wdrożenia.

11. Przepisy ust. 9 i 10 stosuje się odpowiednio do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.”;

- 2) w art. 84 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 2, art. 5a ust. 1 lub 5, art. 17 ust. 1 pkt 2 lub art. 68 ust. 1 pkt 2, podlega karze grzywny od 1000 zł do 3000 zł.”.

Art. 17. 1. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje ważność do dnia 4 marca 2027 r., chyba że:

- 1) cudzoziemcowi, któremu zostało wydane to zaświadczenie, zostanie nadany numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zwany dalej „statusem UKR”, lub
- 2) zachodzą podstawy do unieważnienia tego zaświadczenia, o których mowa w art. 110 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców unieważnia zaświadczenie, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, w sposób określony w art. 110 ust. 10a ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

3. W przypadku zachowania ważności zaświadczenia, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, w okresie jego ważności zapewnia się opiekę medyczną oraz przyznaje pomoc przez zakwaterowanie i wyżywienie w postaci świadczenia pieniężnego na podstawie art. 112 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

4. Jeżeli cudzoziemiec, któremu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano zaświadczenie, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu

dotychczasowym, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostało unieważnione, w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i przed wejściem w życie niniejszej ustawy przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, może być mu nadany na jego wniosek numer PESEL ze statusem „UKR” bez konieczności ponownego przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18. 1. W okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca okresu obowiązywania ochrony czasowej, wprowadzonej decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz. Urz. UE L 71 z 04.03.2022, str. 1), określonego w decyzjach Rady Unii Europejskiej wydawanych na podstawie art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), funkcję krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 27 tej dyrektywy, ustanowionego do celów wymiany z właściwymi organami innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej informacji dotyczących osób korzystających z ochrony czasowej, pełni Komendant Główny Straży Granicznej.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia udostępnienie w drodze teletransmisji danych, o których mowa w art. 110b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) następującym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych
 - a) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
 - b) Agencji Wywiadu,
 - c) Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
 - d) Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
 - e) Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego,
 - f) ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,
 - g) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
 - h) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
 - i) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego,

- j) ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji,
 - k) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki,
 - l) Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
 - m) organom Policji,
 - n) Komendantowi Służby Ochrony Państwa,
 - o) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
 - p) Narodowemu Funduszowi Zdrowia,
 - q) Państwowej Inspekcji Pracy,
 - r) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
 - s) Głównemu Urzędowi Statystycznemu,
 - t) jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia,
 - u) wojewodom,
 - v) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego;
- 2) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 3 w celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 22c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, oraz Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ustawowych;
- 3) ośrodkowi pomocy społecznej, centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz powiatowemu centrum pomocy rodzinie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818 oraz z 2025 r. poz. 620), za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. 1. Obywatel Ukrainy, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy znajdował się w trakcie leczenia szpitalnego udzielanego na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jest uprawniony do kontynuacji tego leczenia, aż do zakończenia hospitalizacji, jednak nie dłużej niż do 4 marca 2027 r.

2. Do finansowania kosztów świadczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się art. 112d ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 20. Posiadanie w dniu 4 marca 2026 r. profilu zaufanego potwierdzonego na podstawie art. 9 ustawy zmienianej w art. 14 jest równoznaczne z posiadaniem profilu zaufanego, o którym mowa w art. 110c ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 21. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) rejestr, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 14, staje się rejestrem, o którym mowa w art. 110b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2;
- 2) pobyt osoby posiadającej numer PESEL ze statusem UKR nadany na podstawie art. 4 ust. 1 lub 1a ustawy zmienianej w art. 14, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 106 ustawy zmienianej w art. 2;
- 3) rejestr, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, staje się rejestrem, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7;
- 4) dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 10 ustawy zmienianej w art. 14, staje się dokumentem elektronicznym, o którym mowa w art. 110d ustawy zmienianej w art. 2;
- 5) opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, staje się opiekunem tymczasowym, o którym mowa w art. 113 ustawy zmienianej w art. 2;
- 6) ewidencja małoletnich, o której mowa w art. 25a ustawy zmienianej w art. 14, staje się ewidencją małoletnich, o której mowa w art. 113c ustawy zmienianej w art. 2;
- 7) opiekun wskazany przez władze ukraińskie, o którym mowa w art. 25¹ ustawy zmienianej w art. 14, staje się opiekunem wskazanym przez władze kraju pochodzenia, o którym mowa w art. 113a ustawy zmienianej w art. 2;
- 8) obywatel Ukrainy, który przebywa w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 27a ustawy zmienianej w art. 14, może pozostać w tej pieczy do ukończenia 25. roku życia na dotychczasowych zasadach, ale nie dłużej niż do zakończenia okresu pobytu, uznawanego za legalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 22. 1. Jeżeli numer PESEL, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, został nadany na podstawie oświadczenia, cudzoziemiec jest zobowiązany do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży, do dnia 31 sierpnia 2026 r.

2. Z dniem 1 września 2026 r. status UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zostaje zmieniony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji na status NUE, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. c tej ustawy,

osobom, które miały nadany numer PESEL UKR na podstawie oświadczenia i do tego dnia nie potwierdziły swojej tożsamości w sposób wskazany w ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, cudzoziemiec traci uprawnienie, o którym mowa w art. 106 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 23. 1. Jeżeli numer PESEL, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub 1a ustawy zmienianej w art. 14, został nadany na podstawie Karty Polaka, innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającym ustalenie tożsamości lub dokumentu potwierdzającego urodzenie, cudzoziemiec jest zobowiązany do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży w terminie 60 dni od daty wydania dokumentu podróży. Organ gminy dokonuje w rejestrze PESEL rejestracji zmiany danych cudzoziemca oraz danych dokumentu podróży, o których mowa w art. 8 pkt 24 ustawy zmienianej w art. 7.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także cudzoziemca, któremu numer PESEL został nadany na podstawie nieważnego dokumentu podróży lub którego dokument podróży utracił ważność.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy cudzoziemców, którzy po nadaniu numeru PESEL potwierdzili swoją tożsamość w organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży.

Art. 24. 1. Dane i informacje zgromadzone i przechowywane w rejestrze, o którym mowa w art. 119 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, przechowuje się przez okres 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy umieszcza się informację o unieważnieniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 110 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. Warunki uzyskania prawa do świadczenia na podstawie programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8, o których mowa w art. 187a ust. 2a pkt 4 tej ustawy, mogą być zastosowane po raz pierwszy przy ustalaniu tego prawa z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2026/2027.

Art. 26. Przepisy art. 77c, art. 87a, art. 113c, art. 120c, art. 207b, art. 223a ustawy zmienianej w art. 9 stosuje się do należnej opłaty skarbowej uiszczonej w związku ze złożeniem wniosku w okresie od dnia wejścia w życie art. 9.

Art. 27. W stosunku do osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. ca ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym:

1) ustawą z dnia 12 września 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu weryfikacji prawa do świadczeń na rzecz rodziny dla cudzoziemców oraz o warunkach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1301) oraz

2) niniejszą ustawą

– stosuje się począwszy od dnia 5 marca 2026 r. do spraw o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres od dnia 5 marca 2026 r.

Art. 28. W stosunku do osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. c, d, e i f ustawy zmienianej w art. 10, przepisy art. 23 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na okres, który rozpocznie się 1 czerwca 2026 r.

Art. 29. 1. Do dnia 30 czerwca 2026 r. wojewoda może kontynuować udzielanie pomocy, o której mowa w art. 12 ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym, obywatelom Ukrainy, którzy w dniu 4 marca 2026 r. przebywają w obiektach zbiorowego zakwaterowania, działających na podstawie art. 12 ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym, o ile nadal są oni beneficjentami ochrony czasowej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 2.

2. Do obiektów zbiorowego zakwaterowania, w których przebywają obywatele Ukrainy, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 12 ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, w okresie od dnia 5 marca do dnia 30 czerwca 2026 r. finansowane są z rezerwy celowej, w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 30. Do środków pochodzących z Funduszu Pomocy przekazanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na finansowanie lub dofinansowanie, o którym mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym, w tym podlegających zwrotowi na podstawie art. 14 ust. 34 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe, przy czym po dniu 31 grudnia 2026 r. środki te są zwracane do budżetu państwa.

Art. 31. 1. Fundusz Pomocy pokrywa:

- 1) wydatki na finansowanie lub dofinansowanie, o którym mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym, przeznaczone na zadania zrealizowane do dnia 4 marca 2026 r.,
- 2) zwrot wydatków lub kosztów na realizację zadań, o których mowa w pkt 1
– w terminie do dnia 31 grudnia 2026 r. i w tym terminie przyjmuje należności wynikające z realizacji zadań, o których mowa w pkt 1; do wypłaty środków na pokrycie tych wydatków oraz ich zwrotu stosuje się przepisy dotychczasowe, przy czym po dniu 31 grudnia 2026 r. środki te są zwracane do budżetu państwa.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić dysponenta części budżetowej lub ministra kierującego określonym działem administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275 i 1846), określając jednocześnie zakres tego upoważnienia, do składania dyspozycji wypłaty ze środków, o których mowa w ust. 1.

3. Państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego gromadzą środki z Funduszu Pomocy, o których mowa w ust. 1, na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają na wydatki, o których mowa w ust. 1, w ramach planu finansowego tego rachunku.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu oraz zarząd województwa dysponują środkami Funduszu Pomocy, o których mowa w ust. 1, oraz opracowują plan finansowy dla rachunku, o którym mowa w ust. 3.

5. Po zakończeniu roku budżetowego organy, o których mowa w ust. 4, przedkładają organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku, o którym mowa w ust. 3, do dnia 31 marca 2027 r.

6. Finansowanie lub dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi przychód jednostki sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846). W planie finansowym jednostka wyodrębnia przychody z tytułu wsparcia i koszty związane z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1.

Art. 32. Porozumienia, o których mowa w art. 14 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 14, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do dnia ich uchylenia,

jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r., i mogą być w tym okresie zmieniane, przy czym do tych porozumień stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 33. Upoważnienia, o których mowa w art. 14 ust. 4 i 4a ustawy zmienianej w art. 14, udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia ich uchylecia, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r., i mogą być w tym okresie zmieniane.

Art. 34. Do zwrotu odsetek od zgromadzonych środków z Funduszu Pomocy stosuje się przepisy dotychczasowe, przy czym po dniu 31 grudnia 2026 r. odsetki te są przekazywane do budżetu państwa.

Art. 35. Zatwierdzenie rozliczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 38 ustawy zmienianej w art. 14, powinno nastąpić nie później niż do dnia 31 marca 2027 r.

Art. 36. Przepis art. 14a ustawy zmienianej w art. 14, stosuje się do zwrotów wydatków, o których mowa w art. 14 ust. 9 i 9a tej ustawy, uzyskanych do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 37. Jeżeli podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi złożył powiadomienie o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zgodnie z przepisami art. 22 ustawy zmienianej w art. 14, stosuje się przepisy art. 22 ust. 1 tej ustawy.

Art. 38. W okresie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do obywateli Ukrainy przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nie korzystają z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5a ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 39. 1. Osoby, które podjęły działalność gospodarczą na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, mogą ją prowadzić na warunkach, określonych w art. 23 ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym, w okresie pobytu uznawanego za legalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku, gdy pobyt przedsiębiorcy – obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przestanie być legalny, przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2026 r. poz. 30) stosuje się odpowiednio.

Art. 40. 1. Świadczenia, przyznane na wniosek złożony do 4 marca 2026 r. na podstawie art. 26 ustawy zmienianej w art. 14, przysługują do zakończenia okresu świadczeniowego lub zasiłkowego, na jaki zostały przyznane na warunkach, określonych w art. 26 ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym pod warunkiem bycia cudzoziemcem, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, i który posiada status UKR.

2. W celu weryfikacji prawa do świadczeń, o których mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, organowi właściwemu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, informacje na zasadach, określonych w art. 26 ust. 3a i 3b ustawy zmienianej w art. 14 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 41. 1. Do spraw o świadczenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, za okres przed dniem 5 marca 2026 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Świadczenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, przysługujące za okres do 31 marca 2026 r. przyznane na podstawie rozstrzygnięć wydanych przed dniem 5 marca 2026 r. oraz koszty ich obsługi są finansowane z Funduszu Pomocy.

Art. 42. 1. Do cudzoziemca, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, i który posiada status UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24 lit. d ustawy zmienianej w art. 7, nie stosuje się art. 99 ust. 1 pkt 4 i art. 131 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 9 w zakresie, w jakim przepis ten odwołuje się do udzielenia ochrony czasowej, jeżeli ubiega się on o udzielenie:

- 1) zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o którym mowa w art. 114 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, lub
- 2) zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, o którym mowa w art. 127 ustawy zmienianej w art. 9, lub
- 3) zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 142 ust. 1 lub 3 ustawy zmienianej w art. 9, lub
- 4) zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 158 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, lub
- 5) zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną, o którym mowa w art. 159 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9.

2. Jeżeli cudzoziemiec albo obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, ubiega się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, i jest członkiem rodziny cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, nie stosuje się przepisu art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy zmienianej w art. 9 w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje minimalny okres pobytu tego cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, minimalną liczbę udzielonych mu zezwoleń na pobyt czasowy oraz minimalny okres, na jaki zostało udzielone zezwolenie na pobyt czasowy, na podstawie którego ten cudzoziemiec zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji zapewnia wojewodzie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dostęp do odcisków palców zgromadzonych w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, i możliwość ich umieszczenia w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy zmienianej w art. 9, w celu wydania cudzoziemcowi albo obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, karty pobytu.

4. Odciski palców pobrane w przypadku, o którym mowa w art. 44a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 7, umieszcza się w karcie pobytu wydanej cudzoziemcowi albo obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, w związku z wydaniem mu jednego z zezwoleń na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 106a ust. 1, art. 106b ust. 1 w zakresie, w jakim przepis ten odwołuje się do pobierania odcisków linii papilarnych, i art. 106e ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9. W uzasadnionych przypadkach wojewoda może w toku postępowania wezwać cudzoziemca albo obywatela Ukrainy do przedłożenia ważnego dokumentu podróży lub jego kopii lub do przedłożenia innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, jeżeli zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 106a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 9. Cudzoziemiec albo obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, składa wzór podpisu w celu umieszczenia go w karcie pobytu na formularzu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9 lub za pomocą udostępnionego przez wojewodę urządzenia umożliwiającego złożenie i odwzorowanie podpisu.

6. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, odciski palców cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1, nie znajdują się w rejestrze, o którym mowa w art. 44c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, lub nie jest możliwe ich umieszczenie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy zmienianej w art. 9, wojewoda pobiera od tego cudzoziemca odciski palców w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9 po udzieleniu temu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

Art. 43. 1. W przypadku beneficjenta ochrony czasowej, łączny czas świadczenia pomocy przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich na podstawie umów o pomocy przy zbiorach, o którym mowa w art. 91c ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 1770), ulega przedłużeniu z mocy prawa na okres tego pobytu, nie dłużej jednak niż do dnia 4 marca 2027 r.

2. Pomocnik rolnika w okresie, o którym mowa w ust. 1, może świadczyć pomoc przy wykonywaniu wszystkich czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności.

Art. 44. Inne lokalizacje prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, utworzone na podstawie art. 51 ustawy zmienianej w art. 14, funkcjonują do końca okresu określonego odpowiednio w:

- 1) uchwale, o której mowa w art. 51 ust. 4 tej ustawy – w przypadku innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej szkole prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub przedszkolu prowadzonemu przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- 2) porozumieniu, o którym mowa w art. 51 ust. 6 tej ustawy – w przypadku innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej szkole prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną lub przedszkolu prowadzonemu przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.

Art. 45. W sprawach utworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, na podstawie art. 51 ustawy zmienianej w art. 14, wszczętych i niezakończonych do dnia 31 sierpnia 2026 r., stosuje się przepisy art. 51 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 46. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 14, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 110d ust. 7 ustawy zmienianej w art. 2, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 59 ustawy zmienianej w art. 14, zachowują moc do dnia 31 sierpnia 2026 r. oraz mogą być zmieniane.

Art. 47. 1. Do osób, które uzyskały zgodę, o której mowa w art. 61 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, stosuje się odpowiednio przepisy art. 7 ust. 9–22 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2026 r. poz. 37).

2. Do osób, które uzyskały zgodę, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, stosuje się odpowiednio przepisy art. 35a ust. 14–27 i 30–31 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 15).

3. Osoba, która uzyskała zgodę na wykonywanie zawodu i warunkowe prawo wykonywania zawodu, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, za zgodą wojewody, może być zatrudniona jako pielęgniarka lub położna w domu pomocy społecznej pomimo niespełnienia wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135).

Art. 48. Do umów najmu okazjonalnego lokalu zawartych na podstawie art. 69 ustawy zmienianej w art. 14, stosuje się art. 112f ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 49. 1. W latach 2026–2035 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy w zakresie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji wynosi 371,8 mln zł, z czego w:

- 1) 2026 r. – 170 mln zł;
- 2) 2027 r. – 201,8 mln zł;
- 3) 2028 r. – 0 mln zł;
- 4) 2029 r. – 0 mln zł;
- 5) 2030 r. – 0 mln zł;
- 6) 2031 r. – 0 mln zł;
- 7) 2032 r. – 0 mln zł;
- 8) 2033 r. – 0 mln zł;
- 9) 2034 r. – 0 mln zł;
- 10) 2035 r. – 0 mln zł.

2. Organem monitorującym wykorzystanie limitów wydatków określonych w ust. 1 jest minister właściwy do spraw informatyzacji, który dokonuje oceny wykorzystania tego limitu

według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału – według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku gdy wysokość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków zmniejsza wysokość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wysokością tego limitu, a kwotą przekroczenia wydatków.

Art. 50. 1. W latach 2026–2035 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy w zakresie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych wynosi: 350,2 mln zł, z czego w:

- 1) 2026 r. – 60,6 mln zł;
- 2) 2027 r. – 57,6 mln zł;
- 3) 2028 r. – 29 mln zł;
- 4) 2029 r. – 29 mln zł;
- 5) 2030 r. – 29 mln zł;
- 6) 2031 r. – 29 mln zł;
- 7) 2032 r. – 29 mln zł;
- 8) 2033 r. – 29 mln zł;
- 9) 2034 r. – 29 mln zł;
- 10) 2035 r. – 29 mln zł.

2. Organem monitorującym wykorzystanie limitów wydatków określonych w ust. 1 jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, który dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału, a w przypadku IV kwartału – według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku gdy wysokość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków zmniejsza wysokość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wysokością tego limitu, a kwotą przekroczenia wydatków.

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie z dniem 5 marca 2026 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 pkt 3 lit. d tiret drugie i pkt 53, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.;
- 2) art. 14 pkt 47 i 55, które wchodzi w życie z dniem 5 marca 2027 r.;

- 3) art. 11, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2027 r.;
- 4) art. 14 pkt 22–32, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 854).

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zwana dalej „specustawą” lub „ustawą pomocową” wprowadziła nadzwyczajne instrumenty prawne i organizacyjne, służące szybkiej rejestracji i potwierdzaniu legalności pobytu, umożliwiające dostęp do niezbędnych usług publicznych oraz w wielu przypadkach zmniejszenie wydatków, jakie pociągałoby za sobą korzystanie z obowiązujących przepisów, które nie były przystosowane do napływu tak ogromnej liczby uchodźców w tak krótkim czasie. Ustawa została uchwalona w trybie interwencyjnym i jako rozwiązanie tymczasowe, stanowiła skuteczną reakcję na bezprecedensowy napływ uchodźców spowodowany agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Celem projektowanej ustawy jest wygaszenie specjalnych rozwiązań dedykowanych ukraińskim uchodźcom, ujednolicenie systemu wsparcia dla wszystkich uchodźców, podlegających ochronie czasowej, dostosowanie przepisów do nowego etapu sytuacji migracyjnej oraz przejście z rozwiązań nadzwyczajnych do systemowych. Po prawie czterech latach sytuacja uchodźców w Polsce jest bardziej stabilna, a instytucje publiczne i samorządy nauczyły się obsługiwać nowoprzybyłych cudzoziemców w ramach zwykłych procedur. Większość uchodźców znalazła zatrudnienie, a ich dzieci uczęszczają do szkół i są w procesie integracji z polskimi uczniami. Dlatego dalsze utrzymywanie ustawy, zawierającej rozwiązania specjalne, może tworzyć ryzyko nierównego traktowania w relacjach do ogólnego reżimu prawa dla cudzoziemców. Jednocześnie wiele rozwiązań przewidzianych w specustawie jest szczelnych, skutecznych i tańszych dla budżetu państwa wobec obecnych rozwiązań systemowych. Stąd też projekt zmierza również do przeniesienia części z nich do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dalej „ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony”), która wdrożyła dyrektywę Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz. Urz. UE L 212 z 07.08.2001, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, str. 162), zwanej dalej „dyrektywą 2001/55/WE”. W obecnym stanie prawnym te regulacje znajdują zastosowanie tylko wobec innych beneficjentów ochrony czasowej, niż obywatele Ukrainy wskazani w art. 2 ust. 1 specustawy, a którzy mieszczą się w zakresie podmiotowym decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony do dnia 4 marca 2027 r. Założeniem nowelizacji jest uzyskanie zbalansowanego efektu między spełnieniem wymagań nałożonych na państwa członkowskie dyrektywą 2001/55/WE i solidarnością z osobami dotkniętymi konfliktem zbrojnym w Ukrainie, a zasadą równego traktowania, wyrażającą się w racjonalnym ukształtowaniu praw ekonomicznych beneficjentów ochrony czasowej i efektywności związanych z tą ochroną procedur. Ponadto, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy będą zgodne z wytycznymi Rady UE z 16 września 2025 r. UE C/2025/5129 w sprawie skoordynowanego podejścia do stopniowego wycofywania tymczasowej ochrony dla wysiedleńców z Ukrainy, z których wynika, że Państwa Członkowskie powinny przechodzić z rozwiązań specjalnych na rozwiązania ogólne, przewidziane dla cudzoziemców, legalnie przebywających na terytorium UE. Zakres nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie obejmował przeniesienie ze specustawy mechanizmów rejestracji beneficjenta ochrony czasowej (PESEL UKR) oraz potwierdzania tożsamości (elektroniczny dokument pobytowy tzw. DIIA), zamiast zaświadczeń Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (zwanego dalej „Szefem Urzędu”) wydawanych w formie papierowej. Konieczne jest także dokonanie zmian odnoszących się do zasad dostępu beneficjentów ochrony czasowej do świadczeń socjalnych, w tym

świadczeń medycznych oraz ich zakwaterowania, a także weryfikacji przesłanek ich udzielenia. Projektowana zmiana oznacza wprowadzenie jednolitych zasad dla beneficjentów ochrony czasowej, którym Polska ma obowiązek, zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej, udzielać pomocy do 4 marca 2027 r.

Instytucja tymczasowej ochrony określona została w dyrektywie 2001/55/WE. Została ona uruchomiona po raz pierwszy w odniesieniu do masowego napływu wysiedleńców z terytorium Ukrainy w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na to państwo, rozpoczętą w dniu 24 lutego 2022 r. Tymczasowa ochrona uruchomiona została decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz. Urz. UE L 71 z 04.03.2022, str. 1), jako odpowiedź na masowy napływ uchodźców z Ukrainy. Ochrona tymczasowa była trzykrotnie przedłużona decyzjami wykonawczymi Rady UE: decyzją wykonawczą Rady (UE) 2023/2409 z dnia 19 października 2023 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 (Dz. Urz. UE L 2023/2409, 24.10.2023), decyzją wykonawczą Rady (UE) 2024/1836 z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 (Dz. Urz. UE L 2024/1836 z 03.07.2024, ELI) oraz decyzją wykonawczą Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 (Dz. Urz. UE L 2025/1460, z 24.07.2025) i obecnie obowiązuje do dnia 4 marca 2027 r.

Uruchomienie tymczasowej ochrony w kontekście konfliktu zbrojnego toczącego się na terytorium Ukrainy miało przede wszystkim na celu zapobieżenie przeciążeniu systemów azylowych państw członkowskich UE i niemożności rozpatrzenia dużej liczby wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej bez negatywnego wpływu tej sytuacji na skuteczność funkcjonowania tych systemów.

Ochrona tymczasowa stanowiła także środek wyjątkowy, mający na celu zapewnienie szybkiej i doraźnej pomocy osobom uciekającym przed wojną. Z samej istoty nie jest jednak formą trwałej ochrony międzynarodowej, lecz rozwiązaniem o charakterze przejściowym. Ochrona tymczasowa ma charakter czasowy i jest uruchamiana w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak masowy napływ cudzoziemców spowodowany wojną, konfliktem zbrojnym, prześladowaniami czy innym poważnym zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzi. Jej głównym celem było szybkie zapewnienie schronienia i podstawowego wsparcia obywatelom Ukrainy, którzy byli zmuszeni nagle opuścić swoje miejsce zamieszkania, a ich powrót do kraju pochodzenia był chwilowo niemożliwy.

W polskim porządku prawnym ochrona tymczasowa dla obywateli Ukrainy została implementowana dwutorowo, tj. ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.).

Zdecydowana większość cudzoziemców objętych zakresem podmiotowym art. 2 decyzji 2022/382 (przede wszystkim obywatele Ukrainy oraz określone członkowie ich rodzin, w szczególności ich małżonkowie) pozostaje aktualnie w zakresie podmiotowym specustawy. Ustawa ta została przyjęta jako akt interwencyjny o ograniczonym czasie stosowania. W kolejnych jej nowelizacjach okres stosowania przepisów urzeczywistniających instytucję ochrony tymczasowej był sukcesywnie

przedłużany, obecnie do dnia 4 marca 2026 r. Nie oznacza to jednak zakończenia okresu, w którym Polska jest zobowiązana do udzielania niezbędnego wsparcia osobom objętym ochroną czasową, gdyż okres ten wynika wprost z decyzji Rady UE.

Z kolei cudzoziemcy objęci zakresem art. 2 decyzji 2022/382, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o pomocy, korzystają z ochrony czasowej w ramach ogólnych instytucji wdrażających dyrektywę 2001/55/WE, uregulowanych w przepisach ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Tego rodzaju ochroną zostało objętych od wybuchu wojny niespełna 3 tys. osób. Jak jednak pokazały doświadczenia ostatnich lat, wiele rozwiązań, przewidzianych w tym systemie jest przestarzałych i obecnie się już nie sprawdza, jak np. wydawanie zaświadczeń Szefa Urzędu o objęciu ochroną w formie papierowej, czy ponosi za sobą nieproporcjonalnie wyższe koszty w stosunku do osiągniętych efektów, jak np. konieczność zapewnienia opieki medycznej poza publicznym systemem zdrowia.

Stąd też powstała konieczność wypracowania jednego spójnego systemu objęcia ochroną czasową cudzoziemców, wskazanych w decyzji Rady UE, który będzie się opierał na dotychczasowych doświadczeniach i czerpał najkorzystniejsze rozwiązania z obydwu, dotychczas funkcjonujących systemów. Jednocześnie celem tej ustawy jest wprowadzenie takich rozwiązań, które będą adekwatne zarówno do sytuacji, którą mamy dziś, jak i będą mogły zostać wykorzystane, w razie wybuchu innego konfliktu i wydania decyzji przez Radę UE o ochronie czasowej, bez konieczności tworzenia kolejnej specustawy. Niezbędne jest także wdrożenie narzędzi, które skutecznie i efektywnie pozwolą na przejście beneficjentów ochrony czasowej, dla których Polska stała się centrum życia zawodowego i prywatnego na inne tytuły pobytowe, które są stabilniejsze i dają prawo do legalnego pobytu na okres 3 lat.

Należy podkreślić, że wielu obywateli Ukrainy, którzy korzystają z tymczasowej ochrony, przebywa obecnie na terytorium Polski od kilku lat i dobrze zintegrowało się ze społeczeństwem, podejmując w Polsce pracę lub naukę. Dlatego też już w 2023 r. Polska zdecydowała się na umożliwienie obywatelom Ukrainy korzystającym z ochrony czasowej na podstawie ustawy o pomocy, uzyskiwania innych statusów pobytowych z uwagi na wykonywanie w Polsce pracy lub prowadzenie działalności gospodarczej. Przyjęte w tym zakresie rozwiązania w specustawie były skierowane do aktywnych zawodowo obywateli Ukrainy, którzy korzystają w Polsce z ochrony czasowej i chcieliby zmienić swój status pobytowy w Polsce.

Proponowane rozwiązania mają też na celu stopniowe wygaszanie ochrony tymczasowej udzielonej obywatelom Ukrainy na terytorium Polski w związku z toczącym się na terytorium Ukrainy konfliktem zbrojnym. Rozwiązania te przewidują odwzorowanie w przepisach Rozdziału 3 Działu III ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony poszczególnych, sprawdzonych niezbędnych instytucji urzeczywistniających aktualnie ochronę czasową (tymczasową ochronę) na gruncie przepisów specustawy, z niezbędnymi modyfikacjami. Rozwiązanie to jest uzasadnione systemowym charakterem ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, która powinna regulować wszystkie przypadki masowego napływów uchodźców w związku z decyzjami Rady Unii Europejskiej na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/55/WE.

Zmiany w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.)

Wygaszenie obowiązywania specustawy spowoduje, że z dniem 31 sierpnia 2026 r., przestaną obowiązywać przepisy wykonawcze wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 59 tej

ustawy, które w sposób szczególny regulowały warunki ukończenia szkoły podstawowej przez uczniów przybyłych z Ukrainy.

W rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 59 specustawy przewidziano możliwość ukończenia przez ucznia będącego obywatelem Ukrainy szkoły podstawowej, jeżeli uczeń ten uzyska pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowanych w klasie VIII oraz przystąpi do egzaminu ósmoklasisty. Jednocześnie w ww. rozporządzeniu uregulowano szczególne sytuacje, jakie mogą mieć miejsce, w zależności od momentu podjęcia przez ucznia będącego obywatelem Ukrainy nauki w szkole w polskim systemie oświaty i do której klasy (VIII, VII czy VI szkoły podstawowej) został przyjęty po przybyciu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjęcie do odpowiedniej klasy warunkuje bowiem realizację przez ucznia określonych przedmiotów:

a) jeżeli uczeń został przyjęty do klasy VIII (tj. uczęszczał tylko do klasy VIII szkoły podstawowej), to w arkuszu ocen i na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej nie będzie możliwe wpisanie ocen z muzyki, plastyki, przyrody i techniki, gdyż realizacja tych przedmiotów zakończyła się w klasach programowo niższych tj. w klasie IV (przyroda), klasie VI (technika) i klasie VII (muzyka i plastyka),

b) jeżeli uczeń został przyjęty do klasy VII (tj. uczęszczał do klasy VII i VIII szkoły podstawowej), to w arkuszu ocen i na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej nie będzie możliwe wpisanie ocen z przyrody i techniki, gdyż realizacja tych przedmiotów zakończyła się w klasach programowo niższych tj. w klasie IV (przyroda) i klasie VI (technika),

c) jeżeli uczeń został przyjęty do klasy VI (tj. uczęszczał do klas VI–VIII szkoły podstawowej), to w arkuszu ocen i na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej nie będzie możliwe wpisanie oceny z przyrody, gdyż realizacja tego przedmiotu zakończyła się w klasie IV.

Oznaczałoby to, że po dniu 4 marca 2026 r. uczniowie będący obywatelami Ukrainy nie otrzymaliby świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, jeżeli nie uzyskaliby rocznych ocen klasyfikacyjnych ze wszystkich obowiązkowych w szkole podstawowej zajęć edukacyjnych. Taka sytuacja miałaby miejsce już w czasie klasyfikacji przeprowadzanej w czerwcu 2026 r. Stąd też proponuje się wprowadzenie do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty docelowego rozwiązania regulującego w sposób szczególny warunki ukończenia szkoły przez uczniów przybyłych do Polski z innych krajów. Również w ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia (typ szkoły), realizujących kształcenie w cyklu ośmioletnim i zakresie tożsamym ze szkołą podstawową, pobierają obecnie naukę uczniowie, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.). Biorąc pod uwagę brzmienie projektowanego art. 44q ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wydaje się konieczne wprowadzenie podobnego rozwiązania również w art. 44zm tej ustawy, który określałby warunki ukończenia szkół artystycznych, w tym także szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, w szkołach artystycznych mogą wystąpić przypadki niezrealizowania przez uczniów wszystkich przedmiotów, z uwagi na ich realizowanie w klasach programowo niższych (zgodnie z ramowymi planami nauczania), które w Polsce zostały przez tych uczniów pominięte. W rezultacie mogłaby wystąpić sytuacja niezgodnego z obowiązującymi przepisami klasyfikowania końcowego uczniów.

Zmiany w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W art. 33a zmieniono okres, na który czasowo można ograniczyć prawo do złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z obecnych 60 dni do 120 dni. Zmiana ta wynika z nadmiernej częstotliwości angażowania Rady Ministrów i Sejmu w proces wprowadzania tego ograniczenia.

Ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony wprowadza rozwiązania prawne określające mechanizm ochrony czasowej w przypadku wydania na podstawie przepisów dyrektywy 2001/55/WE przez Radę Unii Europejskiej decyzji o objęciu określonej grupy cudzoziemców ochroną tymczasową na terytorium UE. W art. 2 pkt 1a dodana została definicja pojęcia „beneficjent ochrony czasowej”. Art. 106 w proponowanym brzmieniu wprowadza rozwiązania wzorowane na przepisach specustawy, dokonując pewnych uściśleń. Przewiduje się, że uprawnienie do legalnego pobytu cudzoziemca objętego ochroną czasową na terytorium Polski będzie powiązane z faktem legalnego przekroczenia granicy Polski w okresie wskazanym w decyzji Rady Unii Europejskiej wydanej na podstawie dyrektywy 2001/55/WE. Dodatkowo za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest objęta decyzją Rady Unii Europejskiej, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Art. 107 daje z kolei Radzie Ministrów możliwość, w drodze rozporządzenia, udzielenia ochrony czasowej cudzoziemcom nieobjętym decyzją Rady Unii Europejskiej, zmuszonym do opuszczenia kraju lub obszaru geograficznego, którego ta decyzja dotyczy, z powodu obcej inwazji, wojny, wojny domowej, konfliktów etnicznych lub rażących naruszeń praw człowieka.

Cel wjazdu cudzoziemca, jakim jest skorzystanie z ochrony czasowej, będzie identyfikowany przez komendanta placówki Straży Granicznej w trakcie odprawy granicznej. W razie pozytywnego wyniku identyfikacji cudzoziemiec będzie mógł wjechać na terytorium RP, nawet jeśli nie spełnia wszystkich warunków wjazdu określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2023 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.). Efektywne korzystanie z ochrony czasowej będzie jednak możliwe pod warunkiem dopełnienia przez cudzoziemca obowiązku złożenia wniosku o nadanie mu numeru PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.). W razie niezłożenia tego wniosku w terminie 30 dni od dnia przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ochrona czasowa wygaśnie. Takie rozwiązanie znajduje uzasadnienie w fakcie, że czynność złożenia powyższego wniosku pełni funkcję rejestracyjną. Niedokonanie rejestracji po wjeździe powinno być traktowane jako dorozumiana rezygnacja z ochrony czasowej.

W obliczu konfliktu zbrojnego i wiążącego się z nim masowego napływu cudzoziemców, dotychczasowe procedury weryfikacyjne okazują się niewystarczające do szybkiego identyfikowania i eliminowania z systemu ochrony osób, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Zidentyfikowano ryzyko wykorzystywania instytucji ochrony czasowej m.in. przez osoby, które dopuściły się zbrodni wojennych, czy poważnych przestępstw kryminalnych. Celem wprowadzenia nowego brzmienia art. 109 do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uszczelnienie systemu bezpieczeństwa państwa poprzez stworzenie dedykowanej, szybkiej ścieżki administracyjnej pozwalającej na: odmowę dopuszczenia do ochrony czasowej na etapie weryfikacji wstępnej albo pozbawienie ochrony (wyłączenie) osób, które już ją uzyskały, ale w toku dalszych ustaleń służb zostały uznane za stanowiące określone zagrożenie lub winne wskazanych w przesłankach czynów. Przepis stanowi implementację art. 28 dyrektywy 2001/55/WE.

Katalog przesłanek odmowy lub wyłączenia z ochrony oparto w ślad za dyrektywą 2001/55/WE na standardach prawa międzynarodowego (klausule wyłączające) oraz priorytecie bezpieczeństwa publicznego. Przesłanki te obejmują:

- Zbrodnie prawa międzynarodowego: podejrzenie popełnienia zbrodni przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych (zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy). Jest to realizacja zasady, że sprawcy najcięższych naruszeń praw człowieka nie mogą korzystać z azylu ani ochrony.
- Poważne przestępstwa pospolite: popełnienie przed przybyciem do RP „szczególnie poważnego przestępstwa” o charakterze niepolitycznym. Ma to na celu zapobieżenie sytuacji, w której terytorium RP staje się schronieniem dla przestępców kryminalnych uciekających przed wymiarem sprawiedliwości kraju pochodzenia pod pretekstem wojny.
- Zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego: przesłanka ta pozwala na prewencyjne działanie w przypadku osób, których obecność w Polsce generuje ryzyko dla społeczeństwa lub struktur państwa (np. działalność terrorystyczna, szpiegowska).

W procesie decyzyjnym uwzględniono tzw. test proporcjonalności (ust. 3), nakazujący organowi wzięcie stopnia zagrożenia stwarzanego przez cudzoziemca ze stopniem ryzyka, na jakie byłby on narażony po powrocie do kraju pochodzenia. Zapewnia to zgodność regulacji ze standardami ochrony praw człowieka.

Specyfika zagrożeń hybrydowych oraz dynamika procesów migracyjnych uzasadniają przyjęcie procedury o charakterze szczególnym:

- Termin 2-dniowy: skrócenie terminu wydania decyzji do 2 dni od złożenia wniosku przez organy bezpieczeństwa (Policja, SG, ABW, SKW) wynika z konieczności natychmiastowej eliminacji zagrożenia. Wnioski te oparte będą na wpisach w rejestrach sprawdzanych podczas odprawy granicznej, co pozwala Szefowi Urzędu na szybkie podjęcie rozstrzygnięcia bez prowadzenia długotrwałego postępowania wyjaśniającego.
- Ostateczność decyzji: nadanie decyzji rygoru ostateczności w toku instancji administracyjnej ma na celu uniemożliwienie wykorzystywania procedur administracyjnych dla przedłużania legalizacji pobytu przez osoby stwarzające zagrożenie. Decyzja ta podlega jednak kontroli sądowoadministracyjnej, co gwarantuje zachowanie standardów konstytucyjnych.
- Inicjatywa wyspecjalizowanych służb: procedura jest ściśle powiązana z działalnością organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe (ABW, SKW), co gwarantuje, że mechanizm ten będzie stosowany w oparciu o rzetelne informacje wywiadowcze i kontrwywiadowcze.

Projektowane przepisy art. 109a i 109b ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony stanowią zasadnicze odwzorowanie treści normatywnej art. 2 ust. 3 oraz art. 11 ust. 2 i 4 specustawy, które ustanawiały przesłanki, skutkujące odmową nadania statusu UKR oraz umożliwiające pozbawienie tego statusu. Przeniesienie tych rozwiązań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony wynika z doświadczeń wynikających ze stosowania specustawy i znacząco uszczelni przepisy wynikające z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony oraz pozwoli na odbieranie uprawnień wynikających z posiadania statusu UKR osobom, które ich nadużywają albo nie powinny ich posiadać w związku z przejściem na inny tytuł pobytowy, opuszczeniem terytorium Polski, czy uzyskaniem ochrony w innym państwie UE.

Z uwagi na ustanowienie jednolitego sposobu urzędowego poświadczania statusu beneficjenta ochrony czasowej (poprzez numer PESEL ze statusem UKR) uchyleniu będą podlegały przepisy art. 110 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, dotyczące wydawania i unieważniania przez Szefa Urzędu zaświadczeń, potwierdzających korzystanie przez cudzoziemca z ochrony czasowej oraz w związku z wprowadzeniem rozwiązań informatycznych dotyczących kart Diia.pl, również przepisy związane z wydaniem wiz. Zmiana ta ma na celu usprawnienie obsługi osób korzystających z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez zastąpienie dotychczasowych papierowych zaświadczeń wydawanych przez jeden organ – Szefa Urzędu, jednolitym, sprawnym i elektronicznym systemem rejestracji PESEL ze statusem UKR, nadawanym w każdej gminie. Dotychczasowa procedura uzyskiwania zaświadczeń o korzystaniu z ochrony czasowej jest czasochłonna zarówno dla cudzoziemców, jak i organów administracji rządowej. Wydawanie zaświadczeń przez Szefa Urzędu dla tak ogromnej grupy uprawnionych, powodowałoby nie tylko przewlekłość postępowań, ale też niewspółmiernie wyższe koszty niż sposób rejestracji przewidziany w specustawie. Dodatkowo z rejestru PESEL UKR korzysta już wiele służb i organów administracji, powiązany jest on z systemem ZUS, systemem Straży Granicznej, jak i innymi, a koszty związane z integracją systemów zostały już sfinansowane z Funduszu Pomocy. Takich połączeń nie ma z rejestrem zaświadczeń prowadzonym przez Szefa Urzędu, co uniemożliwia np. ich unieważnianie w związku z wyjazdem na okres powyżej 30 dni czy uzyskaniem ochrony w innym państwie. Dodatkowo wszystkie osoby, które dotychczas posiadały numer PESEL ze statusem UKR musiałyby uzyskać od Szefa Urzędu papierowe zaświadczenie, co wiązało by się z paraliżem tego organu, a sam proces wydawania zaświadczeń trwałby znaczną część czasu i wiązał z dużymi wydatkami dla budżetu.

W projektowanym art. 110a ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony odwzorowano treść normatywną przepisu art. 4 ust. 1 specustawy, zgodnie z którym beneficjentowi ochrony czasowej na jego wniosek będzie nadawany numer PESEL. Posiadanie numeru PESEL z odpowiednim, szczególnym statusem będzie w dalszym ciągu stanowiło urzędowe poświadczenie posiadania przez cudzoziemca ochrony czasowej. Wniosek o nadanie numeru PESEL cudzoziemiec będzie składał osobiście w siedzibie dowolnego organu gminy w terminie 30 dni od przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostałe przepisy techniczne dotyczące zasad i trybu nadawania numeru PESEL beneficjentom ochrony czasowej zostały ujęte w dodawanym rozdziale 5a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Art. 110b stanowi odwzorowanie przepisów art. 3 specustawy, który daje podstawę prawną do prowadzenia rejestru przez Komendanta Głównego Straży Granicznej w celu rejestrowania przekroczeń granicy przez beneficjentów ochrony czasowej oraz umożliwia wymianę danych między tym rejestrem a rejestrem PESEL, dzięki czemu możliwa jest szybka zmiana statusu UKR osób nieuprawnionych do ochrony na inny. Doprecyzowano również przetwarzanie w rejestrze danych o wydaniu przez Szefa Urzędu decyzji o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu korzystania z ochrony czasowej albo decyzji o stwierdzeniu wyłączenia z ochrony czasowej cudzoziemca, a także danych z art. 109a o przesłankach wykluczających posiadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Jednocześnie należy podkreślić, iż dostęp do rejestru Komendanta Głównego Straży Granicznej, historii wjazdów i wyjazdów cudzoziemca mają zarówno gminy poprzez rejestr PESEL, jak i ZUS w celu weryfikacji prawa do wypłaty świadczeń. Brak podstawy prawnej do prowadzenia takiego rejestru po wygaszeniu specustawy spowodowałby chaos związany z nadawaniem numeru PESEL UKR i uniemożliwiłby odbieranie tego statusu m. in. po wyjeździe z Polski cudzoziemca na okres powyżej 30 dni. Projekt przewiduje także w przepisie przejściowym

przekształcenie dotychczasowego rejestru, funkcjonującego na podstawie specustawy, który zawiera dane niemal miliona osób w nowy, oraz uwzględnienie tego faktu w przepisie art. 449 ust. 2 pkt 19 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, który reguluje zawartość krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, prowadzonego w systemie teleinformatycznym przez Szefa Urzędu.

W związku z tym, że papierowe zaświadczenia są dokumentami łatwymi do podrobienia i trudniejszymi do właściwej weryfikacji, zaproponowano przeniesienie do art. 110c i 110d ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, art. 9 i 10 specustawy, w zakresie nadawania profilu zaufanego i posiadania aplikacji mObywatel, która umożliwi pobranie dokumentu mobilnego jakim jest karta Diia. Elektroniczna karta jest rozwiązaniem tańszym, wiarygodniejszym i bardziej praktycznym niż zaświadczenie Szefa Urzędu. Poza tym z chwilą odebrania statusu UKR cudzoziemiec traci automatycznie dostęp do dokumentu i nie może się nim legitymować, natomiast przy zaświadczeniach papierowych, to na beneficjencie ochrony czasowej ciąży obowiązek jego zwrotu, co w praktyce jest bardzo trudne do wyegzekwowania. Tak więc projektowane przepisy analogicznie jak uregulowania ustawy pomocowej przewidują, że cudzoziemiec, któremu nadano numer PESEL ze statusem UKR, będzie miał możliwość automatycznego uzyskania profilu zaufanego. Ponadto przewidziano, iż minister właściwy do spraw informatyzacji może w aplikacji mObywatel umożliwić beneficjentowi ochrony czasowej, objętemu ochroną czasową w Polsce pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentu mobilnego. Przeniesienie tego przepisu do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony stanowi kontynuację usankcjonowania na poziomie ustawowym charakteru dokumentu mobilnego (dostępnego w ramach publicznej aplikacji mobilnej diia.pl) jako dokumentu pobytowego, objętego zakresem definicji wynikającej z art. 2 pkt 16 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/399”. Dokument ten na podstawie art. 39 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/399 został wraz z jego wzorem przekazany Komisji Europejskiej. W związku z tym przekazaniem stał się dokumentem pobytowym w rozumieniu tego rozporządzenia, co skutkuje m. in. tym, że uprawnia jego posiadacza, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy zewnętrznej obszaru Schengen, jak również do wielokrotnego przekraczania granic wewnętrznych i do pobytu na terytoriach innych państw obszaru Schengen zgodnie z art. 21 ust. 1 Konwencji Wykonawczej z dnia 19 czerwca 1990 r. do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. UE L 239 z 22.09.2000, str. 19, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 2, str. 9, z późn. zm.). Projektowany art. 110d jest wzorowany na art. 242 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, dotyczącym karty pobytu będącej podstawowym w polskim systemie prawa dokumentem pobytowym, z którego wynika uprawnienie – wraz z dokumentem podróży – do przekraczania granicy. Jednocześnie utrzymuje się w mocy rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie dotychczasowego przepisu art. 10 ust. 5 ustawy pomocowej (obecnie jest to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2023 r. w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokument elektroniczny oraz certyfikat mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości obywatela Ukrainy – Dz. U. poz. 2156).

Bazując na doświadczeniach zebranych od 2022 r. w zakresie wsparcia uchodźców w obszarze zakwaterowania w projekcie przewidziano nowy system udzielania tego rodzaju pomocy, złożony

z 2 faz: pierwszej – krótkotrwałego pobytu kryzysowego (interwencyjnego) i drugiej – okresowego zakwaterowania osób z grup szczególnie wrażliwych, które wymagają szczególnego wsparcia. Za zapewnienie wsparcia cudzoziemcowi, objętemu ochroną czasową w trybie kryzysowym odpowiada minister właściwy do spraw wewnętrznych, który może w ramach uruchomionych na ten cel środków z budżetu państwa zapewnić pobyt i wyżywienie, jednak nie dłużej niż przez 60 dni od dnia pierwszego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po wystąpieniu zdarzenia, które było podstawą wydania decyzji Rady UE poprzez umieszczenie w obiekcie zbiorowego zakwaterowania lub wypłatę świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, jeżeli uzna, że pomoc w zakwaterowaniu będzie następowała w formie świadczenia pieniężnego, określa, w drodze rozporządzenia wysokość i sposób wypłaty tej pomocy, biorąc pod uwagę konieczność zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb beneficjenta ochrony czasowej. Do skorzystania z tej pomocy będą uprawnieni wszyscy objęci decyzją Rady UE, a także ci wskazani w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 107, zaraz po przybyciu na terytorium RP, jeszcze zanim zdążą uzyskać numer PESEL ze statusem UKR. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może również prowadzić punkty recepcyjne, zapewnić transport związany z zakwaterowaniem lub opieką medyczną lub podjąć inne działania niezbędne do realizacji pomocy. Wykonanie wszystkich tych zadań minister właściwy do spraw wewnętrznych może zlecić wojewodom bądź organizacjom pozarządowym. Zlecenie realizacji tych zadań możliwe jest tylko w przypadku jeśli przekracza to możliwości realizacji zadania przez ministerstwa lub podmioty podległe i nadzorowane. Konieczne jest też zabezpieczenie odpowiednich do skali potrzeb środków finansowych dla wojewodów lub organizacji pozarządowych. Beneficjenci ochrony czasowej otrzymają zakwaterowanie na krótki czas w sytuacji nagłej, w której potrzebna jest natychmiastowa pomoc, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych procedur oraz czasochłonnych formalności. Są to działania ukierunkowane z jednej strony na zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnej sytuacji w przypadku nagłego masowego napływu beneficjentów ochrony czasowej, z drugiej zaś na zapewnienie bezpieczeństwa i gwarancji przestrzegania podstawowych praw cudzoziemców. Obiekty zbiorowego zakwaterowania będą pełniły rolę „pomostu” do momentu otrzymania przez cudzoziemca numeru PESEL ze statusem UKR, znalezienia mieszkania na własną rękę bądź przygotowania dla niego innego zakwaterowania, jeśli należy do grupy wrażliwej i z przyczyn obiektywnych sam nie jest w stanie zapewnić sobie pomocy. Okres, zaproponowany we wskazanym przepisie, w którym cudzoziemiec może przebywać w obiekcie zbiorowego zakwaterowania z jednej strony jest na tyle długi by pozwolić cudzoziemcowi na oswojenie się z nową sytuacją i zastanowienie nad planowanymi krokami, z drugiej zaś strony zachęca do aktywności, jak najszybszego osiągnięcia samodzielności, integracji i budowania niezależnego życia, a w konsekwencji opuszczenia ośrodka, który z założenia ma pełnić funkcję wyłącznie interwencyjną i krótkookresową. Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że był to czas wystarczający dla większości beneficjentów ochrony czasowej, żeby podjąć odpowiednie kroki w celu znalezienia niezależnego zakwaterowania. Dodatkowo minister właściwy do spraw wewnętrznych może świadczyć tę pomoc nie dłużej niż przez 12 miesięcy od powstania zdarzenia, które było podstawą wydania decyzji Rady Unii Europejskiej. Doświadczenia związane z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy pokazały, że jest to wystarczający okres zapewniania wsparcia dla osób nowo przybywających. Po tym okresie pomoc powinny otrzymywać już jedynie osoby z grup szczególnie wrażliwych.

Z kolei osoby z grup wrażliwych z przyczyn obiektywnych nie są w stanie samodzielnie funkcjonować na terytorium obcego dla nich państwa, zwłaszcza, gdy dochody osiągane na terytorium własnego

kraju były/są znacząco niższe niż średni dochód, otrzymywany w Polsce. Katalog osób należących do grup wrażliwych jest wąski i został określony w ustawie. Dotyczy to w szczególności samotnych osób starszych i tych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Projekt dla tej grupy przewiduje rozwiązanie długookresowe, do organizacji którego właściwym organem na poziomie centralnym jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Podkreślenia wymaga fakt, iż w większości przypadków to minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego posiada dostęp do instrumentów oraz danych, tudzież uprawnienia do żądania danych pozwalających realizować i nadzorować politykę społeczną (w tym świadczenia społeczne, rodzinne, emerytalne, czy sprawy związane z orzekaniem o niepełnosprawności i związanymi z nią świadczeniami). Stąd jest on organem właściwym do organizacji zbiorowego zakwaterowania dla osób z grup szczególnie wrażliwych. Ponadto okres 2 miesięcy od rozpoczęcia zdarzenia, w którym to minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewnia interwencyjne wsparcie, pozwoli na zbudowanie odpowiedniego systemu wsparcia długookresowego, adekwatnego do rzeczywistych potrzeb i dostosowanego do możliwości finansowych państwa.

Biorąc pod uwagę liczbę beneficjentów, którym będzie należało udzielić wsparcia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie mógł wykonywać swoje zadania w ramach własnych zasobów, a jeśli okażą się one niewystarczające – zlecić realizację zadań wojewodzie bądź organizacjom pozarządowym. Dodano również przepis przejściowy, który ułatwi przejście ośrodków zbiorowego zakwaterowania (zgodnie z ograniczonym katalogiem grup wrażliwych) pod opiekę ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, a także pozwoli osobom, które przestaną być z dniem 4 marca 2026 r. określane jako grupy wrażliwe usamodzielniać się i wyprowadzić z ośrodków zbiorowego zakwaterowania. Termin 30 czerwca 2026 r. zbiega się również z zakończeniem roku szkolnego, co umożliwi dzieciom niezakłóconą naukę w miejscu obecnego zamieszkiwania. W konsekwencji w okresie od 4 marca 2026 r. do 30 czerwca 2026 r. ośrodki zbiorowego zakwaterowania będą prowadzić zarówno wojewodowie na podstawie dotychczasowego brzmienia art. 12 ustawy pomocowej, jak również minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego na podstawie art. 112 ust. 3 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, co ułatwi płynne wprowadzenie nowych rozwiązań.

Proponuje się również utrzymanie kompetencji wojewodów do wydawania poleceń jednostkom samorządu terytorialnego. Rozwiązania te sprawdziły się w praktyce jeśli chodzi o uchodźców ukraińskich. Polecenia te (podobnie jak dotychczas w ramach rozwiązań antycovidowych oraz w związku z masowym napływem uchodźców z Ukrainy) będą miały charakter decyzji administracyjnej. Jednocześnie w związku z faktem, iż zadania realizowane przez samorządy terytorialne wobec uchodźców mają charakter zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – wskazane wyżej polecenie będzie jednoczesnym potwierdzeniem finansowania z budżetu państwa.

Proponowane rozwiązania związane z zakwaterowaniem są znacznie skuteczniejsze i mniej kosztowne, niż rozwiązania w zakresie udzielania pomocy, funkcjonujące obecnie w standardowym systemie. Zastępują rozwiązanie, na mocy którego Szef Urzędu ma obowiązek m. in. udzielić długoterminowo zakwaterowania wszystkim beneficjentom ochrony czasowej w prowadzonym przez siebie ośrodku, zapewnić środki czystości i higieny osobistej, przejazdu środkami transportu publicznego, bądź zapewnić świadczenie pieniężne na pokrycie ww. potrzeb. Pozwalają także ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego na zbudowanie tymczasowego systemu zakwaterowania, który jest trzykrotnie tańszy, niż np. wsparcie w domach pomocy społecznej i nie powoduje znaczącego

ograniczenia dostępnych miejsc w tego typu placówkach dla obywateli Polski, należących do grup wrażliwych. Projektowane regulacje prawne zakładają, iż do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia wyżej wymienionej pomocy z wyłączeniem działań określonych w art. 112 ust. 1 pkt 4, tj. innych działań niezbędnych do realizacji pomocy, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Wyłączenie stosowania ww. ustawy wynika ze szczególnej sytuacji, która wymaga natychmiastowego zapewnienia cudzoziemcom zakwaterowania, zapewnienia im transportu, wyżywienia, a zatem konieczne jest nie tylko udzielenie, ale też wykonanie zamówienia – co uniemożliwiłoby zachowanie terminów koniecznych dla przeprowadzenia postępowania w trybie podstawowym. Dodatkowo sytuacja cudzoziemców zmuszonych do opuszczenia kraju lub obszaru geograficznego z powodu obcej inwazji, wojny, wojny domowej, konfliktów etnicznych lub rażących naruszeń praw człowieka ma charakter nieprzewidywalny i niesie ryzyko wygenerowania znaczącej skali migracji, co wiąże się z dodatkowymi okolicznościami zaburzenia porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa – co zgodnie z art. 12 Prawa zamówień publicznych umożliwia zastosowanie wyłączenia stosowania ustawy – z uwagi na istotny interes bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z dyrektywą 2001/55/WE w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami Polska zapewnia osobom, objętym ochroną czasową, dostęp do świadczeń z pomocy społecznej. W art. 112a proponuje się odesłanie do przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w której to zostało uregulowane do jakich świadczeń i na jakich zasadach beneficjenci ochrony czasowej mają dostęp. Jednocześnie osoba wnioskująca o takie świadczenie musi złożyć oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej, że nie zachodzi wobec niej żadna z przesłanek powodujących, że nie powinna posiadać statusu UKR. Ponadto projekt przewiduje w art. 112b kontynuowanie wsparcia polegającego na udzielaniu pomocy żywnościowej w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Beneficjentom ochrony czasowej przysługuje prawo do świadczenia wychowawczego, świadczenia „aktywnie w żłobku” i programu „Dobry start” na zasadach ogólnych przewidzianych dla cudzoziemców, co oznacza, że jest ono uzależnione od spełnienia warunku aktywności zawodowej.

Po wygaśnięciu przepisów specustawy osoby objęte ochroną czasową byłyby uprawnione do korzystania z opieki medycznej na zasadach określonych w art. 112d ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Projekt zakłada zmianę mechanizmu udzielania opieki zdrowotnej beneficjentom ochrony czasowej, zgodnie z którą mogą oni korzystać z opieki zdrowotnej na zasadach analogicznych do obywateli Polski. Oznacza to, że będą mieli dostęp do wszystkich świadczeń opieki zdrowotnej jedynie w przypadku, gdy są ubezpieczeni i odprowadzają składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kobiety w okresie ciąży, porodu lub połogu, osoby do ukończenia 18 roku życia, osoby posiadające zaświadczenie o zamieszkiwaniu w ośrodku zbiorowego zakwaterowania, osoby będące ofiarami gwałtu lub tortur, które posiadają numer PESEL, nawet jeżeli nie są ubezpieczone będą uprawnione do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach i w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.) przysługujących osobom objętym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Nie dotyczy to leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, leczenia niepłodności, zabiegów endoprotezoplastyki i usunięcia zaćmy oraz podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej

ministra właściwego do spraw zdrowia. Dookreślono również procedurę potwierdzania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej przez te grupy. Zgodnie z decyzją Rady UE, kolejną grupą uprawnioną do świadczeń zdrowotnych są żołnierze, którzy odnieśli obrażenia w wyniku działań wojennych (bez konieczności posiadania numeru PESEL ze statusem UKR). Przeniesiono więc rozwiązania zawarte w dotychczasowym art. 37 ust. 1b specustawy, umożliwiające udzielanie świadczeń zdrowotnych na terytorium RP osobom rannym i poszkodowanym w wyniku działań wojennych na terytorium Ukrainy, w tym osobom niebędącym obywatelami Ukrainy, walczącym po stronie ukraińskiej. Osoby te są obowiązane do powrotu na Ukrainę po zakończonym leczeniu i wobec braku możliwości zadeklarowania zamiaru pozostania na terytorium RP i otrzymania nr PESEL, zasadne wydaje się utrzymanie rozwiązania, które umożliwi objęcie tych osób pomocą, w tym opieką medyczną na terytorium RP. Ponadto z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa i solidarności międzynarodowej w obliczu wspólnego zagrożenia ww. grupa pacjentów powinna być objęta jak najpełniejszym zakresem dostępnych świadczeń. Pozostawienie dotychczasowych rozwiązań udzielania opieki zdrowotnej w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony oznaczałoby nagły wzrost wydatków z budżetu państwa w tym obszarze, gdyż standardowe przepisy zakładają obecnie konieczność zapewniania przez Szefa Urzędu opieki medycznej, realizowanej na podstawie umowy z prywatnym świadczeniobiorcą.

Do art. 112e i 112f przeniesiono rozwiązania zawarte w art. 68 i 69 specustawy. Są to rozwiązania szczególne w stosunku do standardowych, wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725) chroniące obywateli polskich użyczających lub wynajmujących mieszkania cudzoziemcom objętym ochroną czasową. Przepisy te, obniżając poziom ochrony praw uchodźców, zwiększają również szanse beneficjentów ochrony czasowej na wynajęcie mieszkania w Polsce, które ze względu na panującą dużą nieufność wobec wynajmu mieszkania tej grupie są znacznie mniejsze niż innych chętnych na wynajem.

Projekt ustawy w art. 113–113h ma na celu trwałe uregulowanie rozwiązań prawnych dotyczących małoletnich z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej, opiekuna tymczasowego oraz pieczy zastępczej, które zostały wprowadzone w ramach ustawy pomocowej o charakterze interwencyjnym, uchwalonej w odpowiedzi na nadzwyczajne okoliczności jakimi była wojna w Ukrainie. Napływ dużej liczby dzieci znajdujących się w ukraińskiej instytucjonalnej pieczy zastępczej, dzieci bez opieki wymagał szybkiej reakcji ustawodawczej. Przepisy specustawy, mimo że pierwotnie projektowane jako tymczasowe, okazały się skuteczne i pożądane ze względu na dobro dzieci. W toku ich stosowania okazało się, że są one dużo bardziej szczelne, niż przepisy w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, które nie regulowały kwestii zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej, a kwestie opiekuna czy umieszczania w pieczy zastępczej regulowały w sposób przewidziany jedynie przy napływie małej liczby dzieci.

Instytucja opiekuna tymczasowego, wprowadzona ustawą pomocową, okazała się kluczowym narzędziem zapewnienia bezpieczeństwa małoletnim cudzoziemcom, którzy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej znaleźli się bez opieki albo wymagali natychmiastowego uregulowania ich sytuacji prawnej. Doświadczenia zdobyte od 2022 r. wskazują jednoznacznie, że rozwiązanie to pozwoliło na sprawne i niezwłoczne uregulowanie sytuacji dzieci, co w praktyce odciążyło sądy od konieczności stosowania skomplikowanych procedur. Po wygaśnięciu specustawy, brak tej instytucji i pozostawienie dotychczasowych rozwiązań z ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony ponownie doprowadziłoby do sytuacji, w której system nie dysponuje szybkim i jednoznacznym mechanizmem

umożliwiającym ustanowienie osoby odpowiedzialnej za reprezentację małoletniego cudzoziemca. Dlatego utrzymanie instytucji opiekuna tymczasowego w art. 113, jako stały element krajowego systemu prawnego jest uzasadnione. Propozycje przepisów zawierają również zapewnienie ciągłości opieki poprzez automatyczne przekształcenie opiekunów tymczasowych ustanowionych na podstawie specustawy w opiekunów tymczasowych w rozumieniu nowych przepisów.

Projekt ustawy przewiduje włączenie do słownika i struktury ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony definicji zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej. Pojęcie zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej obejmuje nie tylko dzieci lub osoby pełnoletnie, które przed przyjazdem do Polski zostały umieszczone w państwie pochodzenia w zorganizowanej formie pieczy i wspólnie ewakuowane, ale również ich opiekunów i inne osoby zatrudnione przez państwo pochodzenia do opieki nad nimi. Zaś definicja zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej obejmuje dzieci lub osoby pełnoletnie, które bezpośrednio przed przyjazdem do Rzeczypospolitej Polskiej były umieszczone na terytorium państw swojego pochodzenia w rodzinnej pieczy zastępczej i które przybyły do Rzeczypospolitej Polskiej z tymi opiekunami, jak również opiekunów sprawujących opiekę nad tymi osobami w ramach pieczy rodzinnej. Proponowane zmiany kontynuują pewne rozwiązania wypracowane na gruncie specustawy, która stworzyła podstawy do zabezpieczenia sytuacji małoletnich z ukraińskiej instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, ewakuowanych do Polski. Pozwoli to na uregulowanie statusu zagranicznej instytucji pieczy zastępczej, jak i zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej wciąż funkcjonujących w Polsce, również po wygaśnięciu specustawy. Jednocześnie przyjęcie takich definicji stworzy systemowe narzędzie na przyszłość, umożliwiające sprawne przyjęcie dzieci z podobnych form opieki pochodzących z innych państw w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej. Uregulowanie tej kwestii jest również uzasadnione z uwagi na ograniczone możliwości polskiego systemu pieczy zastępczej w zakresie zapewnienia miejsc opieki wszystkim małoletnim bez opieki, w przypadku ich masowego napływu. Przyjęcie zasady, że dziecko z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej i zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej reprezentuje opiekun wskazany przez władze kraju pochodzenia, jest zgodne z międzynarodowymi standardami i ułatwia powrót do kraju pochodzenia. Natomiast określenie procedury ustanowienia opiekuna tymczasowego, jeśli władze kraju pochodzenia nie wskażą opiekuna w terminie 14 dni, skutecznie zabezpiecza interesy dziecka w przypadku braku działań ze strony kraju pochodzenia. Utrzymanie nadzoru sprawowanego przez powiatowe centrum pomocy rodzinie nad realizacją praw i obowiązków opiekuna pieczy instytucjonalnej, jak i zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej, zapewni odpowiednie warunki opieki i wychowania. Przepisy dają również zapewnienie ciągłości, gdzie opiekun wskazany przez władze ukraińskie staje się opiekunem wskazanym przez władze kraju pochodzenia.

Przygotowany projekt gwarantuje monitorowanie sytuacji opiekuńczej małoletnich poprzez przeniesienie ze specustawy do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony ewidencji małoletnich. Ewidencja ta umożliwia bowiem bieżące monitorowanie sytuacji małoletnich, weryfikację zasadności i prawidłowości relokacji oraz szybkie reagowanie w przypadku nieprawidłowości, stanowiąc tym samym istotny element systemu ochrony dzieci w sytuacjach kryzysowych. Objęcie obowiązkiem wpisu do ewidencji małoletnich przebywających bez opieki, umieszczonych w pieczy zastępczej oraz osób z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej jest jednym ze standardów ochrony, który sprawdził się w ostatnich latach na podstawie specustawy. Przewidziany zakres danych w systemie informatycznym jest również kluczowy dla koordynacji pomocy i poszukiwań rodziny. Narzędzie to znacząco usprawnia nadzór nad relokacjami dzieci i w konsekwencji zapewnia im bezpieczeństwo.

Projekt zawiera również przepisy zapewniające ciągłość działania powstałej na mocy specustawy ewidencji, przekształcając ją w nową, uregulowaną niniejszą ustawą.

Zasadnym także pozostaje utrzymanie rozwiązania umożliwiającego sądowi powierzenie pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka dla małoletniego beneficjenta ochrony czasowej. Rozwiązanie to ma szczególnie znaczenie w sytuacjach kryzysowych, w których na terytorium Polski mogą znaleźć się zagraniczne rodziny zastępcze.

Projekt zakłada derogację wybranych standardów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49, z późn. zm.) w kontekście wymagań organizacyjnych placówek, limitów dzieci i tworzenia rodzin zastępczych czy wymagań w stosunku do osób wspierających pracę z dziećmi objętych tą ustawą. Zmiany te mają na celu zapewnienie ciągłości opieki i ułatwienia zatrudnienia. Uelastycznienie wymagań dla pieczy zastępczej jest podyktowane odpowiedzią na sytuację kryzysową.

Projektowane rozwiązania zawierają także odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przepis art. 113h tworzy możliwość do finansowania zagranicznej pieczy zastępczej w zakresie niezbędnym do zabezpieczenia podstawowych potrzeb wychowanków (zakwaterowanie, wyżywienie oraz inne kluczowe potrzeby) ze środków zagranicznych, w tym pochodzących z UE. Jednocześnie w art. 21 w pkt 8 doprecyzowano, że obywatel Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywający w pieczy zastępczej, o której mowa w wygaszanym art. 27a specustawy może pozostać w tej pieczy do ukończenia 25. roku życia na dotychczasowych zasadach, ale nie dłużej niż do zakończenia okresu pobytu, uznawanego za legalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W zakresie dostępu do rynku pracy dla beneficjentów ochrony czasowej będą miały zastosowanie przepisy zawarte w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przewidują one swobodny dostęp do rynku pracy dla cudzoziemców korzystających z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej.

W projekcie ustawy przewiduje się, podobnie jak w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, że podmiot powierzający pracę będzie miał obowiązek powiadomienia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki temu służby kontrolne będą mogły mieć informacje o zatrudnieniu takich osób, co pozwoli na skuteczniejsze wykrywanie ewentualnych nieprawidłowości, a nie tylko przy okazji kontroli przestrzegania przepisów dotyczących innych osób. Ponowne powiadomienie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi będzie wymagane w razie:

- 1) zmiany rodzaju umowy między podmiotem powierzającym pracę cudzoziemcowi a obywatelem Ukrainy lub
- 2) zmiany stanowiska lub rodzaju wykonywanej pracy, lub
- 3) zmniejszenia wymiaru czasu pracy lub liczby godzin pracy w tygodniu lub miesiącu określonej w powiadomieniu, lub
- 4) obniżenia miesięcznej lub godzinowej stawki wynagrodzenia określonej w powiadomieniu.

W przeciwieństwie do rozwiązań przewidzianych ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, brak powiadomienia nie będzie powodował, że powierzenie pracy cudzoziemcowi będzie nielegalne. Cudzoziemcy mający swobodny dostęp do rynku pracy mogą bowiem ubiegać się o pracę i podejmować pracę tak jak obywatele polscy (z wyłączeniem stanowisk zastrzeżonych dla obywateli polskich), a pracodawcy mogą ich zatrudniać bez odpowiedniego zezwolenia ze strony organów administracji publicznej. W związku z tym nie będą mieć miejsca wątpliwe pod względem prawnym przypadki, w których prawo cudzoziemca do podjęcia i wykonywania pracy zależy od dopełnienia przez pracodawcę obowiązku powiadomienia w późniejszym terminie, a więc niedopełnienie tego obowiązku w wyznaczonym terminie powoduje utratę prawa do wykonywania pracy również w okresie przed upływem wyznaczonego terminu.

Niedopełnienie obowiązku powiadomienia będzie zagrożone karą grzywny w wysokości od 1000 do 3000 zł. Określenie sankcji jest niezbędne do skutecznego egzekwowania obowiązku prawnego.

Przepisy przejściowe dotyczące obowiązku powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy określonego w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa będą przewidywały, że powiadomienia dokonane przed dniem wejścia w życie nowych przepisów będą miały skutek określony w przepisach dotychczasowych, tj. zapewnią możliwość legalnego kontynuowania pracy cudzoziemca po wejściu w życie nowych przepisów.

W 3-letnim okresie przejściowym powiadomienia będą dotyczyły także powierzenia pracy obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodano również przepisy przejściowe, które regulują kwestie wykonywania działalności gospodarczej na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 89, z późn. zm.). Osoby, które podjęły działalność gospodarczą na podstawie art. 23 ust. 1 specustawy, będą mogły ją prowadzić na dotychczasowych warunkach. Mając na uwadze powyższe zmiany w celu prawidłowego prowadzenia Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez ministra właściwego do spraw gospodarki udostępni mu się dane z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców.

Zmiany w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208)

Zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych są analogicznie jak zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i polegają na dopisaniu do kategorii cudzoziemców uprawnionych do świadczeń rodzinnych nowej kategorii cudzoziemców, która od 5 marca 2026 r., zgodnie z projektowanymi przepisami, zastąpi dotychczasową kategorię uchodźców wojennych z Ukrainy legitymujących się nr PESEL ze statusem UKR, tj. cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do katalogu osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych, na zasadach analogicznych jak w dotychczasowych regulacjach uchylanej ustawy pomocowej, dopisuje się także opiekuna

tymczasowego oraz opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia (dotyczy to dzieci uchodźców, które przybyły do Polski bez rodziców, w tym objęte były ukraińską pieczęcią zastępczą), którzy dotychczas także byli uprawnieni do świadczeń rodzinnych.

Zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami wskazuje, że Państwa Członkowskie ustanawiają przepisy, mające na celu zapewnienie osobom korzystającym z tymczasowej ochrony niezbędnej pomocy jeżeli nie posiadają one wystarczających środków.

Zgodnie więc z powyższą treścią decyzji nie ma uzasadnienia, aby przyznawać beneficjentom ochrony czasowej prawo do świadczeń z pomocy społecznej w nieograniczonym zakresie. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej zostało przyznane obywatelom Ukrainy na mocy rozwiązań tymczasowych, wyjątkowych. W związku z faktem, iż projektowana ustawa ma zrównać sytuację beneficjentów ochrony czasowej z innymi cudzoziemcami, nie ma podstaw do dalszego nieograniczonego dostępu do świadczeń z pomocy społecznej.

Na mocy projektowanych przepisów właściwa do wypłaty świadczeń z pomocy społecznej jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia. Biorąc pod uwagę nierównomierne rozłożenie miejsc pobytu beneficjentów ochrony czasowej na terytorium kraju (w tym gminy, na terenie których obecnie funkcjonują ośrodki zbiorowego zamieszkania), nagłe „przerzucenie” finansowania świadczeń z pomocy społecznej mogłoby w przypadku niektórych gmin okazać się zbyt dużym obciążeniem dla budżetu tych samorządów. Dlatego wypłata świadczeń z pomocy społecznej, tak jak dotychczas będzie zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Dodatkowo do art. 5 w pkt 2 lit. b, a także w art. 101 ust. 3 dopisano beneficjentów ochrony czasowej jako grupę uprawnioną.

Zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.) wynikają z konieczności wykreślenia odesłań do uchylanego art. 37 specustawy.

Zmiany w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 311, z późn. zm.)

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wprowadziła nadzwyczajne instrumenty prawne i organizacyjne, służące udzielaniu wsparcia Ukrainie w ramach Funduszu Pomocy.

W związku ze zmianami ustawy pomocowej objętej niniejszym projektem ustawy, dla dalszej realizacji zadań, które mają też, w perspektywie długofalowej, na celu zapewnienia ochrony interesów i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, niezbędne jest zapewnienie odrębnej i uniwersalnej dla zastosowania w przyszłości, podstawy prawnej dla realizacji przez ministra właściwego do spraw informatyzacji zadań z zakresu informatyzacji na rzecz innego państwa, dotkniętego konfliktem zbrojnym, w tym zadań realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim.

Projektowane przepisy przewidują rozszerzenie zakresu ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz wprowadzenie podstawy prawnej dla realizacji przez ministra właściwego do spraw informatyzacji zadań z zakresu informatyzacji na rzecz innego państwa, dotkniętego konfliktem zbrojnym, w tym zadań realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim. Projektowane rozwiązanie wskazuje również, że z uwagi na aspekt zapewnienia ochrony interesów i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, realizacja zadań następować będzie na wniosek państwa dotkniętego konfliktem zbrojnym po uprzednim uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz Ministra Obrony Narodowej. Minister właściwy do spraw informatyzacji realizację zadań będzie mógł powierzyć jednostkom nadzorowanym. Realizacja tych zadań będzie finansowana z budżetu państwa, z części której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji, przy czym finansowanie w okresie od 5 marca do 31 grudnia 2026 r. nastąpi z rezerwy celowej.

Zmiany w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności

W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności dostosowano definicje statusu UKR poprzez odesłanie do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Proponuje się przeniesienie ze specustawy do ustawy o ewidencji ludności techniczne uregulowania w zakresie:

- zasad i trybu nadawania numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności beneficjentom ochrony czasowej;
- zasad i trybu zarządzania statusem beneficjenta ochrony czasowej;
- zasad i sposobu prowadzenia rejestru beneficjentów ochrony czasowej;
- zasad i trybu udostępniania danych z rejestru beneficjentów ochrony czasowej.

I tak beneficjentowi ochrony czasowej na jego wniosek złożony w siedzibie organu gminy na piśmie, opatrzony własnoręcznym czytelnym podpisem wnioskodawcy, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika organu gminy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę, będzie nadawany numer PESEL ze statusem UKR. Symbol UKR w praktyce rozumie się jako dotyczący wyłącznie uchodźców z Ukrainy, jednakże nie ma żadnych przeszkód, aby w ten sposób dodatkowo oznaczać numer PESEL nadawany również innym beneficjentom ochrony czasowej. Istotny jest tu tylko fakt odróżnienia tego numeru od numeru PESEL nadawanego w trybie zwykłym. Brak zmiany symboli UKR jest dodatkowo podyktowany liczbą blisko miliona obywateli Ukrainy, którzy w oparciu o niego korzystają obecnie z ochrony czasowej w Polsce. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wniosek będzie składał jeden z rodziców, opiekun, kurator lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. Do wniosku będzie dołączane zdjęcie beneficjenta ochrony czasowej. Ponadto od beneficjenta ochrony czasowej będą pobierane odciski linii papilarnych, jeżeli ukończył 6 rok życia. Tożsamość tego cudzoziemca będzie potwierdzana na podstawie ważnego dokumentu podróży. Beneficjent ochrony czasowej, który dotychczas nie przedstawił dokumentu podróży w procedurze nadawania numeru PESEL, będzie zobowiązany do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży w terminie 60 dni od daty uzyskania tego dokumentu. Organ gminy będzie miał możliwość wydania decyzji odmawiającej nadanie numeru PESEL, w sytuacji kiedy fotografia załączona do wniosku nie spełnia ustawowych wymagań lub odciski palców nie zostały pobrane. Decyzja organu gminy będzie ostateczna. Projektowany przepis art. 44a ust. 21 ustawy o ewidencji ludności będzie stanowił podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie wzorów

stosownych wniosków i oświadczeń, co będzie stanowiło odwzorowanie treści normatywnej regulacji zawartej w art. 4 ust. 18 i 19 oraz art. 6 ust. 5d specustawy. Zgodnie z projektowanym art. 44c minister właściwy do spraw informatyzacji będzie prowadził rejestr cudzoziemców, którym nadano numer PESEL ze statusem UKR w rejestrze PESEL. Przeniesiony zostaje również obowiązek potwierdzenia więzów rodzinnych obywatela państwa trzeciego z beneficjentem ochrony czasowej stosowną dokumentacją, tj. dokumentami stanu cywilnego lub innymi dokumentami wydanymi przez właściwe władze kraju. Z konieczności przedłożenia właściwych dokumentów, które potwierdzają więzy rodzinne, zwolnione zostaną osoby, których więzi rodzinne będą możliwe do potwierdzenia na podstawie danych znajdujących się w rejestrze PESEL. Dotyczy to przykładowo dzieci obywateli Ukrainy urodzonych na terytorium Polski. W takim przypadku kierownik urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz nadał numer PESEL, dokonuje rejestracji w rejestrze PESEL tzw. powiązania parentyzacyjnego. Nie będzie więc już konieczne przedkładanie odpowiednich dokumentów, gdyż wskazane więzi rodzinne wynikają właśnie z rejestru PESEL. Powyższa regulacja została przeniesiona do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony, gdyż jak pokazały doświadczenia z okresu przed wprowadzeniem tego obowiązku do ustawy pomocowej dochodziło do prób nadużycia zalegalizowania pobytu przez obywateli państw trzecich, którzy nigdy nie pozostawali w relacjach rodzinnych z obywatelami Ukrainy.

Przeniesiono również przepisy umożliwiające wykorzystanie mechanizmów identyfikacji biometrycznej w obszarze wizerunku osoby przy nadawaniu numeru PESEL obywatelowi Ukrainy. Ustawa zakłada w procesie weryfikacji danych wykorzystanie fotografii i przekazanie jej do Komendanta Głównego Straży Granicznej, który przy użyciu mechanizmów identyfikacji biometrycznej zweryfikuje w swoich zasobach fakt przekroczenia granicy przez osobę i jej dane. W wyniku weryfikacji może dojść do sytuacji niezgodności między danymi przekazywanymi przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w procesie weryfikacji, a danymi osobowymi w bazie Komendanta Głównego Straży Granicznej. Na etapie prac legislacyjnych nie ma możliwości przewidzenia precyzyjnego terminu realizacji takich prac, ponieważ wiele czynników może zmieniać się w czasie – zarówno po stronie technicznej, jak i organizacyjnej (np. przepływ informacji między podmiotami, harmonogram prac wdrożeniowych). Przepis ma na celu stworzenie podstaw prawnych dla podjęcia współpracy między Ministerstwem Cyfryzacji i Komendantem Głównym Straży Granicznej, w tym zapewnienie podstaw prawnych do wykorzystywania mechanizmów biometrycznych w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych. Dlatego też korzystanie z mechanizmu jest w zaproponowanym brzmieniu fakultatywne i będzie mogło zostać uruchomione w momencie przeprowadzenia stosownych prac integracyjnych w obydwu instytucjach. Przepis ten ma na celu zostawienie organom pewnej elastyczności, aby uniknąć sztucznego przyspieszenia działań tylko po to, by dostosować się do sztywnej daty zawartej w przepisach, co mogłoby prowadzić do błędów i nieefektywności. Zapis ten nie oznacza dowolności ani braku zobowiązań – stanowi raczej ramę dla odpowiedniego do sytuacji wdrożenia przepisów. Przepis ten jest niezbędny w celu poprawy jakości danych w rejestrze PESEL i rejestrze prowadzonym przez Straż Graniczną, w tym wyeliminowania przypadków utworzenia więcej niż jednej tożsamości dla tej samej osoby. Przeniesiono do ustawy również przepisy dotyczące technicznych kwestii usuwania błędów przy nadawaniu numeru PESEL ze statusem UKR dla osoby, która posiada również obywatelstwo innego kraju UE, czy posiada jeden z tytułów pobytowych wyłączający nadawanie numeru PESEL ze statusem UKR. Ujednolicono również zakres podmiotów, którym są udostępniane dane z rejestru beneficjentów ochrony czasowej (art. 44c ust. 12 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności)

oraz dane z rejestru cudzoziemców udostępniane zgodnie z art. 110b ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały dodane przepisy regulujące kwestie dotyczące zatrudniania beneficjentów ochrony czasowej w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, o ile przebywają w nich małoletni beneficjenci ochrony tymczasowej.

Beneficjenci ochrony czasowej posiadający numer PESEL ze statusem UKR, tak jak dotychczas zgodnie ze specustawą będą uprawnieni do świadczenia „Dobry start”. Dodano również przepis przejściowy, którego celem jest zapewnienie, aby wymóg aktywności zawodowej warunkujący prawo do jednorazowego świadczenia „Dobry start” (300+) obejmował nową kategorię cudzoziemców korzystających z ochrony czasowej, począwszy od ustalania prawa do tego świadczenia na rok szkolny 2026/2027.

Dodanie art. 141a ma na celu umożliwienie korzystania z pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom korzystającym z ochrony czasowej, które jako osoby usamodzielniane, w związku z osiągnięciem pełnoletności, opuszczają polską pieczę zastępczą. Przepis zrównuje poziom wsparcia osób przebywających na podstawie ochrony czasowej z cudzoziemcami przebywającymi w polskiej pieczy. Proponowany art. 141a stanowi bezpośrednią odpowiedź na problem wykluczenia osób objętych ochroną czasową. Rozwiązanie to zapewnia ciągłość wsparcia, ogranicza ryzyko wykluczenia społecznego oraz sprzyja skutecznej integracji i usamodzielnieniu tych osób. Dla młodych uchodźców pomoc ta jest jedyną gwarancją możliwości podjęcia studiów lub dokończenia szkoły średniej w Polsce.

Artykuł 146a tworzy „most” między zagraniczną pieczą a polskim systemem wsparcia. Wymóg rocznego pobytu i nauki jest istotny z punktu widzenia weryfikacji więzi z państwem polskim. Zapobiega on potencjalnym nadużyciom, jednocześnie chroniąc te osoby, które realnie podjęły wysiłek integracyjny.

Proponowany art. 146a ma na celu jednoznaczne objęcie regulacjami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 107 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, które po osiągnięciu pełnoletności opuszczają zagraniczne formy pieczy oraz przez co najmniej rok uczyły się w polskim systemie oświaty lub szkolnictwa wyższego. Przepisy o usamodzielnieniu stanowią mechanizm odciążający system finansów publicznych. Poprzez aktywizację zawodową i edukacyjną, beneficjenci pomocy przestają być wyłącznie biorcami świadczeń socjalnych, stając się aktywnymi płatnikami podatków i składek ubezpieczeniowych.

Rozwiązanie to zapewnia im dostęp do instrumentów wsparcia dla osób usamodzielniających się, o których mowa w art. 140-153 ustawy, oraz porządkuje podstawę finansowania tych działań w samorządach powiatowych przez odesłanie do art. 181 i 191, ograniczając tym samym ryzyko rozbieżnych praktyk i wątpliwości interpretacyjnych.

Przepisy dotyczące usamodzielnienia nie są jedynie formą wsparcia, lecz strategicznym narzędziem zarządzania kryzysowego, ponieważ zapewniają płynne przejście od statusu uchodźcy do statusu samodzielnego uczestnika życia społeczno-gospodarczego, co przynosi obopólne korzyści: państwu gwarantuje stabilność, a jednostce bezpieczeństwo i szansę na normalizację życia.

Zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

Projekt ustawy wprowadza zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, które mają charakter dostosowujący. Dodany art. 25a umożliwi wjazd na terytorium RP cudzoziemca objętego zakresem ochrony czasowej bez spełnienia wszystkich wymogów wjazdu, w szczególności wymogu uzyskania wizy. To odstępstwo jest konieczne z uwagi na możliwą dynamikę zdarzeń podczas zaistnienia masowego napływu wysiedleńców.

Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej ciąży na cudzoziemcu, który wnioskuje o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, o wydanie wizy Schengen na granicy, przedłużenie wizy Schengen lub przedłużenie wizy krajowej (art. 5 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154, z późn. zm.).

W ocenie projektodawcy konieczne jest wyłączenie instytucji zwrotu zapłaconej opłaty skarbowej w przypadkach, w których ze złożeniem odpowiedniego wniosku inicjującego właściwe postępowanie doszło do wszczęcia postępowania i jego zakończenia w inny sposób niż poprzez żądane przez cudzoziemca „wydanie zezwolenia”, tj. udzielenie odpowiedniego zezwolenia pobytowego, zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, wydanie wizy Schengen na granicy lub przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej. Innymi słowy, w ocenie projektodawcy zasadne jest, aby w przypadku, w którym postępowanie zakończy się wydaniem przez wojewodę w I instancji decyzji rozstrzygającej odmownie sprawę co do istoty lub decyzji umarzającej to postępowanie, nie istniała podstawa do zwrotu uiszczonej (zapłaconej) opłaty skarbowej na wniosek cudzoziemca. Należy zwrócić uwagę, że częstokroć przeprowadzenie postępowania zakończonego jedną z takich decyzji (w szczególności decyzji odmownej) wiąże się z koniecznością podjęcia przez administrację rozumianą jako całość (organ prowadzący postępowanie, organ wyższego stopnia, organy współpracujące i udzielające wsparcia poprzez dostarczanie istotnych dla rozstrzygnięcia informacji) znacznie większego wysiłku niż w przypadku, w którym postępowanie to zakończyłoby się wydaniem decyzji uwzględniającej wniosek, wydaniem wizy Schengen czy przedłużeniem odpowiedniej wizy. Organy prowadzące te postępowania (wojewodowie, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, komendanci placówek Straży Granicznej) obowiązani są z urzędu prowadzić postępowanie wyjaśniające nakierowane na ustalenie istotnych z punktu widzenia przepisów prawa materialnego okoliczności (w tym przepisów prawa przewidujących podstawy wydania decyzji odmownej). Nie ograniczają się tylko do oceny przedkładanych przez stronę dowodów, ale są obowiązane do tego, aby przejawiać samodzielnie inicjatywę dowodową. W takich warunkach, jak również wobec faktu, iż każdego roku znacząco rośnie liczba wniosków inicjujących takie postępowania (w szczególności postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy – w 2019 r. były to 230 004 wnioski, zaś w 2023 r. było to już aż 553 057 wniosków, oraz postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej – w 2019 r. było to 1 930 wniosków, zaś w 2023 r. było to już aż 23 575 wniosków), projektodawca wyraża przekonanie, iż wysiłek administracji rządowej rozumianej jako całość w związku z prowadzeniem tych postępowań, powinien być odzwierciedlony w dochodach z opłat skarbowych, które nie będą podlegały uszczupleniu w związku z koniecznością ich zwracania.

Nie zmieniając zatem istoty przedmiotu opłaty skarbowej – wciąż będzie to przewidziane w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej „wydanie zezwolenia”, określone w części III załącznika do tej ustawy – i tym samym nie dokonując uszczupień w dochodach gmin, projektodawca proponuje, aby w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach pojawiły się

przepisy szczególne, które w sposób wyraźny wyłączą zwrot opłaty skarbowej w przypadkach, z którymi należy wiązać domniemanie, iż wysiłek administracji był co najmniej porównywalny z wysiłkiem w przypadkach, w których odpowiednie zezwolenie zostałoby „wydane”.

Stąd też proponuje się, po pierwsze, dodanie przepisu art. 77c, który będzie przewidywał, iż uiszczona należna opłata skarbową za wydanie wizy Schengen na granicy przez komendanta placówki Straży Granicznej nie będzie podlegała zwrotowi w przypadkach, w których wydana zostanie decyzja odmawiająca wydania takiej wizy lub decyzja umarzająca postępowanie w sprawie wydania takiej wizy. Jednocześnie przepis ten wyłączy w takim przypadku zastosowanie art. 9 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. W ocenie projektodawcy takie rozwiązanie będzie spójne z innymi powiązаныmi elementami systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że wydanie wizy Schengen przez konsula (lub przez ministra właściwego do spraw zagranicznych – art. 66 ust. 1a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) podlega opłacie konsularnej (lub stanowiącej jej odpowiednik opłacie, o której mowa w art. 77b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach). Art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1329, z późn. zm.) stanowi, że uiszczona opłata konsularna nie podlega zwrotowi, chyba że wykonanie czynności nie zostało jeszcze rozpoczęte, a strona zażądała zaniechania jej wykonania. Jednocześnie, art. 16 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 810/2009”, do którego odsyła art. 115 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne, przewiduje, że poza przypadkami braku właściwości konsulatu oraz uznania wniosku wizowego za niedopuszczalny, opłata wizowa nie podlega zwrotowi. Jednocześnie szczególne przepisy rozporządzenia 810/2009 dotyczące wydawania wiz na granicy zewnętrznej nie wyłączają tego uregulowania w związku ze zwrotem opłaty wizowej. Dlatego też w ocenie projektodawcy wprowadzenie braku zwrotu opłaty skarbowej w przypadku wydania decyzji odmownej lub w przypadku wydania decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wydania wizy Schengen na granicy będzie rozwiązaniem spójnym względem pozostałych, odpowiadających elementów systemu prawnego.

Jednocześnie proponuje się, aby analogiczne rozwiązanie wprowadzić w dodawanych przepisach:

- art. 87a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w odniesieniu do uiszczonej należnej opłaty skarbowej za przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej;
- art. 113c ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w odniesieniu do uiszczonej należnej opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- art. 120c ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w odniesieniu do uiszczonej należnej opłaty skarbowej za zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę;
- art. 207b ustawy o z dnia 12 grudnia 2013 r. cudzoziemcach – w odniesieniu do uiszczonej należnej opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt stały;
- art. 223a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – w odniesieniu do uiszczonej należnej opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej.

Jeżeli idzie o brak zwrotu opłaty skarbowej za udzielenie zezwoleń pobytowych to zwrócić należy uwagę, iż w szeregu państw członkowskich Unii Europejskiej przedmiotem właściwych opłat

publicznoprawnych czyni się nie samo udzielenie (wydanie) zezwolenia pobytowego, ale złożenie wniosku lub jego rozpatrzenie. W świetle jednoznacznych informacji pozyskanych w ramach badania ad-hoc zainicjowanego przez polski krajowy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Migracyjnej ustanowionej decyzją Rady z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Sieci Migracyjnej (2008/381/WE) (Dz. Urz. UE L 131 z 21.05.2008, str. 7, z późn. zm.)(badanie ad-hoc nr 2024.46) można stwierdzić, iż uiszczona opłata publicznoprawna za rozpatrzenie wniosku o udzielenie (wydanie) zezwolenia pobytowego nie podlega zwrotowi cudzoziemcowi ze względu na brak jego udzielenia w następujących państwach członkowskich Unii Europejskiej: w Belgii, na Cyprze, w Republice Czeskiej, w Estonii, w Finlandii, w Niemczech, w Grecji, na Węgrzech, na Łotwie, na Litwie, w Królestwie Niderlandów, na Słowacji, w Słowenii oraz w Szwecji. W części z tych państw członkowskich Unii Europejskiej przewiduje się również odrębne opłaty administracyjne pokrywające koszty fizycznego wytworzenia dokumentu pobytowego (stanowiącego odpowiednik karty pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, za którą pobiera się w Rzeczypospolitej Polskiej odrębną opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa, przewidzianą w art. 235 tej ustawy).

Należy jednocześnie wskazać, iż dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przedmiocie wykładni dyrektyw regulujących przyjmowanie cudzoziemców (dyrektyw migracyjnych) koncentrowało się na ustanowionych przez poszczególne państwa członkowskie wysokościach stawek opłat publicznoprawnych (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie C-508/10 Komisja przeciwko Królestwu Niderlandów; wyrok TS UE z dnia 2 września 2015 r. w sprawie C-309/14 Confederazione Generale Italiana del Lavoro (CGIL) i in.), nie dotycząc wprost kwestii związanych z tym, czy opłaty te powinny mieć charakter zwrotny. Z tych względów w ocenie projektodawcy brak jest dostatecznych podstaw do twierdzenia, że projektowane zmiany mogłyby powodować brak zgodności przepisów prawa polskiego z przepisami prawa Unii Europejskiej regulującymi przyjmowanie cudzoziemców.

Przewiduje się jednocześnie w przepisie przejściowym tego projektu, iż brak zwrotu uiszczonych należnych opłat skarbowych w przypadku wydania przez wojewodę stosownych decyzji odmownych lub decyzji umarzających postępowania, będzie dotyczył dopiero opłat, które zostaną uiszczone w związku z wnioskami inicjującymi te postępowania, które to wnioski zostaną złożone w okresie od wejścia w życie nowych przepisów art. 77c, art. 87a, art. 113c, art. 120c, art. 207b oraz art. 223a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Rozwiązanie to będzie przeciwdziałać potencjalnie retroaktywnym skutkom pogorszenia sytuacji prawnej cudzoziemców, na których zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, spoczywa ciężar uiszczenia (zapłaty) opłaty skarbowej.

Dodanie ust. 6a w art. 299 służy wyrażeniu obowiązku opuszczenia terytorium RP przez cudzoziemca, który korzystał z ochrony czasowej, po upływie maksymalnego terminu jej obowiązywania lub po upływie terminu, określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis znajdzie zastosowanie wobec cudzoziemca, który nie uzyskał legalizacji pobytu na innej podstawie. Termin 30-dniowy wydaje się wystarczający żeby albo opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo wystąpić o inny tytuł pobytowy. Dodatkowo ustawa o cudzoziemcach została zaktualizowana w zakresie wykreślenia rejestru zaświadczeń Szefa Urzędu. Dodano również

przepisy umożliwiające Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu dostęp do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców.

Zmiany w ustawie dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576, z późn. zm.)

Zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci polegają na dopisaniu do kategorii cudzoziemców uprawnionych do świadczenia wychowawczego nowej kategorii cudzoziemców, która od 5 marca 2026 r., zgodnie z projektowanymi przepisami, zastąpi dotychczasową kategorię uchodźców wojennych w Ukrainy legitymujących się nr PESEL ze statusem UKR, tj. cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do katalogu osób uprawnionych, na zasadach analogicznych jak w dotychczasowych regulacjach uchylanej ustawy pomocowej, dopisuje się także opiekuna tymczasowego oraz opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia (dotyczy to dzieci uchodźców, które przybyły do Polski bez rodziców, w tym objęte były ukraińską pieczę zastępczą), którzy dotychczas także byli uprawnieni do świadczenia wychowawczego. Są to sprawdzone rozwiązanie ze specustawy, które uprawniają polskie władze powiatowe do pełnego nadzoru i kontroli wydatkowania świadczenia wychowawczego na rzecz dzieci, dla których został ustanowiony opiekun tymczasowy lub opiekun wskazany przez władze kraju pochodzenia ograniczając jednocześnie w tym obszarze prawo bezpośrednich opiekunów tych dzieci, ustanowionych przez instytucje państwa pochodzenia.

Ponadto wprowadzane zostają przepisy o wstrzymywaniu wypłaty świadczenia w przypadku wyjazdu cudzoziemca z Polski – analogiczne do zapisów funkcjonujących w uchylanej ustawie pomocowej, zapobiegające pobieraniu świadczeń przez osoby, które wyjechały z Polski.

Dodano również przepisy przejściowe, które są konsekwencją brzmienia art. 14 ustawy z dnia 12 września 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu weryfikacji prawa do świadczeń na rzecz rodziny dla cudzoziemców oraz o warunkach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zgodnie z którym przepisy dotyczące wymogu aktywności zawodowej oraz wymogu nauki w polskiej szkole przez cudzoziemców, którzy chcą uzyskać prawo do świadczenia wychowawczego stosuje się dopiero przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na okres, który rozpocznie się 1 czerwca 2026 r. Tymczasem przepisy te powinny mieć zastosowanie także do osób, o których mowa w dodawanej projektowanej ustawie w art. 1 w ust. 2 w pkt 2 lit. ca ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (obecnie: obywatele Ukrainy z dzisiejszym statusem UKR, których wymóg ten obowiązuje od lutego do marca 2026 r.). Dzięki temu zachowana zostanie ciągłość wymogu aktywności zawodowej i wymogu nauki w polskiej szkole dla uchodźców wojennych z Ukrainy wprowadzonego od 1 lutego 2026 r. bez nieuzasadnionej przerwy w tych wymogach w okresie od 5 marca do 31 maja 2026 r. Dodano także przepis przejściowy, mający na celu umożliwienie zakończenia realizacji spraw o świadczenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 uchylanej od 5 marca 2026 r. ustawy pomocowej, wszczętych i niezakończonych przez datą 5 marca 2026 r. w oparciu o przepisy dotychczasowe. W związku z tym, że Funduszu Pomocy, na zasadach dotychczasowych, będzie źródłem finansowania świadczeń i kosztów ich obsługi o których mowa w art. 26 ust. 1 uchylanej od 5 marca ustawy pomocowej (tj. świadczeń wychowawczych 800+, świadczeń rodzinnych oraz

świadczenia aktywnie w żłobku), dodano przepis przejściowy w tym zakresie. Dotyczyć to będzie ww. świadczeń przyznanych przed 5 marca 2026 r. na marzec 2026 r. oraz ewentualnie także na miesiące wcześniejsze jeśli ich wypłata nie została dokonana przed 5 marca 2026 r.

Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.)

Dodano możliwość prowadzenia dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w oparciu o podstawę programową. Rozwiązanie to pozwoli na efektywniejszą pomoc uczniowi w opanowaniu języka polskiego na poziomie wystarczającym do korzystania z nauki. Rozwiązanie to zostanie wprowadzone od dnia 1 września 2027 r.

Zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.)

W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w art. 327 ust. 3 znajduje się odesłanie do przepisów specustawy, które dotyczą postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie w przypadku, gdy osoba, która ukończyła studia za granicą (obywatel polski lub cudzoziemiec) nie dysponuje dyplomem ich ukończenia, który mógłby zostać uznany za równoważny w drodze postępowania nostryfikacyjnego. Zgodnie z tym przepisem ukończenie studiów na określonym poziomie przez wskazaną osobę, która nie dysponuje dyplomem, może być potwierdzone w drodze postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie. W związku z uchyleniem wskazanych przepisów specustawy konieczne stało się wprowadzenie zmian w art. 327.

Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1598, z późn. zm.)

Dotychczasowe doświadczenia w zapewnianiu opieki zdrowotnej cudzoziemcom, zwłaszcza w sytuacji napływu znacznej liczby ludności w krótkim czasie, pokazała, że pozyskanie niezbędnych produktów leczniczych i wyrobów medycznych koniecznych do odpowiedniego leczenia nie jest możliwe bez odpowiednich mechanizmów umożliwiających ich szybkie nabycie – odpłatne lub nieodpłatne. Wprowadzane przepisy mają na celu odciążenie systemu krajowego w zakresie zapewnienia dostępu do odpowiednich produktów leczniczych i wyrobów medycznych, w szczególności w sytuacjach, gdy pacjenci byli leczeni w kraju pochodzenia produktami niezarejestrowanymi w UE lub w Polsce. Wprowadzenie projektowanego mechanizmu umożliwiającego nabycie, zwłaszcza w drodze wsparcia udzielanego poprzez mechanizmy międzynarodowe, np. Unijny Mechanizm Ochrony Ludności (UMOL), darowizny od organizacji międzynarodowych etc., jest szczególnie istotne w przypadku chorób zakaźnych, których rozprzestrzenianie się może znacznie pogorszyć sytuację zdrowotną nie tylko w środowisku cudzoziemców, ale także pozostałych osób przebywających na terenie kraju. Szybkie pozyskanie oraz przekazanie do używania niezbędnych produktów leczniczych i wyrobów medycznych ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie kraju.

Zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.)

W specustawie zostały uchylone wszystkie przepisy, poza przepisami koniecznymi do rozliczenia Funduszu Pomocy oraz przepisami niezbędnymi do zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Co do zasady do dnia 31 grudnia 2026 r. utrzymano przepisy finansowe niezbędne do rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego, wojewodów i właściwe resorty wydatków z Funduszu Pomocy, poniesionych do dnia 4 marca 2026 r. Wymaga podkreślenia, że powyższe propozycje opierają się w szczególności na założeniu, że finansowanie lub dofinansowanie zadań, o których mowa w art. 14 ustawy o pomocy, może nastąpić ze środków Funduszu wyłącznie, gdy zadania te zostały zrealizowane w terminie do dnia 4 marca 2026 r. Jednocześnie przewiduje się, że wydatkowanie środków na zadania zrealizowane do dnia 4 marca 2026 r. będzie mogło nastąpić do dnia 31 grudnia 2026 r. Zachowano również przepisy umożliwiające wydawanie decyzji.

Projekt przewiduje przejście z przepisów specjalnych wprowadzonych na podstawie specustawy, na rozwiązania o charakterze standardowym. W związku z tym, konieczna jest też zmiana sposobu ich finansowania z mechanizmu nadzwyczajnego, jakim jest Fundusz Pomocy, na standardowe, tj. budżet państwa. Tym samym konieczne jest wprowadzenie regulacji niezbędnych do rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego, wojewodów i właściwe resorty wydatków poniesionych z Funduszu Pomocy do dnia 4 marca 2026 r., a także regulacji określających tryb postępowania z należnościami wynikającymi z realizacji zadań finansowanych lub dofinansowanych z Funduszu Pomocy.

Projektowane przepisy zakładają, że finansowanie lub dofinansowanie zadań, o których mowa w dotychczasowym przepisie art. 14 specustawy, będzie mogło nastąpić ze środków Funduszu Pomocy, jeśli zadania te zostaną zrealizowane w terminie do 4 marca 2026 r. Jednocześnie zakłada się, że płatności i rozliczenie tych zadań będzie mogło nastąpić do dnia 31 grudnia 2026 r. Przez zadania określone w art. 14 specustawy rozumie się zadania dotychczas finansowane lub dofinansowane ze środków Funduszu Pomocy, w tym m.in. zawarte w dotychczasowym art. 14 ust. 6a, 6f, 11a, 11e, art. 26, 65 ustawy o pomocy.

Projektowany przepis art. 30 ma na celu zachowanie przepisów dotychczasowych dla środków pochodzących z Funduszu Pomocy, które zostaną przekazane do dnia 4 marca 2026 roku na realizację zadań, o których mowa w dotychczasowym przepisie art. 14 specustawy. Przedmiotowe zachowanie przepisów odnosi się m.in. do wypłaty środków, sposobu finansowania, zwrotu ze środków Funduszu wydatków lub kosztów poniesionych na realizację ww. zadań, a także zwrotu do Funduszu środków niewykorzystanych. Natomiast projektowany przepis art. 31 będzie miał zastosowanie do środków pochodzących z Funduszu Pomocy, które w okresie od 5 marca 2026 r. do 31 grudnia 2026 r., zostaną przekazane na rozliczenie zadań zrealizowanych do dnia 4 marca 2026 r. Jednocześnie, projektowane przepisy art. 30 i 31 stanowią, że po dniu 31 grudnia 2026 r. zwracane środki będą przekazywane do budżetu państwa.

Projektowany przepis art. 31 ust. 2 stanowi odwzorowanie przepisów art. 14 ust. 4 i 4a specustawy, które dają podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do upoważnienia dysponenta części budżetowej lub ministra kierującego określonym działem administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej do składania dyspozycji wypłaty ze środków Funduszu. Powyższe jest niezbędne na wypadek konieczności dokonania zmian upoważnień w celu umożliwienia rozliczenia środków do końca 2026 roku. Ponadto, w celu rozliczenia środków Funduszu Pomocy w 2026 roku zaproponowano przepis art. 33, który reguluje kwestie upoważnień, udzielonych na podstawie art. 14 ust. 4 i 4a specustawy przed dniem wejścia w życie

projektu ustawy. W tym samym celu zaprojektowano przepis art. 32, który wskazuje, że porozumienia, o których mowa w art. 14 ust. 10 specustawy, zawarte pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a dysponentami rachunków pomocniczych Funduszu Pomocy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia ich uchylecia, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2026 r. i mogą być w tym okresie zmieniane.

Projektowane przepisy art. 31 ust. 3, 4, 5, 6 stanowią odzwierciedlenie przepisów specustawy, odpowiednio art. 14 ust. 14, 15, 19 i 20 i umożliwiają finalne rozliczenie środków Funduszu.

Zwrot odsetek od zgromadzonych środków z Funduszu Pomocy został uregulowany w art. 34 projektu ustawy w sposób umożliwiający przekazywanie odsetek do końca 2026 roku na dotychczasowych zasadach, ze wskazaniem, że od 1 stycznia 2027 r. odsetki te będą zwracane do budżetu państwa.

Ponadto w związku z decyzją wykonawczą Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony do dnia 4 marca 2027 r. przedłużono:

a) okresy ważności wizy krajowej obywatela Ukrainy oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy, okresu ważności kart pobytu, polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca, dokumentów "zgoda na pobyt tolerowany",

b) okres, w którym pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie: wizy Schengen wydanej przez organ polski, wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru oraz w ramach ruchu bezwizowego uznaje się za legalny,

c) okres niestosowania art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej,

d) okres spoczywania terminów załatwiania przez wojewodów określonych spraw administracyjnych wszystkich cudzoziemców. Dotyczy to postępowań w sprawach udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, udzielenia zezwolenia na pobyt stały, udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, zmiany zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, cofnięcia cudzoziemcom zezwolenia na pobyt czasowy, cofnięcia zezwolenia na pobyt stały oraz cofnięcia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej.

Ustanowienie podstawy prawnej dla „spoczywania” terminów dla rozpatrzenia spraw administracyjnych cudzoziemców przez wojewodów uzasadnione było od początku kolejnymi wzrostami liczby wniosków o udzielenie zezwoleń pobytowych, stanowiącymi skutki pośrednie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w dniu 24 lutego 2022 r. oraz masowego napływu wysiedleńców, głównie obywateli Ukrainy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jako przykład takiego skutku należy wskazać choćby to, że wraz z rozpoczęciem działań wojennych utracona została prawie w całości możliwość wydawania wiz przez polskie urzędy konsularne znajdujące się na terytorium Ukrainy,

a które to wizy stanowiły częstokroć podstawy legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Ukrainy, niedecydujących się na składanie wniosków do wojewodów o udzielenie zezwoleń pobytowych. Z chwilą utraty tej możliwości zwiększyła się grupa przebywających już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (przed dniem 24 lutego 2022 r.) obywateli Ukrainy zainteresowanych ubieganiem się o udzielenie zezwoleń pobytowych, w szczególności zezwoleń na pobyt czasowy. Z dniem 1 kwietnia 2023 r. wprowadzono w art. 42 ust. 13 i n. ustawy specjalnej możliwość ubiegania się przez obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej, a zatem korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej, o określone rodzaje zezwolenia na pobyt czasowy. Dodatkowo ustawą z dnia 21 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw wprowadzono przepisy, które umożliwią składanie wniosków w postaci elektronicznej z wykorzystaniem usługi online za pośrednictwem Modułu Obsługi Spraw (MOS). Wprowadzenie ww. rozwiązań po ich wdrożeniu umożliwi w najbliższym czasie składanie tzw. wniosków o status CUKR. Obecne przedłużenie jest ostatnim przedłużeniem legalności pobytu zarówno osób mających status UKR, jak i inne tytuły pobytowe. W związku z powyższym do dnia 4 marca 2027 r. obywatele Ukrainy (posiadający status UKR lub mający przedłużone tytuły pobytowe na podstawie właściwych przepisów ustawy pomocowej) chcąc nadal legalnie przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będą musieli zalegalizować swój pobyt. Powyższe oznacza konieczność zalegalizowania pobytu około 1 miliona obywateli Ukrainy przez urzędy wojewódzkie.

Przy tak dużej liczbie wniosków rezygnacja z zawieszenia terminów na załatwienie spraw wiązałaby się ze składaniem ponagieł, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów przez pośredników w sprawach cudzoziemców, które miałyby wymusić na organie procedowanie wniosków poza przyjętą organizacją pracy, tj. realizacją wniosków według kolejności wpływów. W związku z powyższym część pracowników, która obecnie prowadzi postępowania dotyczące legalizacji pobytu cudzoziemców musiałaby zostać przekierowana do obsługi tychże skarg i ponagieł, kosztem wydawania decyzji administracyjnych. Wszystkie powyższe czynności paraliżowałyby działania organów administracji zmuszając je do procedowania w pierwszej kolejności ponagieł, skarg zwykłych, podań oraz skarg do sądów wojewódzkich na bezczynność wojewodów, co wydłużałoby o kolejne tygodnie procedowanie wniosków pobytowych. Jednocześnie należy podkreślić, że przepis ten w żaden sposób nie zwalnia wojewodów z obowiązku prowadzenia postępowań administracyjnych.

W celu właściwej realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem państwa konieczne stało się utrzymanie przepisów związanych z rozliczaniem godzin nadliczbowych pracy funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, którzy pełnią służbę, realizując zadania bezpośrednio związane z pobytem osób, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Przedmiotowe regulacje pozostają bezpośrednio związane z zapewnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego oraz porządku publicznego Rzeczypospolitej Polskiej. W przedmiotowej regulacji uchyla się jedynie ust. 5 umożliwiający rekompensatę godzin nadliczbowych ze środków Funduszu Pomocy. Podkreślić dodatkowo należy, że trwająca agresja Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie generuje stale podwyższone zagrożenie o charakterze terrorystycznym, hybrydowym, migracyjnym oraz cybernetycznym, które wymaga zwiększonej gotowości operacyjnej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Funkcjonariusze służb, w szczególności odpowiedzialnych za ochronę granicy państwowej, porządek publiczny, bezpieczeństwo

wewnętrzne oraz przeciwdziałanie zagrożeniom o charakterze terrorystycznym i hybrydowym wykonują swoje zadania po 2022 r. w warunkach nadzwyczajnych, wymagających elastycznych rozwiązań w zakresie czasu pełnienia służby. Wygaszenie przedmiotowych regulacji czy ograniczenie w budżecie państwa dodatkowych środków na ich finansowanie mogłoby prowadzić do osłabienia skuteczności realizacji zadań. Utrzymanie nadzwyczajnych rozwiązań konieczne będzie do momentu podpisania trwałego pokoju. Utrzymano również zadania związane z przekazywaniem sprzętu na Ukrainę, co w sytuacjach nagłych i kryzysowych da podstawę do działania dla polskich służb. Zachowano również przepisy umożliwiające działanie Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych (RARS). Zachowano również regulacje dotyczące umożliwienia uzyskania statusu CUKR, modyfikując jedynie przepisy do utworzonego niniejszą ustawą stanu prawnego. Zmieniono również przepis art. 44i dotyczący sytuacji, w której obywatel Ukrainy złożył wniosek o wydanie karty pobytu oraz wnioski o wydanie karty pobytu w trybie CUKR (uproszczonym wobec standardowej procedury). Wydanie karty pobytu w trybie CUKR powoduje, że postępowanie w trybie zwykłym staje się bezprzedmiotowe. Jednocześnie, aby ograniczyć liczbę zbędnych działań administracyjnych proponuje się, aby w takich sytuacjach umorzenie następowało z mocy prawa, a wojewodowie nie wydawali odrębnych decyzji o umorzeniu postępowania. Jednocześnie ze względu na konieczność informowania obywateli Ukrainy o umorzeniu postępowania w trybie zwykłym, proponuje się, aby stosowne pouczenie o tym fakcie było przedstawiane pisemnie (np. w formie klauzuli informacyjnej) w trakcie postępowania w trybie CUKR. W przepisach przejściowych umieszczono zaś regulacje pozwalające osobom posiadającym status UKR przejście na inne pobyty czasowe.

Zaproponowane w art. 51 ustawy pomocowej oraz w przepisach przejściowych rozwiązania pozwolą na płynne przejście z przepisów specustawy na przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Zgodnie z art. 89 ust. 1 w związku z art. 39 ust. 7a, art. 90a oraz art. 168 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych jest możliwe między innymi po zawiadomieniu rodziców uczniów (albo pełnoletnich uczniów) i kuratora oświaty na 6 miesięcy przed planowanym utworzeniem tej lokalizacji. Zaproponowane rozwiązanie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Zaproponowane w art. 52 rozwiązanie przewiduje możliwość organizowania dowożenia dzieci ukraińskich objętych wychowaniem przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych oraz uczniów niepełnosprawnych na podstawie art. 52 specustawy wyłącznie do dnia 31 sierpnia 2026 r. Od dnia 1 września 2026 r. dowożenie wyżej wymienionych dzieci i uczniów będzie organizowane na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 32 ust. 5–7 i art. 39 ust. 3–4a). Zaproponowane rozwiązanie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Biorąc pod uwagę specyfikę pracy szkoły polegającą na organizacji roku szkolnego, który trwa od dnia 1 września danego roku do dnia 31 sierpnia roku następnego, jak również konieczność uniknięcia ewentualnej dezorganizacji nauczania w polskich szkołach, a także uwzględniając specyficzne potrzeby dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego proponuje się, aby w stosunku do dzieci i uczniów, będących obywatelami Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. do zakończenia bieżącego roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia 2026 r. obowiązywało rozwiązanie polegające na braku możliwości realizowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą, z wyjątkiem dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego,

obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym. Od dnia 1 września 2026 r. w odniesieniu do wyżej wymienionych dzieci i uczniów będą miały zastosowanie ogólne przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dotyczące edukacji domowej.

Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby uczniowie, którzy rozpoczęli naukę w oddziale przygotowawczym z dniem 1 września 2025 r. w grupie międzyszkolnej, mogli kontynuować ją do końca roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia 2026 r. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że jednostki samorządu terytorialnego prowadzące szkoły mogą zawierać porozumienia w celu kierowania przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego uczniów prowadzonej przez siebie szkoły do oddziału przygotowawczego zorganizowanego w szkole tego samego typu prowadzonej przez inną jednostkę samorządu terytorialnego. Brak możliwości przedłużenia obowiązywania porozumienia spowoduje konieczność przeniesienia uczniów z oddziałów przygotowawczych do oddziałów ogólnodostępnych lub utworzenia oddziałów w każdej ze szkół objętej dotychczasowym porozumieniem w celu umożliwienia uczniowi zakończenia nauki w roku szkolnym 2025/2026 w tej formie.

Proponuje się ograniczyć obowiązywanie przepisu art. 55a specustawy do dnia 31 sierpnia 2026 r. Od dnia 1 września 2026 r. do słuchaczy szkół policealnych, o których mowa w tym przepisie, będą miały zastosowanie przepisy art. 44w ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby uczniowie, którzy rozpoczęli dodatkową, bezpłatną naukę języka polskiego z dniem 1 września 2025 r. w grupie międzyszkolnej, mogli kontynuować ją do końca roku szkolnego.

Ze względu na objęcie obywateli Ukrainy od dnia 1 września 2025 r. obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki w szkołach funkcjonujących w polskim systemie oświaty (bez możliwości realizacji tego obowiązku online w systemie ukraińskim), proponuje się dalsze utrzymanie rozwiązań z art. 55c specustawy. Utrzymanie ww. przepisu spowoduje, że w zakresie skreślenia dziecka, ucznia albo wychowanka z listy uczniów zastosowanie będą miały przepisy szczególne ułatwiające wykreślenie dziecka z listy uczniów, jeżeli nie uczęszcza do szkoły. Rozwiązania te powiązane są z wypłatą świadczeń na rzecz rodziny, dlatego tak ważne jest wyeliminowanie fikcyjnego zapisywania dzieci do polskich szkół jedynie w celu uzyskania świadczenia.

Według danych wynikających z Systemu Informacji Oświatowej w obecnym roku szkolnym liczba uczniów pochodzących z Ukrainy wyniosła 195 597. Wiąże się to z kolei ze zwiększonymi potrzebami kadrowymi, dlatego zachodzi potrzeba kontynuowania rozwiązań ułatwiających organizację pracy szkół. Utrzymanie proponowanych rozwiązań będzie miało korzystny wpływ na warunki nauki zarówno dla uczniów polskich, jak i ukraińskich. Możliwość zatrudnienia dodatkowych nauczycieli oraz przydzielania większej niż określona w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) liczby godzin ponadwymiarowych, wpływa na jakość edukacji poprzez mniejszą liczbę uczniów w klasach i lepsze dostosowanie nauczania do indywidualnych potrzeb, wspieranie rozwoju uczniów w różnych obszarach. Biorąc pod uwagę specyfikę pracy szkoły polegającą na organizacji roku szkolnego, który trwa od dnia 1 września danego roku do dnia 31 sierpnia roku następnego, proponuje się aby przepisy art. 56, art. 56a, art. 57, oraz art. 58 obowiązywały do zakończenia roku szkolnego, tj. do dnia 31 sierpnia 2026 r. Wcześniejsze wygaśnięcie przepisów spowodowałoby dezorganizację pracy szkoły, co może mieć negatywny wpływ na uczniów oraz nauczycieli.

W związku z powyższym proponuje się przedłużenie do dnia 31 sierpnia 2026 r. rozwiązań polegających na:

- 1) umożliwieniu w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie specustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin nadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (art. 56 specustawy);
- 2) umożliwieniu przydzielania godzin nadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie specustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa – (art. 56a specustawy);
- 3) zniesieniu wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57 specustawy);
- 4) zniesieniu stosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 174, z późn.zm.) w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku:
 - a) pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - b) nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - c) nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo który przebywa legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa (art. 58 specustawy).

W art. 57a do dnia 4 marca 2027 r. przedłuża się zniesienie wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r.

o pracownikach samorządowych, w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta międzykulturowego, o którym mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki.

Art. 59 specustawy przewiduje upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy. Utrzymanie w mocy rozporządzenia do dnia 31 sierpnia 2026 r. pozwoli na kontynuowanie rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2094, z późn. zm.) do dnia 31 sierpnia 2026 r., tj. do końca roku szkolnego 2025/2026.

Zachowano art. 72 ustawy, który przewiduje zaostrenie kar za przestępstwa popełnione w czasie trwania konfliktu zbrojnego.

W związku z potrzebą pozostawienia przepisów dotyczących rozliczeń środków przekazanych do Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg konieczne jest pozostawienie ustępów 1-6 w art. 113b ustawy pomocowej.

Ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858, z późn. zm.)

Zmiany w ustawie o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”, polegają na umożliwieniu kontynuacji pobierania świadczenia „aktywnie w żłobku” przez obywateli Ukrainy, którzy w dotychczasowym stanie prawnym są już uprawnieni do otrzymywania tego świadczenia do dnia 4 marca 2026 r., na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy pomocowej. Nie dokonuje się w tym zakresie żadnego rozszerzenia na pozostałe świadczenia wymienione w ww. ustawie, do których obecnie uchodźcy wojenni z Ukrainy nie mają prawa.

Zmiany w ustawie o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”, polegają jedynie na dopisaniu do kategorii cudzoziemców uprawnionych do świadczenia „aktywnie w żłobku” nowej kategorii cudzoziemców, która od 5 marca 2026 r., zgodnie z projektowanymi przepisami, zastąpi dotychczasową kategorię uchodźców wojennych w Ukrainy legitymujących się nr PESEL ze statusem UKR, tj. cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile posiadają PESEL ze statusem UKR, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z ustawy pomocowej (z art. 26 ust. 3c-3i) przeniesiono także regulacje dotyczące procedury wstrzymywania i uchylania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) prawa do świadczenia „aktywnie w żłobku” cudzoziemcom z numerem PESEL o statusie UKR – w szczególności wstrzymywania wypłaty tego świadczenia w przypadku wyjazdu cudzoziemca z terytorium RP. Zachowano również z ustawy pomocowej specjalną procedurę dla ZUS dającą możliwość wzywania do osobistego stawiennictwa do wskazanej jednostki organizacyjnej ZUS w terminie 3 dni roboczych w celu złożenia wyjaśnień niezbędnych do prawidłowego ustalenia i realizacji świadczenia „aktywnie w żłobku”. Ponadto, do katalogu osób uprawnionych do świadczenia

„aktywnie w żłobku”, analogicznie jak w zapisach dotyczących świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego 800+, dopisuje się także opiekuna tymczasowego oraz opiekuna dziecka wskazanego przez władze kraju pochodzenia (dotyczy to dzieci uchodźców, które przybyły do Polski bez rodziców, w tym objęte były ukraińską pieczę zastępczą), którzy dotychczas także byli uprawnieni do świadczenia „aktywnie w żłobku”.

W art. 17 projektu ustawy uregulowano sytuację osób przebywających w Polsce legalnie na podstawie zaświadczeń Szefa Urzędu oraz zasady udzielania im pomocy. Proponuje się, aby zaświadczenia te zachowały ważność do dnia 4 marca 2027 r., a pomoc tym cudzoziemcom była udzielana na dotychczasowych zasadach, chyba, że cudzoziemiec, któremu zostało wydane to zaświadczenie uzyska numer PESEL ze statusem UKR.

W przepisach przejściowych do końca obowiązywania decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. utrzymano dotychczasowe rozwiązania zawarte w specustawie, iż funkcje krajowego punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 27 dyrektywy 2001/55/WE – ustanowionego do celów wymiany z właściwymi organami innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej informacji dotyczących osób korzystających z ochrony czasowej – pełni Komendant Główny Straży Granicznej. Uregulowano również kwestie udostępniania danych przez Komendanta Głównego Straży Granicznej.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego zobowiązano w art. 22 projektu ustawy osoby posiadające numer PESEL, zarejestrowany na podstawie oświadczenia, do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży do dnia 31 sierpnia 2026 r. Po tej dacie status UKR zostanie zmieniony na status NUE i osoba ta przestanie przebywać legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Od 2022 r. osoby te miały czas na wyrobienie dokumentów, a przepisy umożliwiały im już wcześniej aktualizację ich danych, nie wskazując jednak dotychczas konsekwencji braku takiej aktualizacji. Przy prowadzeniu spraw indywidualnych niejednokrotnie wychodzi na jaw, że osoby te już dawno otrzymały ważny dokument podróży (głównie dotyczy to nieletnich), jednak fakt ten nie został zgłoszony w dowolnym organie gminy. Wprowadzenie obowiązku aktualizacji i potwierdzania danych, zgłoszonych w oświadczeniu, służy zwiększeniu bezpieczeństwa wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polski. Dane pozyskane wyłącznie na podstawie oświadczeń, utrudniają właściwą identyfikację osób. Wprowadzenie konsekwencji niewypełnienia obowiązku aktualizacji danych, zarejestrowanych na podstawie oświadczenia, jest uzasadnione koniecznością wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa poprzez ułatwienie działania służbom oraz zapewnieniem spójności danych pomiędzy krajowymi i europejskimi systemami. Osoby, które automatycznie utracą numer PESEL ze statusem UKR będą mogły ponownie o niego wystąpić na zasadach określonych w art. 44b ustawy o ewidencji ludności, jeżeli przedstawią ważny dokument podróży. Jeżeli numer PESEL ze statusem UKR, został nadany na podstawie Karty Polaka, innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającemu ustalenie tożsamości lub dokumentu potwierdzającego urodzenie, projektowany art. 23 zobowiązuje cudzoziemca do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy, na podstawie ważnego dokumentu podróży w terminie 60 dni od daty wydania dokumentu podróży. Obowiązek, ten dotyczy także cudzoziemca, któremu numer PESEL został nadany na podstawie nieważnego dokumentu podróży lub którego dokument podróży utracił ważność. Termin 60 dni jest terminem instrukcyjnym i nie powoduje automatycznej utraty PESEL UKR.

W art. 43 przedłużono dla beneficjentów ochrony czasowej do dnia 4 marca 2027 r. łączny czas świadczenia pomocy przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich na podstawie umów o pomocy przy zbiorach, o którym mowa w art. 91c ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Utrzymanie takiej możliwości jest szczególnie istotne dla rolników. W wielu gospodarstwach rolnych brakuje pracowników, zwłaszcza w okresach intensywnych zbiorów, kiedy zapotrzebowanie na pracowników sezonowych znacząco rośnie. Obywatele Ukrainy stanowią obecnie kluczową grupę wspierającą polskie rolnictwo w tych newralgicznych momentach. Zapewnienie im możliwości kontynuowania pracy bez przerw pozwala rolnikom utrzymać ciągłość produkcji, ograniczyć straty wynikające z opóźnień w zbiorach oraz stabilizować sytuację ekonomiczną gospodarstw.

Proponuje się również w art. 47 przepisy przejściowe dla osób, które uzyskały zgodę Ministra Zdrowia na wykonywanie zawodu lub warunkowe prawo wykonywania zawodu w zawodach medycznych. Dodanie przepisów przejściowych pozwoli tym osobom nadal pracować w dotychczas wykonywanych zawodach. Szczególnie istotne jest przedłużenie możliwości wykonywania pracy przez pielęgniarki lub położne w domu pomocy społecznej, pomimo niespełnienia wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135). Domy pomocy społecznej bowiem od lat borykają się z poważnym niedoborem wykwalifikowanego personelu pielęgniarskiego. Braki kadrowe bezpośrednio wpływają na jakość i ciągłość opieki nad mieszkańcami domów opieki społecznej. Zatrudnienie pielęgniarek ukraińskich pozwala na uzupełnienie tych niedoborów. Pielęgniarki/położne posiadają odpowiednie wykształcenie medyczne, doświadczenie zawodowe do wykonywania czynności pielęgniarskich i opiekuńczych. Bariera językowa w warunkach domu pomocy społecznej nie stanowi problemu, gdyż jest skutecznie ograniczana przez wsparcie zespołu, stosowanie prostych procedur oraz przewidywalne i powtarzalne czynności, które ułatwiają adaptację językową.

Wejście w życie projektowanej ustawy proponuje się określić na dzień 5 marca 2026 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 pkt 3 lit. d tiret drugie, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., ze względu na fakt, że niektóre przepisy umożliwiające rozliczenie Funduszu Pomocy powinny zostać w ustawie pomocowej do końca roku budżetowego;
- 2) art. 14 pkt 47, który wejdzie w życie z dniem 5 marca 2027 r. – umożliwia RARS zachowanie procedur i działania związane wywozem produktów leczniczych i wyrobów medycznych na terytorium Ukrainy otrzymanych w drodze darowizny;
- 3) art. 14 pkt 53, który wejdzie w życie z dniem 5 marca 2027 r. – umożliwia do dnia 4 marca 2027 r. udzielanie właściwym jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy;
- 4) art. 11, który wejdzie w życie z dniem 1 września 2027 r.;
- 5) art. 14 pkt 22–32, które wejdą w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw. Powyższe zmiany dotyczą przepisów, które jeszcze nie weszły w życie, gdyż brak jest jeszcze rozwiązań technicznych umożliwiających ich stosowanie. Zostaną one wdrożone komunikatem ministra właściwego do spraw wewnętrznych ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W związku z tym proponowane przepisy ze względu na ich charakter również winny być wdrożone łącznie z nimi.

W ocenie projektodawcy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). W ramach procedury lobbingowej nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu Projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – wiodące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej – współpracujące Ministerstwo Zdrowia – współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji – współpracujące Ministerstwo Infrastruktury – współpracujące Ministerstwo Finansów – współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii – współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska – współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – współpracujące Ministerstwo Obrony Narodowej – współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpracujące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Czesław Mroczek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Ziomek – Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji tel. +48 47 728 17 77, sekretariat.dap@mswia.gov.pl	Data sporządzenia 19.01.2026 r. Źródło: inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD345
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
1. Jaki problem jest rozwiązywany?	
Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), zwana dalej „specustawą”, wprowadziła nadzwyczajne instrumenty prawne i organizacyjne, służące szybkiej rejestracji i potwierdzaniu legalności pobytu, dostępu do niezbędnych usług publicznych oraz zmniejszeniu wydatków, jakie pociągałoby za sobą korzystanie z obowiązujących przepisów, które nie były przystosowane do napływu tak ogromnej liczby uchodźców w tak krótkim czasie. Ustawa została uchwalona w trybie interwencyjnym i jako rozwiązanie tymczasowe, stanowiła skuteczną reakcję na bezprecedensowy napływ uchodźców spowodowany agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Celem projektowanej ustawy jest ujednolicenie systemu wsparcia dla wszystkich, podlegających ochronie czasowej, dostosowanie przepisów do nowego etapu sytuacji migracyjnej oraz przejście z rozwiązań nadzwyczajnych do systemowych. Po prawie czterech latach sytuacja uchodźców w Polsce jest bardziej stabilna, a instytucje publiczne i samorządy nauczyły się obsługiwać nowoprzybyłych cudzoziemców w ramach zwykłych procedur. Większość uchodźców znalazła zatrudnienie, ich dzieci uczęszczają do szkół i są w procesie integracji z polskimi uczniami. W bieżącym roku szkolnym w polskim systemie edukacji jest ok. 194,5 tys. dzieci. Udział cudzoziemców w polskim rynku pracy rośnie, na co wskazuje liczba cudzoziemców w systemie ubezpieczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), która na koniec września 2025 r. sięgnęła prawie 1 267 tys. (około 74 tys. więcej niż na koniec 2024 r. i o 89 tys. więcej niż rok wcześniej). Na koniec września 2025 r. liczba zgłoszonych do ubezpieczenia obywateli Ukrainy wyniosła 838 tys. W ujęciu sektorowym, najwięcej obywateli Ukrainy pracowało w administrowaniu i działalności wspierającej – 157,5 tys., przetwórstwie przemysłowym – 152,1 tys., budownictwie – 107,0 tys. oraz transporcie i gospodarce magazynowej – 95,7 tys. Ich obecność w tych branżach przyczynia się, poza łagodzeniem niedoborów siły roboczej, również do utrzymania ciągłości produkcji i świadczonych usług. Dodatkowo, od 2022 r. wzrost zatrudnienia ukraińskich imigrantów nastąpił w sektorach takich jak opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Wpływ	

imigrantów z Ukrainy na wzrost gospodarczy Polski był w ostatnich latach pozytywny, przede wszystkim dzięki ich wkładowi w rynek pracy i zwiększonej konsumpcji prywatnej. Dlatego dalsze utrzymywanie ustawy zawierającej rozwiązania specjalne może tworzyć ryzyko nierównego traktowania w relacjach do ogólnego reżimu prawa dla cudzoziemców. Jednocześnie wiele rozwiązań, przewidzianych w specustawie jest szczelnych, skutecznych i racjonalnych ekonomicznie. Stąd też projekt zmierza również do przeniesienia części z nich do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.), (zwanej dalej: „ustawą o udzielaniu cudzoziemcom ochrony”), która wdrożyła dyrektywę Rady 2001/55/WE w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami. W obecnym stanie prawnym te regulacje znajdują zastosowanie tylko wobec innych beneficjentów ochrony czasowej, niż obywatele Ukrainy wskazani w art. 2 ust. 1 specustawy, a którzy mieszczą się w zakresie podmiotowym decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, do dnia 4 marca 2027 r. Założeniem nowelizacji jest uzyskanie zbalansowanego efektu pomiędzy spełnieniem wymagań nałożonych na państwa członkowskie dyrektywą 2001/55/WE i solidarnością z osobami dotkniętymi konfliktem zbrojnym na Ukrainie a zasadą równego traktowania, wyrażającą się w racjonalnym ukształtowaniu praw ekonomicznych beneficjentów ochrony czasowej i efektywności związanych z tą ochroną procedur. Ponadto, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy będą zgodne z zaleceniem Rady UE z dnia 16 września 2025 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do stopniowego wycofywania tymczasowej ochrony dla wysiedleńców z Ukrainy, z którego wynika, że Państwa Członkowskie powinny przechodzić z rozwiązań specjalnych na rozwiązania ogólne, przewidziane dla cudzoziemców, legalnie przebywających na terytorium Unii Europejskiej. Zakres nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie obejmował przeniesienie ze specustawy mechanizmów rejestracji beneficjenta ochrony czasowej (PESEL UKR) oraz potwierdzania tożsamości (elektroniczny dokument pobytowy tzw. Diia.pl), zamiast zaświadczeń wydawanych w postaci papierowej. Rozwiązanie to pozwoli uniknąć paraliżu administracyjnego związanego z wydawaniem papierowych zaświadczeń wszystkim obywatelom Ukrainy posiadającym status UKR przez jeden organ jakim jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Równocześnie z obejmowaniem uchodźców wojennych ochroną tymczasową należy zapewnić bezpieczeństwo i porządek publiczny w naszym kraju, w przypadku gdyby beneficjentem ochrony tymczasowej miała zostać osoba stanowiąca zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. W takich przypadkach, dla eliminacji potencjalnego zagrożenia, powinna nastąpić odmowa dopuszczenia takiego cudzoziemca do terytorium RP lub wyłączenie spod ochrony tymczasowej, gdy cudzoziemiec już w Polsce przebywa i taką ochroną został objęty.

Konieczne jest także dokonanie zmian odnoszących się do zasad dostępu beneficjentów ochrony czasowej do świadczeń socjalnych, w tym świadczeń medycznych oraz ich zakwaterowania, a także weryfikacji przesłanek ich udzielenia. Projektowana zmiana oznacza wprowadzenie jednolitych zasad dla wszystkich beneficjentów ochrony czasowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie w szczególności następujących rozwiązań prawnych:

- uchylenie przepisów specustawy w zakresie, w jakim tworzą one odrębny system przewidziany jedynie dla obywateli Ukrainy oraz przepisów, które wygasły ponieważ upłynął termin obowiązywania w nich określony,
- późniejsze uchylenie przepisów, stanowiących podstawę do działania służb i instytucji, a w niektórych przypadkach wprowadzenie przepisów przejściowych pozwalających na wygaszenie rozwiązań nadzwyczajnych, które zapewnią płynne przejście między dotychczasowym, a nowym stanem prawnym w zakresie:
 - a) mechanizmów pozwalających na rozliczenie Funduszu Pomocy, który był utworzony w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy,
 - b) utrzymania rozwiązań związanych z zobowiązaniami z tytułu obligacji wyemitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), udzielonymi poręczeniami i gwarancjami oraz przepisów regulujących umowę między Ministerstwem Finansów a BGK,
 - c) sposobów rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków otrzymanych z Funduszu Pomocy na zadania oświatowe oraz przekazania informacji w tym zakresie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,

- d) stopniowego wygaszania do 30 czerwca 2026 r. funkcjonujących obecnie ośrodków zbiorowego zakwaterowania, tak aby możliwe było zakończenie roku szkolnego przez dzieci w dotychczasowym miejscu i stopniowe przejście osób z grup szczególnie wrażliwych, zgodnie z ograniczonym katalogiem, pod opiekę ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
- e) warunków wypłaty świadczeń na rzecz rodziny do końca bieżącego okresu świadczeniowego,
- f) uregulowania właściwości Komendanta Głównego Straży Granicznej jako organu pełniącego funkcję krajowego punktu kontaktowego do celów wymiany z właściwymi organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej informacji dotyczących osób korzystających z ochrony czasowej w rozumieniu art. 106 ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony do końca okresu przedłużenia decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382,
- g) umożliwienie Komendantowi Straży Granicznej przekazywania danych z prowadzonego rejestru,
- h) kadr medycznych w zakresie uprawnień nabytych na podstawie specustawy,
- i) kwalifikacji zawodowych do wykonywania górniczych zawodów regulowanych, nabytych w Ukrainie, uznanych na podstawie specustawy,
- j) zapewnienia możliwości legalnego kontynuowania pracy, świadczonej na podstawie złożonego powiadomienia, co w 3-letnim okresie przejściowym będzie dotyczyło także powierzenia pracy pozostałym (niebędącym beneficjentami ochrony czasowej) obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium RP,
- k) wykonywania działalności gospodarczej, założonej na podstawie specustawy,
- l) przedłużenia do dnia 4 marca 2027 r. możliwości świadczenia pomocy przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich na podstawie umów o pomocy przy zbiorach,
- m) uprawnień obywateli polskich będących w dniu 24 lutego 2022 r. studentami w uczelni działającej na terytorium Ukrainy, studiów przygotowujących do wykonywania zawodów medycznych, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), co pozwoli im na zakończenie nauki na dotychczasowych warunkach,
- n) zawieszenia biegów terminów w sprawach związanych z postępowaniami w sprawach dotyczących pobytu cudzoziemców do dnia 4 marca 2027 r.,
- o) przedłużenia ważności wiz i innych dokumentów pobytowych do dnia 4 marca 2027 r.,
- p) uaktualnienie zasad uzyskania tytułu pobytowego CUKR,
- q) utrzymania możliwości uzyskania innego tytułu pobytowego przez posiadacza ochrony tymczasowej,
- r) egzaminów ósmoklasistów, które obowiązują po raz ostatni w roku szkolnym 2025/2026,
- s) przedłużenia do zakończenia trwającego roku szkolnego 2025/2026:
 - możliwości zapewnienia bezpłatnego transportu do miejsc kształcenia,
 - pomocy materialnej dla uczniów,
 - wyłączenia możliwości zezwolenia na spełnienie przez dziecko obowiązku szkolnego poza placówką,
 - nauczania w oddziale przygotowawczym,
 - dodatkowych lekcji języka polskiego,
 - umożliwienia w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, przydzielenia nauczycielowi, za jego zgodą, godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.) (art. 56 specustawy),
 - umożliwienia przydzielania godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nauczycielowi języka polskiego, za jego zgodą, także w szkole, w której nie utworzono dodatkowego oddziału,
 - zniesienia wymogu potwierdzenia znajomości języka polskiego dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135), w przypadku zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.), osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – osoba zatrudniona na tym stanowisku musi posiadać znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki – (art. 57 specustawy),

- zniesienia stosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 174, z późn. zm.) w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku: pomocy nauczyciela, nauczyciela języka polskiego lub nauczyciela prowadzącego dodatkową naukę języka polskiego, nauczyciela innego niż wymieniony powyżej, jeżeli w dniu nawiązania z nauczycielem stosunku pracy do szkoły uczęszcza co najmniej jeden uczeń będący obywatelem Ukrainy, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa (art. 58 specustawy),

- t) godzin ponadwymiarowych funkcjonariuszy związanych z masowym napływem osób,
- u) umożliwienie służbom przekazywania sprzętu na Ukrainę,
- v) działań i zadań Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- włączenie sprawdzonych mechanizmów znajdujących się w specustawie, które zakładają redukcję kosztów, do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony oraz do innych ustaw sektorowych w zakresie:
 - a) metody potwierdzania legalności pobytu w przypadku podlegania ochronie czasowej poprzez uzyskanie numeru PESEL z odpowiednim statusem oraz warunków utraty i wygaśnięcia tego statusu,
 - b) rejestru wjazdów i wyjazdów prowadzonych przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, który pozwala kontrolować obecność na terytorium RP i długość pobytu osób objętych ochroną czasową,
 - c) zastąpienie papierowego zaświadczenia wydawanego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców elektroniczną kartą diia.pl,
 - d) możliwości korzystania z aplikacji mObywatel przez beneficjentów ochrony czasowej,
 - e) dostępu do rynku pracy (powiadomienia) i prowadzenia działalności gospodarczej,
 - f) uregulowania sposobu organizacji zbiorowego zakwaterowania w trybie interwencyjnym i długookresowym dla osób, należących do grup szczególnie wrażliwych, uprawnionych do pomocy w tym zakresie,
 - g) dostępu do podstawowych świadczeń socjalnych,
 - h) możliwości przyznania pomocy żywnościowej współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus,
 - i) zasad dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej,
 - j) opiekunów tymczasowych małoletnich,
 - k) opiekunów wskazanych przez władze kraju pochodzenia,
 - l) ewidencji małoletnich,
 - m) zasad organizacji zagranicznej pieczy zastępczej,
 - n) dostępu Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców,
 - o) szczególnych przepisów związanych z najmem lokali, które chronią wynajmujących.

W miejsce dotychczas obowiązującej decyzji o odmowie skorzystania z ochrony czasowej wprowadzono decyzję o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu korzystania z ochrony czasowej, albo stwierdzającą wyłączenie z ochrony czasowej cudzoziemca (cudzoziemcy, wobec których przesłanki wyłączenia z ochrony czasowej zostaną zidentyfikowane podczas odpraw granicznych nie będą dopuszczeni do systemu ochrony czasowej, a ci, którzy już ją otrzymali utracą ją na skutek stwierdzenia wystąpienia tych przesłanek, w związku z czym nie będą mogli skorzystać z żadnego ze świadczeń przewidzianych dla beneficjentów ochrony czasowej).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Celem ustawy jest uregulowanie niektórych spraw w związku z masowym wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców będących obywatelami Ukrainy oraz cudzoziemców nieposiadających obywatelstwa tego państwa, zamieszkałych na stałe na jego terytorium, którzy opuścili terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Projekt dostosowuje polskie regulacje do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382, jednocześnie wygaszając rozwiązania nadzwyczajne ze specustawy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uchodźcy z Ukrainy	Ok. 1 mln	Dane ze strony dane.gov.pl	Projektowana ustawa zakłada przedłużenie legalności pobytu osób uciekających przed wojną objętych decyzją wykonawczą Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382 oraz obywateli Ukrainy, których dokumenty pobytowe były przedłużane w związku z wojną. Rozwiązanie to umożliwi im w okresie do dnia 4 marca 2027 r. złożenie wniosku o legalny pobyt. Przeniesienie rozwiązań specustawy do rozwiązań systemowych będzie wiązało się z wygaszeniem rozwiązań dających specjalne przywileje osobom uciekającym przed wojną w stosunku do rozwiązań systemowych. Przeniesienie mechanizmów związanych z PESEL UKR, Diia.pl, mObywatel do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie wiązało się dla osób posiadających zaświadczenia Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z możliwością złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony zostaną przeniesione uregulowania ze specustawy związane z utratą i wygaśnięciem statusu UKR. Wprowadzone zostaną decyzje o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydawane przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, które zastąpią dotychczasowe decyzje o odmowie skorzystania z ochrony. Warunki otrzymywania świadczeń na rzecz rodziny na podstawie specustawy będą obowiązywały do zakończenia okresu świadczeniowego. Istotną zmianą jest dodanie regulacji, że niezłożenie wniosku o PESEL UKR w terminie 30 dni od dnia wjazdu powoduje, iż ochrona czasowa wygaśnie. Takie rozwiązanie znajduje uzasadnienie w fakcie, że czynność złożenia powyższego wniosku pełni funkcję rejestracyjną. Niedokonanie rejestracji po wjeździe będzie traktowane jako dorozumiana rezygnacja z ochrony czasowej. Osoby posiadające status PESEL ze statusem UKR, który otrzymały na podstawie złożonego w gminie oświadczenia będą musiały aktualizować dane poprzez przedstawienie ważnego dokumentu

			podróży. Osobom, które do 31 sierpnia 2026 r. nie zaktualizują danych status UKR zostanie zmieniony na NUE, co będzie wiązać się z końcem legalności ich pobytu. Opieka zdrowotna będzie udzielana jedynie małoletnim, osobom pracującym, ofiarom tortur i gwałtu oraz grupom szczególnie wrażliwym, zamieszkującym ośrodki zbiorowego zakwaterowania, zaś osoby niepracujące będą podlegały opiece medycznej w takim zakresie jak inni niepracujący cudzoziemcy przebywający na terenie Polski. Ustawa ograniczy pomoc uchodźcom w zakresie zakwaterowania i wyżywienia jedynie do grup szczególnie wrażliwych, których przeniesienie do standardowych rozwiązań w systemie polskim wiązałoby się z niewspółmiernie wysokimi kosztami. Wprowadzono również rozwiązania zakwaterowania kryzysowego na wypadek kolejnej decyzji Rady UE stwierdzającej masowy napływ wysiedleńców. Zostanie zakończona możliwość zakładania działalności gospodarczej na specjalnych zasadach, tj. takich jak dla obywateli polskich. Działalności założone na mocy specustawy nadal będą mogły funkcjonować, jeśli spełniają inne ustawowe przesłanki do końca okresu legalności pobytu obywateli Ukrainy. Do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony zostaną przeniesione mechanizmy związane ze składaniem powiadomień jako bardziej szczelne rozwiązanie dla rynku pracy niż te funkcjonujące w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony. Kwestie dające szczególne uprawnienia związane z rejestracją karty SIM, zatrudnieniem w instytucjach naukowych, studiowaniem na uczelniach wyższych (z wyjątkami) zostaną wygaszone.
Pozostali beneficjenci ochrony czasowej	Ok. 3 tys.	Dane Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców	W związku z tworzeniem jednego systemu dla wszystkich beneficjentów ochrony czasowej osoby, które dotychczas nie podlegały specustawie pomocowej, a posiadają zaświadczenie Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, uzyskają możliwość złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Jeżeli jednak nie zdecydują się na ten krok, zgodnie z decyzją Rady UE Szef Urzędu do 4 marca 2027 r. będzie zobowiązany do zapewnienia im wsparcia na zasadach dotychczasowych.

Obywatele Ukrainy, posiadający tytuły do legalnego pobytu na terytorium RP, przed wybuchem wojny	Ok. 1 mln	Dane Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców	Przedłużenie legalnego pobytu do 4 marca 2027 r. oraz umożliwianie dalszego dostępu do rynku pracy na dotychczasowych zasadach.
Straż Graniczna	- Komendant Główny Straży Granicznej - 9 Komendantów oddziałów Straży Granicznej - 97 Komendantów placówek Straży Granicznej	Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914, z późn. zm.)	Przeniesienie dotychczasowych zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony związane będzie z rozbudową i utrzymaniem dotychczasowych systemów. Planowana jest dalsza współpraca z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wymiany danych biometrycznych.
wojewodowie	16 wojewodów	Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. z 1998 r. poz. 603, z późn. zm.)	Zmienia się zasady organizowania zbiorowego zakwaterowania dla beneficjentów ochrony czasowej. Założenia związane z koniecznością odejścia od dotychczasowej ochrony tymczasowej na inne legalne tytuły pobytowe wiążą się ze zwiększeniem obciążenia urzędów wojewódzkich, które będą musiały obsłużyć zarówno tradycyjne wnioski o karty pobytu, jak i te o status CUKR, co będzie wiązało się z koniecznością obsłużenia ok. 800 tys. nowych wniosków.
Urząd do Spraw Cudzoziemców	1	Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079, z późn. zm.)	Projektowane zmiany w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony ograniczą zadania Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wydawania zaświadczeń, ujednolicią procedury wynikające dotychczas z dwóch ustaw do jednych wspólnych rozwiązań co będzie wiązało się z mniejszą liczbą interpretacji, wyjaśnień oraz rozbieżności prawnych. Projektowane rozwiązania zmieniają w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony sposób udzielania świadczeń medycznych oraz zakwaterowania i wyżywienia z bardzo pracochłonnego i drogiego, uregulowanego szeregiem przepisów, na tryb prosty i oszczędny zdejmując obciążenie w tym zakresie z Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. W tym obszarze Szef Urzędu będzie jedynie potwierdzał uprawnienie ofiar tortur i gwałtu do możliwości korzystania z opieki zdrowotnej w ramach NFZ. Szef Urzędu do 4 marca 2027 r. na zasadach dotychczasowych będzie zapewniał wsparcie beneficjentom ochrony czasowej, niepodlegającym dotychczas specustawie pomocowej, którzy nie zdecydowali się o wystąpienie o nadanie nr PESEL ze statusem UKR.

Jednostki samorządu terytorialnego	2 873 (16 województw, 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu oraz 2479 gmin)	Główny Urząd Statystyczny	Przeniesienie części zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony będzie związane ze wsparciem jednostek samorządu terytorialnego w realizacji tych zadań. Nowe regulacje dotyczące zagranicznej pieczy zastępczej zmniejszą liczbę procedur, a także wpłyną na ujednolicenie systemu. Wszystkie uregulowania dotyczące edukacji wygasną z końcem roku szkolnego 2025/2026, co będzie się wiązało z przejściem na standardowe rozwiązania istniejące dla innych dzieci cudzoziemskich. Standardowym rozwiązaniem stanie się nadawanie przez gminy beneficjentom ochrony czasowej numeru PESEL ze statusem UKR, a także udzielanie wybranych świadczeń z zakresu pomocy społecznej, które będą zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	Dane administracyjne	Kontynuowanie realizacji zadań w związku z projektowanym wydłużeniem terminów. Pozostawienie do końca trwającego okresu świadczeniowego rozwiązań związanych z wypłatą świadczeń na rzecz rodziny co wynika z faktu, iż przepisy te dla obywateli Ukrainy są bardziej sztywne niż dla pozostałych cudzoziemców posiadających legalny pobyt.
Uczelnie wyższe	352 uczelnie	Główny Urząd Statystyczny (dane na dzień 31 grudnia 2024 r.)	Odejście od rozwiązań szczególnych dotyczących studentów z Ukrainy do rozwiązań przewidzianych dla innych studentów z państw trzecich studiujących w Polsce. Wygaszenie przepisów dla polskich studentów studiujących w Ukrainie.
Organy realizujące świadczenia rodzinne (gminy)	2479 gmin	Dane administracyjne	Przeniesienie części zadań do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony spowoduje ujednolicenie procedur oraz takich samych warunków przyznawania świadczeń dla wszystkich osób objętych ochroną czasową na mocy decyzji Rady UE.
Liczba obywateli Ukrainy wykonujących zawody medyczne, których dotyczą zmiany proponowane w projekcie	Liczba obywateli Ukrainy, którzy otrzymali zgodę na wykonywanie zawodu: - pielęgniarki – 2 633 - położnej – 397 - lekarza i lekarza dentysty – 5 248	Dane Ministerstwa Zdrowia na dzień 30 czerwca 2025 r.	Uregulowanie sytuacji osób, które dotychczas nabyły uprawnienia i wygaszenie uprawnień nadzwyczajnych.
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). W ramach procedury lobbiningowej nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad projektem.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 7) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) Głównemu Inspektorowi Pracy.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został przekazany do:

- 1) Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej;
- 2) PCK;
- 3) UNHCR;
- 4) IOM;
- 5) Caritas;
- 6) Koalicji Organizacji Mniejszościowych i Migranckich;
- 7) Konsorcjum Migracyjnego;
- 8) Stowarzyszenia Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 9) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 10) Fundacji „W stronę Dialogu”;
- 11) Fundacji Emic;
- 12) Fundacji dla Migrantów „Dobry Start” im. A. G. Farah;
- 13) Fundacji Dialog;
- 14) Klubu Inteligencji Katolickiej;
- 15) Stowarzyszenia „Dla Ziemi”;
- 16) NGO Forum „Razem”.

Wpłynęło szereg uwag, zarówno w ramach opiniowania, jak i konsultacji publicznych. W dniu 12 stycznia 2026 r. odbyło się również spotkanie projektodawcy z zainteresowanymi podmiotami w ramach Rady Działalności Pożytku Publicznego. Zgłoszone uwagi zostały przeanalizowane, a te uznane za zasadne i zgodne z celem oraz zakresem projektu wprowadzane do projektowanej ustawy, co zostało opisane w Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, której Zespół odbył posiedzenie w tej sprawie 13 stycznia 2026 r., a kolejne zostało zaplanowane na 20 stycznia br.

Projektowana ustawa powinna wejść w życie najpóźniej z dniem 5 marca 2026 r. Skrócony termin konsultacji publicznych wynikał z kalendarza prac sejmowych i senackich, a także konieczności zachowania konstytucyjnego 21-dniowego terminu na podpisanie ustawy przez Prezydenta RP.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Łącznie
Dochody ogółem*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Wydatki ogółem	3 590	4 275	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	40 449
budżet państwa	3 590	4 275	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	4 073	40 449

JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Saldo ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Źródła finansowania	Budżet państwa w ramach posiadanych budżetów właściwych dysponentów oraz rezerw celowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2026 r.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	*Powyższa tabela nie uwzględnia dochodów sektora finansów publicznych ze względu na brak możliwości oszacowania skali odpływu obywateli Ukrainy z polskiego rynku pracy w scenariuszu kontrfaktycznym. Natomiast na potrzeby zaprezentowania skali pozytywnego wkładu obywateli Ukrainy na sektor finansów publicznych poniżej przedstawiono analizę szacunkowych wpływów budżetu państwa oraz innych jednostek sektora finansów publicznych w latach 2022-2024 z tytułu najważniejszych danin płaconych przez obywateli Ukrainy na podstawie deklaracji PIT-ZUS oraz rejestru PESEL. W zakresie efektów obserwowanych bezpośrednio, które są obciążone najmniejszym ryzykiem błędu – tj. danych występujących w deklaracjach podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), deklaracjach płatników PIT oraz w rejestrze ubezpieczonych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) – od 2022 r. obserwowany jest wzrost danin wpłacanych przez obywateli Ukrainy z ok. 12,56 mld zł w 2022 r. (w tym 7,87 mld zł do ZUS, 2,22 mld zł do Narodowego Funduszu Zdrowia oraz 2,47 mld zł z PIT) do 17,31 mld zł w 2023 r. (w tym 10,54 mld do ZUS, 3,04 mld do NFZ oraz 3,73 mld zł z PIT) i 21,53 mld zł w 2024 r. (w tym 12,70 mld do ZUS, 3,79 mld do NFZ oraz 5,04 mld zł z PIT). W zakresie danych o ubezpieczeniach społecznych, ww. wartości odnoszą się do sumy składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe zapłaconych przez ubezpieczonych obywateli Ukrainy oraz ich pracodawców. Wg danych ZUS za III kwartał 2025 r. ok. 839 tys. obywateli Ukrainy podlegało ubezpieczeniom emerytalno-rentowym, co stanowi ok. 5,2% całkowitej liczby ubezpieczonych. W analizie założono, że składki na FP i FS stanowią 2,45% sumy podstaw składek emerytalnych obywateli Ukrainy, a składki na FGŚP 0,1%. Oszacowana w ten sposób wartość ww. składek wynosi 0,63 mld zł w 2022 r., 0,84 mld zł w 2023 r. i 1,02 mld zł w 2024 r. Co jednak istotne, za niektórych pracowników nie trzeba opłacać składek na FP, FS i FGŚP (np. za zatrudnionych na umowie zlecenie czy zarabiających poniżej wynagrodzenia minimalnego), co sprawia, że wartości te są jedynie przybliżone. W zakresie danych dotyczących podatków pośrednich, tj. podatku od towarów i usług (VAT) oraz akcyzy, Ministerstwo Finansów w żaden sposób nie gromadzi informacji o konsumpcji na poziomie indywidualnym. Na podstawie dostępnych informacji możliwe jest jedynie oszacowanie przybliżonej wartości VAT zapłaconego od konsumpcji przez występujących w rejestrach obywateli Ukrainy na podstawie przybliżonych indywidualnych dochodów netto (wraz ze świadczeniem wychowawczym), a następnie oszacowanie poziomu konsumpcji na podstawie danych z rachunków narodowych odnośnie stopy oszczędności ogółu gospodarstw domowych. Wartość zapłaconego VAT jest następnie obliczana poprzez zastosowanie efektywnej stawki podatku do oszacowanej konsumpcji. Oszacowana w ten sposób wartość podatku VAT wynosi 2,38 mld zł w 2022 r., 3,34 mld zł w 2023 r. oraz 4,14 mld zł w 2024 r. Należy jednak podkreślić, że takie szacunki obciążone są dużą niepewnością. Po pierwsze, dotyczą one wyłącznie osób widocznych w rejestrach, a nie całej populacji obywateli Ukrainy, co może prowadzić do zaniżenia wartości VAT – zwłaszcza jeśli część osób niewidocznych w rejestrach również dokonuje zakupów. Ponadto brak jest dokładnych danych na temat										

skłonności do konsumpcji oraz wzorców wydatków tej grupy. Dlatego w analizie przyjęto założenie, że są one tożsame ze średnimi wartościami dla całej populacji. Nieznana pozostaje również struktura konsumpcji obywateli Ukrainy, co oznacza, że efektywna stawka VAT stosowana w oszacowaniach może odbiegać od rzeczywistej wartości w tej grupie. Dodatkowo w analizie nie uwzględniono kilku czynników, które mogą istotnie wpływać na poziom zapłaconego VAT. Część dochodów może być wydawana poza Polską – np. w formie przelewów do rodzin w Ukrainie lub zakupów dokonywanych podczas wizyt w kraju pochodzenia. Przyjęte w analizie dochody mogą być zaniżone np. ze względu na wynagrodzenia osiągane w zakresie zatrudnienia w szarej strefie, co może prowadzić do niedoszacowania poziomu konsumpcji i tym samym wpływów z VAT.

Tabela 1. Oszacowane dochody państwa pochodzące od obywateli Ukrainy w latach 2022-2024

Rok	PIT (mld zł)	ZUS (mld zł)	NFZ (mld zł)	FP, FS, FGŚP (mld zł)	VAT (mld zł)	Razem (mld zł)
2022	2,47	7,87	2,22	0,63	2,38	15,57
2023	3,73	10,54	3,04	0,84	3,34	21,49
2024	5,04	12,70	3,79	1,02	4,14	26,69
Razem	11,24	31,11	9,05	2,49	9,86	63,75

Zgodnie z planem Funduszu Pomocy na 2026 r.: zaplanowano środki na zadania poszczególnych dysponentów w łącznej wysokości 1.074,7 mln zł, z tego:

minister właściwy do spraw rodziny: 76,5 mln zł,

minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego: 14,6 mln zł,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych: 561,4 mln zł,

minister właściwy do spraw zdrowia: 197,6 mln zł,

minister właściwy do spraw wewnętrznych: 188,6 mln zł,

minister właściwy do spraw oświaty i wychowania: 2 mln zł,

minister właściwy do spraw informatyzacji: 34,1 mln zł.

Zgodnie z przepisami Fundusz ten w obecnym roku będzie pokrywał koszty zadań zrealizowanych do 4 marca 2026 r.

Koszty w tabeli oszacowane zostały przy założeniu, że środki na świadczenia rodzinne wypłacane przez Ministra właściwego ds. rodziny oraz świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zabezpieczone w planie Funduszu Pomocy obejmują okres 3 miesięcy.

Uwzględniono również przepisy, dot. przeniesienia realizacji zadań związanych z zapewnieniem zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego dotychczas realizowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Skutek miesięczny obecnie realizowanego zadania wynosi 41 mln zł i przeznaczony jest na 14,3 tys. osób. Skutek finansowy przeniesienia zakładu przenoszenie od kwietnia do czerwca po 2,5 tys. osób miesięcznie oraz zakończenie tego zadania dla 6,8 tys. osób na koniec czerwca. Wobec powyższego skutek budżetu państwa związany z tym zadaniem wyniesie w 314 mln zł (10 miesięcy) i zostanie przeznaczony w kwocie 112 mln zł dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz 202 mln zł dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W związku z tymi rozwiązaniami, prognozuje się, że wydatki w zakresie zbiorowego zakwaterowania grup szczególnie wrażliwych, czy opieki zdrowotnej dla osób, objętych ochroną czasową będą spadać.

Niezbędne jest jednak zapewnienie finansowania określonych narzędzi wsparcia, wymaganych decyzją Rady UE w okresie jej obowiązywania, tj. do dnia 4 marca 2027 r. Uwzględniono ponadto oszczędność zgłoszoną przez Ministra Zdrowia do obecnego planu Funduszu Pomocy w kwocie 1,4 mln zł. W pozostałym zakresie skutki dla budżetu państwa zostały wyliczone przyjmując założenie, że obecnie planowane środki w Funduszu Pomocy dla pozostałych dysponentów obejmują okres 2 miesięcy. Wobec powyższego w kwocie wskazanej w tabeli na 2026 rok uwzględniono wydatki w zakresie właściwości poszczególnych ministrów zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej: Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego, rodziny, w tym zadania realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych: 2.227 mln zł, Minister właściwy ds. zdrowia: 981 mln zł, Minister właściwy ds. wewnętrznych: 212 mln zł, Ministra właściwego ds. informatyzacji w wysokości 170 mln zł. Realizatorami przedmiotowych zadań przypisanych ministrom w ramach powyższych kwot będą również wojewodowie także przy udziale jst. Powyższe szacunkowe skutki w pierwszej kolejności pokrywane będą z ewentualnych oszczędności w ramach posiadanych budżetów oraz rezerw celowych zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2026 r. Zadania związane z oświatą nie będą generowały dodatkowych środków po stronie budżetu państwa, gdyż zostały już uwzględnione przy jego tworzeniu. Z kolei środki z rezerwy celowej poz. 26 będą wystarczające do realizacji pomocy materialnej o charakterze socjalnym i nie będzie potrzeby ich zwiększania. W następujący sposób oszacowano koszty na 2026 r. związane z wypłatą świadczeń rodzinnych – 215 mln zł, świadczenia Dobry start – 39,9 mln zł, Aktywnie w żłobku 32,1 mln zł oraz z pobytem dzieci ukraińskich, które przybyły po wybuchu wojny z Ukrainy do Polski, w systemie polskiej pieczy zastępczej - 50 mln zł. Wydatki związane z wypłatą świadczenia wychowawczego w perspektywie 10 lat dla beneficjentów ochrony czasowej szacuje się na łączną kwotę 16.345 mln zł. Przepisy przewidują realizację zadań przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po dniu 4 marca 2026 r. do końca 2027 r. Realizacja zadań będzie finansowana ze środków budżetu państwa, z części dla której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji, przy czym w okresie od 5 marca do 31 grudnia 2026 r. budżet tej części zostanie zwiększony z rezerwy celowej. Projekt przewiduje przejście z przepisów specjalnych wprowadzonych na podstawie tzw. specustawy, na rozwiązania o charakterze standardowym. W związku z tym, konieczna jest też zmiana sposobu ich finansowania z mechanizmu nadzwyczajnego, jakim jest Funduszu Pomocy, na standardowe, tj. budżet państwa. Wprowadzone projektowaną ustawą rozwiązania dotyczące grupy ok. miliona osób, muszą spełniać wymogi określone w dyrektywie 2001/55/WE oraz w decyzji wykonawczej Rady (UE) 2025/1460 z dnia 15 lipca 2025 r.

Dodatkowo wskazać należy, iż plan Funduszu Pomocy na 2025 r. wyniósł 8.045 mln zł. Wykonanie zaś w okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2025 r. wyniosło 6.761 mln zł.

W części, której dysponentem jest MSWiA oraz wojewodowie, przewiduje się wydatki nieprzekraczające wysokości ok 100 mln zł rocznie w tym przeznaczone na godziny nadliczbowe funkcjonariuszy do 20 mln zł, a także na zadania: Urzędu do Spraw Cudzoziemców (utrzymanie i prace rozwojowe w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz wsparcie obsługi) – 3 mln zł, Straży Granicznej (utrzymanie i rozwój systemów dla cudzoziemców oraz wsparcie obsługi) – 6 mln zł, Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych – 31,6 mln zł w 2026 r. i 28,6 mln zł w 2027 r., wojewodów związane ze wsparciem obsługi cudzoziemców – 35,3 mln zł, wypłatą środków z art. 13 zgodnie z wyrokami sądów – 0,1 mln zł i nadawaniem numeru PESEL ze statusem UKR przez gminy – 4 mln zł. Zgodnie z projektowanymi zmianami, cudzoziemcy posiadający obecnie zaświadczenia Szefa Urzędu o objęciu ochroną czasową, a także beneficjenci ustawy pomocowej, którzy dotychczas nie zaktualizowali dokumentu podróży będą mogli udać się do dowolnego organu gminy w celu aktualizacji swoich danych, bądź otrzymania numeru PESEL ze statusem UKR. Zgodnie z art. 4 ustawy o ewidencji ludności zadania te będą wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Wysokość środków, jakie gminy otrzymują z budżetu państwa za realizację tego typu zadań jest iloczynem liczby tych zadań oraz ich czasochłonności i z góry określonej stawki roboczogodziny. W zw. z powyższym nastąpi aktualizacja katalogu zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich z uwzględnieniem zadań wynikających z projektowanej ustawy..

Z roku na rok liczba cudzoziemców na terytorium Polski rośnie. Powoduje to konieczność ciągłego rozwoju systemów informatycznych, służących głównie do rejestracji, legalizacji i wymiany danych cudzoziemców w celu zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego i identyfikacji wszystkich, przebywających w Polsce. Aby zapewnić ten cel w perspektywie wieloletniej konieczne są środki zarówno na utrzymanie tych systemów oraz rozwój infrastruktury.

Projekt będzie oddziaływać na wojewodów w obszarze przyjmowania i obsługi wniosków uchodźców wojennych z Ukrainy o wydanie im karty pobytowej.

Powyższe stanowi dalszy wzrostu liczby realizowanych postępowań związanych ze zwiększonym w stosunku do 2024 r. wpływem wniosków o udzielenie cudzoziemcom zezwoleń na pobyt czasowy, rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz stały. Z danych wynika, że w 2024 r. złożono 510 332 takich wniosków, natomiast tylko do dnia 30 listopada 2025 r. było ich już 528 676 przy zasobach kadrowych niewystarczających do obsłużenia powyższej liczby spraw. Na tę sytuację nałoży się wejście w życie przepisów zawartych obecnie w specustawie, które umożliwią obywatelom Ukrainy aktualnie korzystającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej w ramach instytucji uregulowanych w tej ustawie, ubieganie się o wydanie kart pobytu (ze skutkiem uzyskania zezwoleń na pobyt czasowy). Szacuje się, że z dobrodziejstwa ww. regulacji prawnych może skorzystać około 800 tys. uprawnionych cudzoziemców. Dodatkowo o karty pobytu wystąpią cudzoziemcy, którzy przebywali już w Polsce legalnie przed wojną, a których dokumenty pobytowe były przedłużane specustawą.

Dlatego konieczne jest odpowiednie czasowe wsparcie właściwych wydziałów urzędów wojewódzkich.

Projekt zakłada dalsze ograniczenie przedmiotowe i podmiotowe dostępu do świadczeń medycznych dla uchodźców nieubezpieczonych. Będą one jedynie przysługiwać wybranym kategoriom uchodźców m.in. ofiarom gwałtu i tortur, dzieciom, kobietom w ciąży i w okresie

		połogu oraz osobom mieszkającym w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania. W związku z faktem, iż co do zasady płatnikiem w tym przypadku będzie Narodowy Fundusz Zdrowia, potencjalne oszczędności finansowe, jakie mogą się pojawić w związku z realizacją zadań w tym obszarze przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zostaną rozliczone na zasadach obowiązujących niewydatkowane środki budżetowe.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Proponowane rozwiązania spowodują, że cudzoziemcy będą dążyć do przejścia z dotychczasowego statusu ochrony tymczasowej na inne tytuły pobytowe, a osoby posiadające inne tytuły pobytowe uzyskają ich przedłużenie do dnia 4 marca 2027 r., co powinno zminimalizować dla przedsiębiorców ryzyko odpływu pracowników.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowane rozwiązania spowodują, że cudzoziemcy będą dążyć do przejścia z dotychczasowego statusu ochrony tymczasowej na inne tytuły pobytowe, a osoby posiadające inne tytuły pobytowe uzyskają ich przedłużenie do dnia 4 marca 2027 r., co powinno zminimalizować dla przedsiębiorców ryzyko odpływu pracowników. Przedsiębiorcy zyskają dostęp do szerszej puli pracowników gotowych do legalnego zatrudnienia, co jest szczególnie ważne w branżach takich jak gastronomia, budownictwo, usługi czy handel. Cudzoziemcy występujący o nowe tytuły pobytowe będą bardziej zainteresowani utrzymaniem zatrudnienia, co może oznaczać dla przedsiębiorców mniejszą rotację pracowników, niższe koszty rekrutacji i szkoleń oraz większą efektywność zespołu. Pracownicy, którzy pracują legalnie na podstawie złożonych przez pracodawców powiadomień będą mogli kontynuować legalne zatrudnienie. Przedsiębiorcy, którzy założyli działalność gospodarczą na podstawie przepisów wynikających ze specustawy, będą mogli ją nadal prowadzić do chwili posiadania legalnego pobytu na terytorium RP.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przejsie na standardowe rozwiązania pozwala uporządkować sytuację z istniejącymi dotychczas dwoma systemami wsparcia. Jednocześnie zniesienie uprzywilejowania jednej grupy cudzoziemców względem innych przyniesie pozytywny efekt i większe poczucie sprawiedliwości społecznej. Rozwiązania te mogą przynieść korzyść zarówno samym uchodźcom, jak i obywatelom polskim, ponieważ sprzyja to budowaniu relacji opartych na partnerskich zasadach, a nie jednostronnej pomocy. Wygaszenie specjalnych rozwiązań pozwoli zmniejszyć koszty udzielanej pomocy co wpłynie pozytywnie na nastroje społeczne wobec obywateli Ukrainy.						
Niemierzalne	-	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projekt zmniejsza obciążenie Urzędu do Spraw Cudzoziemców w zakresie wydawania zaświadczeń, sposobu udzielania pomocy medycznej, zapewniania zakwaterowania i świadczeń osobom objętym ochroną międzynarodową, gdyż zadania te będą realizowane w ramach ogólnych mechanizmów, przewidzianych w jednakowy sposób dla wszystkich cudzoziemców, podlegających decyzji Rady UE. Wyeliminowany zostaje więc dualizm systemów udzielania pomocy beneficjentom ochrony czasowej, na rzecz jednego systemowego rozwiązania w tym zakresie. Jednocześnie wraz z ograniczeniem katalogu osób, należących do grup wrażliwych, uprawnionych do pomocy w zakresie zakwaterowania zmniejszy się liczba procedur i dokumentów, koniecznych do weryfikacji kwestii np. pobierania świadczenia wychowawczego na małoletnich, samotnego wychowywania co najmniej trójki dzieci, czy uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej przez pełnoletnich, którzy nie ukończyli 20 roku życia.

Informowanie beneficjentów ochrony czasowej, zarówno obywateli Ukrainy, jak i pozostałych o nowych przepisach odbywać się będzie za pośrednictwem kanałów komunikacji, w tym stron internetowych resortów odpowiedzialnych merytorycznie za wprowadzone zmiany do przepisów, strony internetowej Urzędu do Spraw Cudzoziemców, stron internetowych wojewodów. Informacje zostaną również przygotowane w języku ukraińskim i rosyjskim, w celu ułatwienia ich zrozumienia. Planowane jest również docieranie z informacją o planowanych zmianach w funkcjonowaniu ośrodków zbiorowego zakwaterowania do osób je zamieszkujących poprzez pracowników urzędów wojewódzkich, jak i partnerów współpracujących z MSWiA przy projekcie „Wspólnie do niezależności”. W kampanię informacyjną zostaną również włączone organizacje pozarządowe wspierające uchodźców. Informacje będą również udzielane przez kampanię medialną, jak i kanały komunikacyjne używane przez obywateli Ukrainy.

9. Wpływ na rynek pracy

Ustawa umożliwi setkom tysięcy obywateli Ukrainy dalszy legalny pobyt i dostęp do rynku pracy, co stanowi istotne wsparcie dla krajowego rynku zatrudnienia. Aktywność zawodowa obywateli Ukrainy stanowi bowiem istotny czynnik wspierający rozwój polskiego rynku pracy i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Proponowane rozwiązania pozwolą uniknąć sytuacji, w której wiele branż w Polsce będzie borykać się z niedoborem pracowników (np. budownictwo, logistyka, handel, rolnictwo, przetwórstwo spożywcze, opieka nad dziećmi i osobami starszymi). Dalszy dostęp do rynku pracy na podstawie uproszczonej procedury, tj. powiadomień, przeciwdziała zjawisku braku pracowników, które stanowi poważne wyzwanie dla polskich przedsiębiorców, a jednocześnie pozwala właściwym organom kontrolować legalność zatrudnienia. Zmieni się natomiast podmiot ponoszący konsekwencje za brak dokonania powiadomienia. W związku z tym nie będą mieć miejsca wątpliwe pod względem prawnym przypadki, w których prawo cudzoziemca do podjęcia i wykonywania pracy zależy od dopełnienia przez pracodawcę obowiązku powiadomienia w późniejszym terminie, a więc niedopełnienie tego obowiązku w wyznaczonym terminie powoduje utratę prawa do wykonywania pracy również w okresie przed upływem wyznaczonego terminu. Niedopełnienie obowiązku powiadomienia będzie zagrożone karą grzywny dla pracodawcy w wysokości 1-3 tys. zł. Określenie sankcji jest niezbędne do skutecznego egzekwowania obowiązku prawnego. Proponowane ujednolicenie systemu, w zakresie obowiązku składania powiadomień dla cudzoziemców, wprowadzi wspólne i przejrzyste zasady w zakresie powierzania pracy. Rozwiązania te zwiększą stabilność zatrudnienia i ograniczą ryzyko nadużyć wobec pracowników, zapewniając im lepszą ochronę prawną. Stabilna sytuacja na rynku pracy pozwoli też zatrzymać w Polsce wykwalifikowaną kadrę pracowniczą oraz zachęci ją do kontynuowania edukacji i zwiększania kompetencji, co przyczyni się do uzupełnienia zatrudnienia w kluczowych obszarach gospodarki. Projektowane rozwiązania stabilizują również sytuację pracodawców, którzy już zatrudnili obywateli Ukrainy i zainwestowali w ich szkolenia i wdrożenie. Zatrzymanie doświadczonych pracowników pozwala utrzymać ciągłość produkcji, terminowość dostaw oraz pozwala uniknąć kosztów związanych z rekrutacją czy szkoleniem nowych osób. Przedsiębiorcy mogą kontynuować działalność bez obaw o braki kadrowe, czy problemy formalne związane z legalizacją pracy cudzoziemców. Dla inwestorów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, stabilna sytuacja na rynku pracy jest jednym z czynników przy podejmowaniu decyzji o lokowaniu kapitału w Polsce, co może powodować wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, a także zwiększenie wpływów podatkowych.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☒ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Legalny pobyt obywateli Ukrainy w Polsce będzie oznaczać stały dopływ pracowników i konsumentów, co wpływa na wzrost popytu na towary i lokalne usługi (mieszkania, żywność, sklepy, transport, gospodarka) oraz pobudza gospodarkę i wpływa na rozwój regionalny. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, za okres styczeń-wrzesień 2025 r., Polska boryka się z problemem starzenia się społeczeństwa i ujemnego przyrostu naturalnego. Liczba ludności wynosi o 158 tys. mniej niż rok wcześniej. Ujemny współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie -4,3‰ (wobec -3,9‰ w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku). Obecność obywateli Ukrainy częściowo łagodzi te problemy, gdyż następuje zwiększenie liczby osób w wieku produkcyjnym.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowana ustawa wejdzie w życie – co do zasady – 5 marca 2026 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie ma konieczności dokonywania analizy prawno-porównawczej w kwestii rozwiązań stosowanych w projektowanej regulacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

RAPORT

Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA PROJEKTU USTAWY O WYGASZENIU ROZWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (UD345)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z § 36 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekty ustaw lub projekty rozporządzeń przedstawia się do konsultacji publicznych, w tym konsultacji z organizacjami społecznymi lub innymi zainteresowanymi podmiotami albo instytucjami w celu przedstawienia ich stanowiska. Niniejszy dokument stanowi wypełnienie obowiązku, o którym mowa w § 51 ust. 1 Regulaminu, zgodnie z którym organ wnioskujący sporządza raport z konsultacji obejmujący omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

2. Przebieg konsultacji i opiniowania

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

Projekt ustawy został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych. W celu wykonania wynikającego z przepisów obowiązującego prawa obowiązku zasięgnięcia opinii projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) wojewodom;
- 2) Prokuratorowi Krajowemu;
- 3) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego;
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 6) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 7) Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) Głównemu Inspektorowi Pracy.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym podmiotom:

- 1) Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej;
- 2) PCK;
- 3) UNHCR;
- 4) IOM;
- 5) Caritas;
- 6) Koalicja Organizacji Mniejszościowych i Migranckich;
- 7) Konsorcjum Migracyjne;
- 8) Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 9) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 10) Fundacja „W stronę Dialogu”;
- 11) Fundacja Emic;
- 12) Fundacja dla Migrantów „Dobry Start” im. A. G. Farah;
- 13) Fundacja Dialog;
- 14) Klub Inteligencji Katolickiej;
- 15) Stowarzyszenie „Dla Ziemi”;
- 16) NGO Forum „Razem”.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 23 grudnia 2025 r. projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania i konsultacji publicznych z prośbą o przekazanie uwag w terminie do dnia 2 stycznia 2026 r.

Uwagi przedstawili:

- 1) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 2) Wojewoda Lubelski;
- 3) Wojewoda Lubuski;
- 4) Wojewoda Łódzki;
- 5) Wojewoda Małopolski;
- 6) Wojewoda Mazowiecki;
- 7) Wojewoda Opolski;
- 8) Wojewoda Podkarpacki;
- 9) Wojewoda Podlaski;
- 10) Wojewoda Pomorski;
- 11) Wojewoda Świętokrzyski;
- 12) Wojewoda Zachodniopomorski;
- 13) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 14) Główny Urząd Statystyczny;
- 15) Sąd Najwyższy;
- 16) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 17) NGO i organizacje międzynarodowe.

Zestawienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem projektodawcy do tych uwag zostało zaprezentowane w załączniku do niniejszego Raportu. W dniu 12 stycznia 2026 r. odbyło się również spotkanie konsultacyjne z organizacjami pozarządowymi, w trakcie, którego przedstawiciele projektodawcy odnieśli się do uwag do projektu.

W ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego Zespół do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli rozpatrywał projekt na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2026 r. Projekt został omówiony. Po czym do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego został przesłany projekt w wersji skierowanej na Stały Komitet Rady Ministrów. Kolejne posiedzenie Zespołu do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli odbędzie się 20 stycznia 2026 r. Na tym posiedzeniu zostanie podjęta decyzja co do opinii w sprawie projektu ustawy.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa.

Lp.	Organ wnoszący uwagi	Artykuł projektu, do którego wnoszone są uwagi	Czego dotyczy uwaga	Treść uwagi	Stanowisko MSWiA
1	Wojewoda Podkarpacki	art. 2	Definicja beneficjenta - okres	Rozszerzony zakres ochrony obywateli Ukrainy przyjęty przez Polskę w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa skutkował przyznaniem statusu UKR większej liczbie osób niż liczba osób, którym status ten umożliwi proponowana nowelizacja.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dodano przepisy, zgodnie z którymi wszystkie osoby posiadające obecnie status UKR będą beneficjentami ochrony czasowej.
2	Konfederacja Lewiatan	art. 2	Definicja beneficjenta - okres	Zmiana brzmienia art. 106 w taki sposób, aby nie pozbawiała prawa legalnego pobytu tych beneficjentów ochrony czasowej, którzy przybyli legalnie do Polski między 24 lutego 2022 r. a 3 marca 2022 r.	Uwaga uwzględniona.
3	IOM	art. 2	Definicja pieczy	Zasadna powtórna analiza, czy zaproponowana definicja nie wykracza poza ustawową definicję pieczy zastępczej.	Uwaga nieuwzględniona. Przepisy ogólne różnie definiują pełnoletność i pieczę zastępczą.
4	Wojewoda Wielkopolski	art. 2	Decyzja o odmowie dopuszczenia	Dodanie dodatkowych przesłanek wydania decyzji o odmowie dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu korzystania z ochrony czasowej albo stwierdzenia wyłączenia ochrony czasowej cudzoziemca.	Uwaga nieuwzględniona. Treść przepisu jest dostosowana do brzmienia dyrektywy.
5	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Decyzja o odmowie dopuszczenia	Pojawienie się nieznanej dotąd instytucji „decyzji dopuszczenia cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu korzystania z ochrony czasowej” wymaga dalszego uszczegółowienia, określenia konsekwencji prawnej i ścieżki odwoławczej.	Uwaga uwzględniona częściowo. W przypadku niedopuszczenia na terytorium RP sytuacja cudzoziemca będzie taka sama jak cudzoziemca, wobec którego wydana została decyzja o odmowie wjazdu. Projektowany stan prawny zapewnia ochronę sądową, co jest właściwym standardem ochrony praw cudzoziemca. Biorąc pod uwagę naturę tej sprawy administracyjnej oraz względy bezpieczeństwa, nie można wprowadzić trybu odwoławczego w postępowaniu administracyjnym.

6	RPO, NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Papierowe zaświadczenie o ochronie	Zasadne wydaje się zachowanie dotychczasowego rozwiązania umożliwiającego uzyskanie papierowego zaświadczenia o objęciu ochroną czasową – w szczególnie uzasadnionych przypadkach.	Uwaga nieuwzględniona. Niezasadne jest wprowadzenie dwóch równoległych form poświadczania statusu przez różne organy. Podwójny system nie zapewniłby jednolitości danych i mógłby prowadzić do nadużyć.
7	RPO, NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Łączenie rodzin	Rekomenduje się nie uchylać przepisów dotyczących łączenia rodzin zawartych w ustawie o udzielaniu ochrony, mając na uwadze fundamentalne prawo do życia rodzinnego oraz znaczenie zachowania jedności rodziny, a także w celu zapewnienia zgodności z prawem UE.	Uwaga uwzględniona.
8	Konfederacja Lewiatan	art. 2	Dostęp do rynku pracy	Modyfikacja przepisu tak, żeby prawo do pracy na podstawie powiadomienia przysługiwało nie tylko beneficjentom ochrony czasowej, ale wszystkim obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie w Polsce.	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw prawnych do traktowania obywateli Ukrainy w sposób uprzywilejowany w stosunku do pozostałych cudzoziemców.
9	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Dostęp do rynku pracy	Konieczność doprecyzowania regulacji, tak by nie było wątpliwości, że możliwa jest kontynuacja zatrudnienia na dotychczasowych zasadach.	Uwaga zostanie uwzględniona.
10	IOM	art. 2	Opiekun tymczasowy	Wprowadzenie obowiązku zgłaszania przez opiekunów tymczasowych zmian miejsca pobytu zapewni skuteczny nadzór oraz ciągłość opieki.	Uwaga nieuwzględniona. Przepisy określają nadzór nad opiekunami.
11	Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	art. 2	Opiekun tymczasowy	Usunięcie ust. 9 z art. 113, ponieważ nie ma potrzeby utrzymywania przepisów godzących w jedno z podstawowych praw dziecka tj. prawo do bycia wysłuchanym we własnej sprawie	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na 3 dniowy termin na rozpatrzenie sprawy oraz dotychczasową praktykę, która nie wykazała nieprawidłowości, wydaje się zasadnym utrzymanie dotychczasowych rozwiązań z ustawy pomocowej.
12	UNICEF	art. 2	Opiekun tymczasowy	Przeniesienie zapisów dot. zasady poszanowania dobra dziecka przy opiece tymczasowej.	Uwaga uwzględniona.

13	Polskie Forum Migracyjne	art. 2	Piecza zastępcza	Gromadzenie i uporządkowanie danych dotyczących małoletnich. Rekomenduje się stworzyć rozwiązania dot. przekazywania danych konsulom	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepisy dopuszczają możliwość udostępniania danych konsulom z krajów pochodzenia dzieci – w zakresie niezbędnym do realizacji umów międzynarodowych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami. Rozwiązania dotyczące stałego przekazywania danych ze względu na przepisy RODO muszą być podane wnikliwej analizie.
14	Wojewoda Opolski, Wojewoda Małopolski, Wojewoda Pomorski, IOM	art. 2	Piecza zastępcza	Dodanie zdania „Każdorazowe przyjęcie dziecka do miejsc wskazanych w przepisach wymienionych w zdaniu pierwszym wymaga zgody wojewody oraz odpowiednio wójta, starosty lub marszałka województwa.” Nieuwzględnienie beneficjentów ochrony czasowej w ogólnych limitach pieczy zastępczej przewidzianych w przytoczonych przepisach, prowadzić może do obniżenia poziomu sprawowanej opieki.	Uwaga uwzględniona.
15	Wojewoda Opolski	art. 2	Wygaśnięcie ochrony, przy braku zgłoszenia w ciągu 14 dni	Skrócenie do 15 dni okresu, w którym ochrona czasowa wygasa jeśli cudzoziemiec opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Uwaga nieuwzględniona. Proponowana zmiana wiązałaby się z dużymi kosztami finansowymi przy zmianie funkcjonalności systemu Komendanta Głównego Straży Granicznej.
16	RPO, NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Wygaśnięcie ochrony, przy braku zgłoszenia w ciągu 14 dni	Usunięcie sankcji w postaci utraty ochrony czasowej za brak rejestracji w organie właściwym w ciągu 14 dni od przybycia na terytorium RP w celu uzyskania tejże ochrony, w szczególności wobec osób, które z przyczyn niezależnych nie mogły dopełnić tego obowiązku w tak krótkim terminie.	Uwaga uwzględniona częściowo. Ze względu na bezpieczeństwo państwa każda osoba, która chce skorzystać z ochrony czasowej powinna się jak najszybciej zarejestrować. Wydłużono czas na rejestrację z 14 dni do 30 dni, aby sytuacje losowe nie były powodem braku rejestracji. Przeniesiono przepis, który w sytuacjach nadzwyczajnych pozwala na dokonanie przez organ rejestracji „z urzędu”.
17	Konfederacja Lewiatan	art. 2	Wygaśnięcie ochrony, przy braku zgłoszenia w ciągu 14 dni	Doprecyzowanie przypadków, w których beneficjent ochrony czasowej po przekroczeniu polskiej granicy ma obowiązek złożyć do organu gminy wniosek, o którym mowa w art. 110a ust. 1 ustawy o udzielaniu ochrony.	Uwaga nieuwzględniona. Przepisy wprost wskazują jakich sytuacji dotyczy obowiązek złożenia wniosku, dodatkowo przepisy ustawy o ewidencji ludności uszczegółwiają wszystkie sytuacje nadzwyczajne.

18	RPO	art. 2	Wykluczenia do objęcia ochroną	Umożliwienie ubiegania się o zezwolenia na pobyt czasowy oraz powiązanie złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej z utratą statusu ochrony czasowej. Na rozważenie w tym kontekście zasługuje zatem wykreślenie projektowanego art. 109a pkt 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowany przepis jest zgodny z dyrektywą 2001/55/WE. Brak uzasadnienia dla umożliwienia korzystania przez cudzoziemca z podwójnego statusu - beneficjenta ochrony czasowej i cudzoziemca ubiegającego się o ochronę międzynarodową.
19	NGO	art. 2	Przywrócenie ochrony	Przywrócenie ochrony czasowej również gdy wydana zostanie decyzja o uznaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny.	Uwaga niezasadna. Nie ma przeciwwskazań do ponownego złożenia wniosku na podstawie art. 44b (ustawy o ewidencji), przez osobę, która utraciła status ochrony czasowej w wyniku wystąpienia o udzielenie ochrony międzynarodowej.
20	ZUS i NGO	art. 2	Wykluczenia UKR	Zapis w takiej formie tego przepisu oznacza, że cudzoziemiec posiadający ochronę czasową utraci ją w przypadku, gdy wyjedzie z Polski w związku z oddelegowaniem go do wykonywania pracy za granicą. Brak szczególnej regulacji może prowadzić do wątpliwości, czy osoby korzystające z ochrony czasowej będą mogły być delegowane przez polskie firmy do innych państw członkowskich na okres przekraczający 30 dni.	Uwaga nieuwzględniona. Brak potrzeby zagwarantowania beneficjentom ochrony czasowej możliwości oddelegowania do pracy wykonywanej w innym państwie członkowskim UE.
21	NGO	art. 2	Wykluczenia UKR	Wprowadzenie katalogu uzasadnionych przypadków, w których wyjazd z terytorium RP nie skutkowałby utratą statusu ochronnego, w tym wyjazdów związanych z edukacją, czasową pracą za granicą, istotnymi względami rodzinnymi oraz innymi uzasadnionymi okolicznościami ocenianymi indywidualnie przez wojewodę. Wprowadzenie procedury umożliwiającej cudzoziemcowi uzyskanie uprzedniej zgody wojewody na dłuższy wyjazd, przekraczający 90 dni, w przypadku istnienia ważnych względów osobistych lub zawodowych.	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja sprzeczna z jednym z celów ustawy, jakim jest zapewnianie pomocy wyłącznie osobom, które przebywają na terytorium RP. Ponadto nie ma przeciwwskazań do ponownej rejestracji w organie gminy po powrocie na terytorium RP.

22	IOM, UNHCR	art. 2	Wykluczenia UKR	Warto rozważyć, czy zaproponowany przepis w pełni zabezpiecza potrzeby wszystkich osób wymagających ochrony czasowej, niezależnie od miejsca zamieszkania lub statusu przekroczenia granicy (mały ruch graniczny).	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ten został przeniesiony z ustawy pomocowej i ma przeciwdziałać wyłudzeniu świadczeń poprzez wjazd na jeden dzień, aby nie utracić PESEL ze statusem UKR. Dodatkowo ma przeciwdziałać turystyce medycznej przez osoby zamieszkujące przy granicy.
23	SN	art. 2	Zakwaterowanie - podmiot udzielający	Dodanie przepisu: Inne organy administracji publicznej, jednostki podległe lub nadzorowane przez organy administracji publicznej, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, w ramach posiadanych środków własnych, mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1. W tych celach organy lub jednostki, o których mowa w zdaniu pierwszym, mogą wykorzystywać nabyte lub powierzone tym organom lub jednostkom mienie Skarbu Państwa - przeniesienie tego przepisu do ust. o ochronie, bądź uchylenie 4.03.2027 r.	Uwaga nieuwzględniona. Ustawa przewiduje dwa tryby udzielania pomocy w zakwaterowaniu i wyżywieniu. Dodawanie kolejnego systemu wsparcia jest nieuzasadnione.
24	IOM	art. 2	Zakwaterowanie - podmiot udzielający	Uwzględnienie organizacji międzynarodowych w projektowanym pkt 2 lit. b katalogu uprawnionych podmiotów mogłoby dodatkowo wzmocnić potencjał i zasięg mechanizmów wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Określenie organizacji zostało wprost przeniesione z ustawy o pomocy z art. 12 ust. 8
25	Wojewoda Podlaski, Wojewoda Lubelski, Wojewoda Opolski	art. 2	Zakwaterowanie - finansowanie	Wskazana regulacja budzi wątpliwości w zakresie rzeczywistego zapewnienia środków finansowych na realizację zleconych przez właściwego ministra zadań wojewodzie.	Uwaga niezasadna. Kwestia wprost uregulowana w art. 112 ust. 11 pkt. 2 lit. a.
26	RPO, NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Zakwaterowanie interwencyjne przez 60 dni	Wydłużenie możliwości zakwaterowywania nowoprzybyłych osób przez cały okres trwania decyzji Rady UE oraz wydłużenie okresu wsparcia dla wszystkich ponad 60 dni.	Uwaga nieuwzględniona. Obecnie również są wskazane ograniczenia czasowe. Zakwaterowanie nie może mieć charakteru bezterminowego i powszechnego. Grupy wrażliwe po upływie 60 dni nadal mogą korzystać z pomocy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

27	Wojewoda Małopolski	art. 2	Zakwaterowanie - grupy wrażliwe	Doprecyzowanie osób wymienionych w grupie wrażliwej poprzez usunięcie opiekunów osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.	Uwaga nieuwzględniona. To na organie organizującym zbiorowe zakwaterowanie ciąży obowiązek weryfikacji, czy dochodzi do rzeczywistej opieki.
28	Wojewoda Podkarpacki	art. 2	Zakwaterowanie - grupy wrażliwe	Uszczegółowienie, że osoba należąca do grupy wrażliwej nie jest w stanie samodzielnie zapewnić sobie zakwaterowania.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ma charakter fakultatywny, a nie obligatoryjny; jeśli osoba może sobie sama zapewnić zakwaterowanie nie ma obowiązku udzielania jej pomocy.
29	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Zakwaterowanie - grupy wrażliwe	Rozszerzenie definicji grupy wrażliwej o kolejne kategorie osób jak np. dzieci, osoby w trakcie uzyskiwania polskiego orzeczenia o niepełnosprawności, opiekunowie osób niesamodzielnych, opiekunowie tymczasowi, osoby w trudnej sytuacji życiowej.	Uwaga nieuwzględniona. Na podstawie doświadczeń z ostatnich lat określono kategorie osób, które nie budzą wątpliwości, co do braku możliwości usamodzielnienia i zapewniają równość praw wobec wsparcia zagwarantowanemu polskim obywatelom.
30	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Zakwaterowanie - grupy wrażliwe	Wątpliwości co do możliwości zakwaterowania dziecka może budzić obecny sposób zapisu, dotyczący kobiet, które wychowują dziecko do 12 m. ż.	Uwaga zasadna, przepis zostanie doprecyzowany.
31	Wojewoda Opolski	art. 2	Zakwaterowanie - inne działania	Wprowadzić zamknięty katalog działań w celu wyeliminowania ewentualnych nadużyć lub konieczności podjęcia przez urzędy działań wykraczających poza zakres ich kompetencji i możliwości.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis celowo jest niedookreślony. W różnych województwach w różnym okresie istnieją inne potrzeby beneficjentów ochrony czasowej, stąd konieczność zachowania pewnej elastyczności.
32	Wojewoda Opolski	art. 2	Zakwaterowanie - świadczenie pieniężne	Należy określić maksymalną stawkę dobową wypłaty świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium RP i wskazanie konieczności wydania rozporządzenia.	Uwaga nieuwzględniona. Wydanie rozporządzenia będzie możliwe jedynie w sytuacji gdy zajdzie konieczność wprowadzenia obok zakwaterowania zbiorowego formy pomocy polegającej na wypłacie świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu. Tak więc na tym etapie nie ma konieczności określania stawki.
33	IOM	art. 2	Zakwaterowanie - świadczenie pieniężne	Wprowadzenie doprecyzowania, że wysokość i sposób wypłaty pomocy, ma uwzględniać konieczność zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb beneficjenta ochrony czasowej.	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowana delegacja ustawowa odznacza się brakiem wystarczającej precyzji, dodatkowo jest niemożliwa do realizacji przy dużej liczbie beneficjentów ochrony czasowej. A jej uznaniowy charakter może prowadzić do nadużyć.

34	FZPOZ „Porozumienie Zielonogórskie”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	art. 2	Opieka zdrowotna	Wprowadzając reguły objęcia opieką zdrowotną należy uporządkować sposób ich udzielania. Należałoby zatem dodać te osoby, które chcemy upoważnić do korzystania ze świadczeń ochrony zdrowia finansowanej ze środków publicznych do kategorii osób uprawnionych i wtedy system stałby się bardziej jednoznaczny i prostszy w realizacji od strony personelu medycznego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano zapisy projektu, pozostałe kwestie mają charakter techniczny, a nie legislacyjny.
35	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 2	Opieka zdrowotna	Rozszerzenie i doprecyzowanie grupy uprawnionej do świadczeń zdrowotnych oraz określenie sposobu weryfikacji spełniania tych warunków, a także doprecyzowanie zakresu świadczeń podstawowych.	Uwaga częściowo uwzględniona. Jeśli chodzi o grupy uprawnione do poszczególnego rodzaju świadczeń zdrowotnych to określono je w taki sposób, aby nie tworzyć sytuacji uprzywilejowanej względem praw polskich obywateli.
36	Fundacja Ukraina	art. 2	Opieka zdrowotna	Wprowadzenie do ustawy (lub delegacji do wydania rozporządzenia) obowiązku opracowania i opublikowania jednolitego standardu obsługi pacjenta ze statusem UKR dla placówek medycznych.	Uwaga nieuwzględniona. W Polsce obowiązują standardy obsługi pacjenta bez względu na narodowość, czy status pobytowy. Nie znajduje uzasadnienia wprowadzanie odrębnych regulacji dla wybranej grupy.
37	NGO	art. 2	Opieka zdrowotna	Rozszerzenie katalogu świadczeń opieki zdrowotnej dla żołnierzy przetransportowanych do Polski w celu leczenia obrażeń wojennych o leczenie uzdrowiskowe i rehabilitację uzdrowiskową.	Uwaga nieuwzględniona. Leczenie uzdrowiskowe i rehabilitacja uzdrowiskowa nigdy nie były w katalogu świadczeń finansowanych ze środków publicznych zarówno dla beneficjentów ochrony czasowej, jak i żołnierzy przetransportowanych do Polski w celu leczenia obrażeń wojennych. Powyższa propozycja znacznie wybiega poza zakres decyzji Rady UE, a jej wprowadzenie wiązałoby się ze wzrostem kosztów, ponoszonych z budżetu państwa.
38	NGO	art. 2	Pomoc psychologiczna	W nowelizacji ani razu nie pojawia się wzmianka o pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej.	Uwaga nieuwzględniona. Obecne przepisy ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony również nie określają odrębnie tej kwestii. Kwestia dostępu do opieki zdrowotnej została uregulowana.

39	GUS	art. 2	Statystyczne	1) dodanie postanowienia zapewniającego oznaczanie w danych sprawozdawczo-rozliczeniowych świadczeń oraz realizacji recept podstawy uprawnienia do finansowania ze środków publicznych obowiązującej w dniu udzielenia świadczenia / realizacji recepty (w tym wskazanie, że zdarzenie rozliczono na podstawie art. 112d) 2) doprecyzowanie sposobu wykazywania podstawy finansowania świadczenia w sytuacjach, w których beneficjent posiada równoległe uprawnienie z innego tytułu (np. z tytułu zatrudnienia lub działalności), aby w danych rozliczeniowych jednoznacznie rozdzielić ścieżki finansowania.	Uwaga nieuwzględniona Przepis takiej treści byłby nadmiarowy.
40	Wojewoda Lubelski	art. 2	Ogólne - ujednolicenie używanych pojęć	Przepis zawiera określenie „masowego napływu wysiedleńców”, a art. 112 ust. 5 zmienianej ustawy „istnienie masowego napływu cudzoziemców”. Wydaje się zasadne dokonanie analizy ww. określeń i ujednolicenie pojęć.	Uwaga uwzględniona.
41	UODO	art. 2	Ochrona danych osobowych	Projektowany przepis art. 110b ust. 1 nie zawiera określenia celów, dla realizacji których mają być w rejestrze prowadzonym przez KGSG gromadzone dane osobowe, a jednocześnie analiza przepisów wskazuje, że w istocie dane te nie będą jedynie „gromadzone” jak sugeruje projektowany przepis, ale w istocie przetwarzane w rozumieniu art. 4 pkt 2 rozporządzenia 2016/67912.	Uwaga uwzględniona w uzasadnieniu.
42	UODO	art. 2	Ochrona danych osobowych	Zmiana sformułowania w art. 113b ust. 5 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kształtującego katalog danych osobowych w ewidencji małoletnich, z którego należy usunąć sformułowanie „przechowuje się” i zastąpić je sformułowaniem „przetwarza”.	Uwaga uwzględniona.

43	UODO	art. 2	Aplikacja mObywatel - wydawanie dokumentów elektronicznych	Związana z przetwarzaniem danych osobowych materia wydawania dokumentów elektronicznych za pośrednictwem aplikacji mObywatel nie powinna być powielana bez kompleksowej nowelizacji innych ustaw, w tym ustawy o aplikacji mObywatel oraz ustaw o dokumentach publicznych.	Uwaga nieuwzględniona. Wykracza poza zakres projektowanych przepisów.
44	UODO	art. 2	Ochrona danych osobowych	Z projektowanego przepisu art. 112 ust. 12 nie wynika w jaki sposób będą przetwarzane dane osobowe w związku z realizacją zadań, w tym dla koordynacji zadań w zakresie udzielania pomocy, a także wydawania poleceń przez wojewodę, jakie to będą dane i przez jakie konkretne organy i podmioty dla realizacji celów będą te dane przetwarzane.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis przeniesiony z ustawy pomocowej, zgłaszana kwestia była już wielokrotnie wyjaśniana.
45	UODO	art. 2	Ochrona danych osobowych	Usunięcie sformułowania „w szczególności” z projektowanego przepisu art. 113 ust. 7 albo wprowadzenie enumeratywnego katalogu podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku.	Uwaga uwzględniona.
46	UODO	art. 2	Ochrona danych osobowych	Przepisy art. 113b i art. 113c wymagają: uzupełnienia o jednoznaczne określenie celów przetwarzania danych osobowych w ewidencji małoletnich, - usunięcia z projektu art. 113b ust. 4 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, - uzupełnienia przepisów o wskazanie wszystkich warunków dotyczących powierzenia przetwarzania danych osobowych zgodnie z art. 28 ust. 3 rozporządzenia 2016/679.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepisy przeniesione z ustawy pomocowej, zgłaszane kwestie były już wielokrotnie wyjaśniane.
47	Wojewoda Mazowiecki	art. 3	Doprecyzowanie definicji	Doprecyzowanie pojęcia członka najbliższej rodziny obywatela kraju, objętego decyzją Rady Unii Europejskiej, stwierdzającej istnienie masowego napływu cudzoziemców.	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowa kwestia będzie przedmiotem interpretacji MSWiA.

48	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	Oświadczenie o wyjeździe	Status UKR może zostać zmieniony na podstawie oświadczenia o takim wyjeździe złożonego przez cudzoziemca, któremu nadano ten status, lub osobę go reprezentującą <u>w organie gminy, w której status ten nadano pierwszy raz.</u>	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma możliwości technicznych do przyjęcia takiego rozwiązania. Dodatkowo rozwiązanie takie może spowodować niechęć cudzoziemców do składania oświadczeń, co może spowodować wypłatę świadczeń dla cudzoziemców przebywających poza terytorium RP.
49	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	Dane w rejestrze PESEL	Obowiązek udokumentowania danych zamieszczanych w rejestrze PESEL. Propozycja dodania brzmienia w art. 44a ust. 6 ustawy o ewidencji ludności, punktów 25 i 26 w brzmieniu: „25) oświadczenie o adresie miejsca zamieszkania, z którego zostało wysiedlenie, 26) numer telefonu kontaktowego.”	Uwaga nieuwzględniona. W ust. 7 jest stworzona fakultatywna możliwość podawania danych dotyczących numeru telefonu. Dodanie miejsca zamieszkania na podstawie oświadczenia wiązałoby się ze znacznymi kosztami rozbudowy systemu.
50	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Rozszerzenie podstaw do odmowy nadania numeru PESEL beneficjentowi ochrony czasowej o kwestie gdy wnioskodawca złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub wnioskodawca zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga jakkolwiek zasadna, to jednak nie jest zgodna z decyzją wykonawczą Rady UE.
51	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Osoby, które mają stać się beneficjentami ochrony czasowej powinny przejść ponowną weryfikację określoną proponowanym przepisem art. 44a ustawy o ewidencji ludności.	Uwaga nieuwzględniona. Jednym z celów ustawy jest minimalizacja zbędnych procedur administracyjnych i związanych z tym kosztów.
52	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Usunięcie z projektu ustawy przepisów art. 44b (możliwość ponownego nadania statusu UKR).	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na trwającą wojnę i różne sytuacje życiowe, wprowadzenie takich ograniczeń nie jest zasadne.
53	NGO	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Dodanie zapisu, pozwalającego również złożyć wniosek w miejscu pobytu wnioskodawcy.	Uwaga nieuwzględniona. Utrzymanie takiej możliwości jest bardzo kosztowne i nieuzasadnione w kontekście zapisu, który w sytuacjach nadzwyczajnych pozwala na dokonanie przez organ rejestracji „z urzędu”.

54	NGO	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Doprecyzowanie możliwości ponownego objęcia ochroną czasową w Polsce lub przywrócenia statusu UKR dla osób, które korzystały z ochrony czasowej w innym państwie UE.	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja sprzeczna z decyzją i wytycznymi Rady UE, które jasno wskazują na brak obejmowania ochroną czasową osób, które uzyskały ochronę w innym kraju w celu zapobiegania „turystyce świadczeniowej”.
55	NGO	art. 3	Diia.pl	Wprowadzenie systemowego mechanizmu automatycznego informowania beneficjentów ochrony czasowej o każdej zmianie ich statusu prawnego, w szczególności poprzez wysyłanie powiadomień w aplikacjach diia.pl oraz mObywatel, a także – w miarę możliwości – za pośrednictwem innych kanałów komunikacji dostępnych administracji publicznej.	Uwaga niezasadna. Rozwiązanie techniczne, które nie wymaga uregulowania na poziomie ustawowym.
56	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	PESEL UKR - warunki nadania	Nadanie projektowanemu przepisowi art. 44a ust. 3 brzmienia: „3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, beneficjent ochrony czasowej składa osobiście <u>w siedzibie organu gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy</u> , na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym czytelnym podpisem wnioskodawcy, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika organu gminy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę.”	Uwaga nieuwzględniona. Mogłoby spowodować nadmierne obciążenie gmin z obszarów przygranicznych, bądź tych, w których zostanie zorganizowane zakwaterowanie interwencyjne, które zazwyczaj będą pierwszymi miejscami zamieszkiwania wysiedleńców.
57	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	Tłumaczenie dokumentów	Wprowadzenie w ustawie o ewidencji ludności obowiązku przedstawienia tłumaczenia dokumentów urzędowych dokonywanym przez tłumacza przysięgłego wpisanego na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości, konsula lub uprawnionego pracownika przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa obcego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Uwaga nieuzasadniona. Wprowadzenie proponowanych rozwiązań byłoby dla wielu uchodźców uciekających przed wojną niemożliwe ze względu na wysokie koszty.
58	Wojewoda Podkarpacki	art. 3	Uwaga ogólna - umiejscowienie przepisów	Przeniesienie projektowanego art. 44c ustawy o ewidencji ludności do ustawy o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej celem zachowania spójności merytorycznej.	Uwaga nieuwzględniona. Rozwiązanie dotyczy rejestru PESEL, który jest umiejscowiony w ustawie o ewidencji. Dodatkowo nadzór nad tym rejestrem ma minister właściwy do spraw informatyzacji, a nie Szef Urzędu.

59	Wojewoda Mazowiecki	art. 4	Piecza - warunki do zatrudnienia	Doprecyzowanie kwestii dotyczących kwalifikacji i wymogów dla osób ubiegających się o zatrudnienie w placówkach wsparcia dziennego i instytucjonalnej pieczy zastępczej z podziałem na poszczególne stanowiska.	Przepis został wykreślony.
60	Wojewoda Mazowiecki, Wojewoda Pomorski	art. 4	Piecza - warunki do zatrudnienia	Sformułowanie "są umieszczone dzieci" budzi wątpliwości w przypadku, gdy po zatrudnieniu w placówce osób, o których mowa w przepisie, opuszczą placówkę dzieci, o których mowa w art. 113d ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ust. 1.	Uwaga uwzględniona.
61	Wojewoda Pomorski	art. 4	Piecza - warunki do zatrudnienia	Przepis niezrozumiały, gdyż art. 113d ust. 1, do którego jest odwołanie, dotyczy rodzin zastępczych, a nie dzieci.	Uwaga uwzględniona.
62	Wojewoda Małopolski, Wojewoda Opolski	art. 5	Karty pobytu - opłaty	Wyeliminowanie dodatkowych czynności związanych z procedurą zwrotu opłaty skarbowej (uwolnienie zasobów kadrowych). Zmiana opłaty skarbowej na opłatę za wydanie karty.	Uwaga uwzględniona.
63	Wojewoda Małopolski	art. 5	Karty pobytu - opłaty	Kwestie kosztów wyprodukowania kart pobytu i obsługi procesu nie są współmierne do obecnych stawek za ich wydanie. Cudzoziemcy nagminnie tracą karty pobytu zgłaszając się po wymianę tych dokumentów. Reasumując podniesienie opłat mogłoby stanowić barierę przed nagminnymi utratami dokumentów. Dodanie opłaty za wydanie zezwolenia obok istniejącej już opłaty skarbowej.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
64	Wojewoda Małopolski	art. 5	Tytuły pobytowe - przesłanki do odmowy/cofnięcia	W świetle ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy zarówno małżonkowie mają obowiązki alimentacyjne względem siebie, jak również rodzice zobowiązani są do pokrywania kosztów utrzymania swoich dzieci. Powyższe jasno wskazuje, iż wymóg posiadania stabilnego i regularnego dochodu może zostać spełniony, gdy koszty utrzymania będzie pokrywał członek rodziny obowiązany do jej utrzymania, który zamieszkuje na terytorium RP.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.

65	Wojewoda Małopolski	art. 5	Tytuły pobytowe - przesłanki do odmowy/cofnięcia	Ad. art. 120, 214 i 215 ustawy o cudzoziemcach: Dodanie w art. 120 ust. 4 podstawy do odmowy zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę - punktu stanowiącego podstawę do odmowy zmiany w przypadku złożenia wniosku lub dołączenia dokumentów zawierających nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, a także zeznanie nieprawdy w postępowaniu o zmianę zezwolenia (w obecnym brzmieniu ustawy występuje kolizja pomiędzy klauzulą znajdującą się w formularzu wniosku o zmianę z której wynika, że zeznanie\poświadczenie nieprawdy spowoduje odmowę co nie znajduje odzwierciedlenia w podstawach do odmowy zmiany zezwolenia na pobyt czasowy określonych w ustawie) (...) podobne jak w przypadku odmowy/cofnięcia zezwolenia na pobyt stały. Państwo polskie powinno mieć możliwość reagowania w sytuacjach gdy osoba posiadająca pobyt rezydenta długoterminowego UE sprzeniewierza się podstawowym zasadom współżycia społecznego (...) Przesłanka podobnie jak w pozostałych postępowaniach powinna być uwzględniona również w postępowaniach o udzielenie zezwolenia na pobyt RDUE.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
66	Wojewoda Małopolski	art. 5	Tytuły pobytowe	Zmniejszenie ilości wniosków składanych po uzyskaniu decyzji odmownej. Ponadto zauważono tendencję do składania wniosków w oparciu o podanie fałszywych informacji. (...) Ograniczenie ilości składanych wniosków (tożsamy spraw) po kilka razy do tego samego organu, lub do kilku wojewodów jednocześnie.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
67	Wojewoda Małopolski	art. 5	Tytuły pobytowe	Przywrócenie w postępowaniach o pobyt czasowy wymogu obowiązku udokumentowania potwierdzenia posiadania zapewnionego miejsca zamieszkania na terytorium RP.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
68	Wojewoda Małopolski	art. 5	Tytuły pobytowe	Potraktowanie certyfikatu potwierdzającego znajomość języka polskiego jako braku formalnego.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.

69	Osoba fizyczna	art. 5	Tytuły pobytowe	Propozycja poprawki umożliwiającej posiadaczom karty pobytu CUKR ubieganie się o zezwolenie na pobyt stały.	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem regulacji.
70	Wojewoda Małopolski	art. 5	Zezwolenie na pobyt - właściwość organu	Dodanie w tym przepisie wyjątku określającego wojewodę właściwego do rozpatrywania wniosków o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę dla kierowców świadczących pracę w transporcie międzynarodowym. Proponuje się zatem, aby w przypadku tej grupy pracowników właściwość miejscowa była określana na podstawie siedziby pracodawcy.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
71	NGO	art. 5	Zakończenie okresu ochrony czasowej	Zapewnienie alternatywy dla legalnego pobytu po zakończeniu ochrony czasowej dla osób z grup wrażliwych i innych, które nie spełniają warunków do otrzymania statusu CUKR.	Uwaga niezasadna. Przepisy stwarzają wiele możliwości legalizacji pobytu na terytorium RP w zależności od sytuacji cudzoziemca.
72	Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	art. 5	Zobowiązanie do powrotu	Wyłączenie zastosowania regulacji w stosunku do cudzoziemców posiadających ważny dokument uprawniający do pobytu na terytorium RP, bądź gdy z ustawy o cudzoziemcach lub z innych ustaw wynika, że ich pobyt na terytorium uważa się za legalny.	Uwaga nieuwzględniona. Posiadanie innego ważnego dokumentu pobytowego wyklucza objęcie ochroną czasową.
73	Wojewoda Wielkopolski	art. 5	Karty pobytu - MOS	Niejasne jest, jak należy rozumieć „podpis pracownika działającego w imieniu wojewody” w przypadku zaświadczenia doręczanego za pośrednictwem MOS.	Uwaga nieuwzględniona. Jest to kwestia techniczna działania systemu, a nie legislacyjna.
74	UODO	art. 5	Ochrona danych osobowych	Zmiana sformułowania w art. 44c ust. 5 ustawy o ewidencji ludności dotyczącego katalogu danych w rejestrze beneficjentów ochrony czasowej gdzie sformułowanie „przetwarza się” powinno zastąpić sformułowanie „gromadzi się”.	Uwaga uwzględniona.
75	UODO	art. 5	Ochrona danych osobowych	Przepisy art. 44c dotyczące rejestru beneficjentów ochrony czasowej wymagają uzupełnienia o regulacje jednoznacznie określające cele przetwarzania danych osobowych w tym rejestrze.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis przeniesiony z ustawy pomocowej, zgłaszana kwestia była już wielokrotnie wyjaśniana.

76	UODO	art. 5	Ochrona danych osobowych	W świetle zasady legalizmu, a także zasady ograniczenia przechowywania, poważne wątpliwości wzbudza art. 44c ust. 10 ustawy o ewidencji ludności, w którym wskazano, że danych zgromadzonych w ww. rejestrze nie usuwa się. Tak radykalne i wysoce inwazyjne rozwiązanie w zakresie retencji danych, które może budzić zastrzeżenia także w świetle art. 7 i 8 Karty praw podstawowych UE wymaga głębokiej refleksji projektodawcy i szerokiego uzasadnienia, którego projekt w tej materii niestety nie zawiera.	Uwaga niemożliwa do uwzględnienia na tym etapie ze względu na kwestie bezpieczeństwa państwa i brak wiedzy, jak długo wojna będzie jeszcze trwała.
77	ZUS	art. 9	Świadczenia na rzecz rodzin	Wygaszenie przepisów spowoduje konsekwencje w obszarze świadczenia „Dobry Start” (300+) oraz świadczenia „aktywnie w żłobku”, z uwagi na brak przeniesienia tej definicji do właściwych ustaw szczególnych.	Uwaga uwzględniona.
78	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 9	Zezwolenia krótkoterminowe	Przeniesienie regulacji art. 42a do ustawy o udzielaniu ochrony (zezwolenia krótkoterminowe)	Uwaga nieuwzględniona. Wydanie takiego zezwolenie na skutek wniosku złożonego po 4 marca 2026 r. wykraczałoby poza okres wskazany w decyzji Rady UE.
79	RPO	art. 9	Edukacja	Mając na uwadze specyfikę roku akademickiego, celowe wydaje się zapewnienie takich rozwiązań przejściowych, które ograniczałyby ryzyko zmian wpływających na sytuację prawną studentów w trakcie jego trwania.	Uwaga niezasadna. Zasadne wydaje się stosowanie do studentów będących obywatelami Ukrainy ogólnych zasad określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie dostępu cudzoziemców do świadczeń dla studentów oraz kredytów studenckich. Zgodnie z art. 324 ust. 3 pkt 2 tej ustawy o stypendium socjalne i o kredyt studencki może ubiegać się m.in. cudzoziemiec, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, tj. cudzoziemiec, który posiada status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzysta z ochrony czasowej albo ochrony uzupełniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w myśl art. 92 ust. 2 tej ustawy zapomoga może być przyznana nie częściej niż 2 razy w roku akademickim.

80	RPO	art. 9	Zobowiązanie do powrotu	Zachowanie podstawy prawnej umożliwiającej niewszczywanie wobec obywatela Ukrainy postępowania w sprawie zobowiązania do powrotu lub umorzenie postępowania już wszczętego oraz pozostawienie organowi możliwości dokonywania każdorazowo indywidualnej oceny, czy na gruncie konkretnej sprawy została spełniona przesłanka ważnego interesu obywatela Ukrainy, wydaje się adekwatnym rozwiązaniem, uwzględniającym zmieniającą się sytuację bezpieczeństwa i uwarunkowania humanitarne w Ukrainie.	Uwaga nieuwzględniona. Ogólne gwarancje wynikające z ustawy o cudzoziemcach i ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony tworzą wystarczająco silne gwarancje dla cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy.
81	Wojewoda Lubelski	art. 9	Finansowanie zadań pomocowych	Po pkt 6 proponuje się dodanie kolejnego art. 14c: „Płatności za zadania zrealizowane do dnia 4 marca 2026 r., w tym zobowiązania, pokrywa się ze środków budżetu państwa, które zostaną zapewnione wojewodom na ich wniosek.” W pkt 5 lit. a nadającym nowe brzmienie art. 14 ust. 1 zmienianej ustawy, należy zwrócić uwagę na brak przepisów przejściowych.	Uwaga uwzględniona.
82	Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć	art. 9	CUKR	Pozostawienie 90-dniowego terminu na rozpatrywanie wniosków o kartę CUKR.	Uwaga nieuwzględniona. Wydłużenie terminu wynika ze złożenia ogromnej liczby wniosków w tym samym czasie. Jednocześnie nie wpływa to na prawa samego cudzoziemcy, który w okresie rozpatrywania wniosku zachowuje dotychczasowe uprawnienia.
83	NGO	art. 9	CUKR	Zwolnienie z opłaty administracyjnej za złożenie wniosku o wydanie karty pobytu CUKR dla osób z grup szczególnie wrażliwych.	Uwaga nieuwzględniona. Karta pobytu z założenia jest dedykowana dla osób posiadających środki gwarantujące utrzymanie się na terytorium RP.
84	NGO	art. 9	CUKR	Zapewnienie możliwości wnioskowania o kartę pobytu CUKR, bez konieczności spełnienia warunków dotyczących okresu wcześniejszego przebywania na terytorium RP, czy posiadania statusu UKR we wskazanym okresie.	Uwaga nieuwzględniona. Procedura wydawania karty pobytu CUKR jest znacząco uproszczona i dedykowana wyłącznie dla osób, które już od dłuższego czasu przebywają na terytorium RP i wiążą z nią przyszłość, a służby mogą dokonać weryfikacji dotyczącej niestwarzania zagrożeń dla bezpieczeństwa. Pozostałe osoby w zależności od sytuacji mogą się ubiegać o inne tytuły, uprawniające do legalnego pobytu na terytorium RP.

85	Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	art. 9	CUKR	Przyznanie prawa do uzyskania karty pobytu przez małoletnie dziecko, którego jednemu z rodziców wydano kartę pobytu w oparciu o art. 42c specustawy. Regulacja powinna przyznawać uprawnienie do uzyskania przez dziecko karty pobytu również wtedy, gdy kartę taką wydano jego ojcu.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis dotyczy <u>dziecka urodzonego</u> na terytorium RP <u>przez matkę</u> , którego prawo do uzyskania karty jest powiązane z tytułem pobytowym tej matki.
86	województwie	art. 9	art. 100d	Konieczność utrzymania przepisu art. 100d bądź przeniesienie art. 100d ustawy specjalnej do ustawy o cudzoziemcach. Usunięcie regulacji obciąży budżet państwa, w związku z zasądzonymi karami za przewlekłość postępowań administracyjnych.	Uwaga uwzględniona.
87	Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć	art. 9	art. 100d	Kolejne przedłużenie okresu spoczywania terminów nie wydaje się konieczne.	Uwaga nieuwzględniona. Zasadne jest utrzymanie rozwiązania do końca okresu, określonego w decyzji Rady UE. Jego uchylenie spowodowałoby znaczne koszty dla budżetu, jednocześnie nie wpływając na przyspieszenie procedowania spraw. Szczegółowe wyjaśnienie znajduje się w uzasadnieniu.
88	NGO	art. 9	Działalność gospodarcza	Wymaga doprecyzowania, kto i na jakich warunkach może nadal prowadzić działalność gospodarczą, założoną na podstawie specustawy.	Uwaga uwzględniona.
89	NGO i organizacje międzynarodowe	art. 14	Pesel UKR na oświadczenie	Rozważenie rezygnacji z regulacji, na podstawie której status UKR 1 września 2026 r. przestanie obowiązywać dla osób, które nie potwierdziły swojej tożsamości na podstawie dokumentu.	Uwaga nieuwzględniona. Status UKR stracą jedynie osoby, które nigdy nie przedstawiły żadnego dokumentu potwierdzającego ich tożsamość, mimo wprowadzenia już takiego obowiązku do ustawy. W szczególności dotyczy to osób małoletnich, których rodzice nie zgłaszają do gmin faktu wyrobienia dokumentu podróży dzieciom, mimo tego, że dokumenty te są wyrabiane. Określenie ostatecznego terminu na realizację tego obowiązku do 31.08.2026 r. jest wystarczającym okresem na jego wypełnienie, a poza tym gwarantuje możliwość ukończenia roku szkolnego. Ponadto nie ma przeciwwskazań do ponownego wystąpienia o status UKR na podstawie ważnego dokumentu.

90	województwie	art. 15	Pesel UKR na oświadczenie	Uwaga dotyczy art. 15 ust. 1 projektu ustawy zmieniającej w zakresie podstawy nadania numeru PESEL, tj. na podstawie oświadczenia, w sytuacji gdy oświadczenie jako podstawa nadania numeru PESEL zostało już wymienione w przepisie art. 14	Uwaga uwzględniona.
91	Wojewoda Opolski	art. 18	Prawo do świadczeń	Art. 24 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych stanowi, że prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 9, art. 14, art. 15, art. 15a, art. 15b, art. 16, art. 17 i art. 17c. Przyznaje się świadczenia rodzinne na inny okres niż okres zasiłkowy. Osoby zachowują prawo do zasiłku rodzinnego z dodatkami do końca okresu zasiłkowego, tj. do 31.10.2026 r., tracąc z dniem 04.03.2026 r. prawo do świadczeń opiekuńczych.	Uwaga uwzględniona.
92	Fundacja Uniters	nowy przepis	Prawo do świadczeń	Rozszerzenie katalogu osób otrzymujących 800+ na: kobiety: sprawujące stałą opiekę nad dzieckiem; niemające obiektywnej możliwości podjęcia zatrudnienia; pozostające na utrzymaniu finansowym męża, który przebywa na terytorium Ukrainy, matki z ciężkimi chorobami, które utraciły możliwość pracy po legalnym zatrudnieniu.	Uwaga wykracza poza zakres projektowanej ustawy. Ponadto należy przypomnieć, że ustawa o weryfikacji prawa do świadczeń zawiera mechanizmy chroniące osoby, które dopiero co przybyły na terytorium RP, bądź utraciły pracę.
93	Fundacja Uniters	nowy przepis	Prawo do świadczeń	Wprowadzenie bardziej rygorystycznych i ukierunkowanych mechanizmów kontroli wobec osób nadużywających świadczeń socjalnych; ustanowienie wymogów dotyczących rzeczywistego i stałego pobytu na terytorium Polski; wzmocnienie kontroli w zakresie tzw. „turystyki świadczeniowej”.	Uwaga niezasadna. Odpowiednie mechanizmy zostały już wprowadzone.
94	Wojewoda Opolski	nowy przepis	Zezwolenie subsydiarne	Propozycja dodania do ustawy o cudzoziemcach art. 19a, który będzie odpowiadał treściowo art. 42a ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - tj. utrzymanie do 04.03.2027 r. możliwości wydania zezwolenia tzw. subsydiarnego dla ob. Ukrainy, udzielanego jednokrotnie, na okres 1 roku.	Uwaga nieuwzględniona. W dotychczasowych nowelizacjach urzędy wielokrotnie wnioskowały o uchylenie ww. przepisu.

95	Wojewoda Małopolski	nowy przepis	uwaga ogólna	Konieczność zapewnienia profesjonalnego reprezentowania spraw cudzoziemców przez profesjonalnych pełnomocników.	Uwaga nieuwzględniona na tym etapie, będzie natomiast przedmiotem analizy przy najbliższej zmianie ustawy o cudzoziemcach.
96	województwie	OSR	Tytuły pobytowe - koszty	Znaczny wzrost obciążenia urzędów wojewódzkich, co wymaga przewidzenia odpowiednich środków na zwiększenia zatrudnienia w wydziałach obsługujących cudzoziemców.	Uwaga uwzględniona.

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 2 pkt 10 w zakresie art. 113d ust. 5	Przepis art. 113d ust. 5 jest praktycznie przeniesieniem art.27 ust. 3 specustawy (z dostosowaniem brzmienia). Nie przeniesiono jednak zdania drugiego: „Każdorazowe przyjęcie dziecka do miejsc wskazanych w przepisach wymienionych w zdaniu pierwszym wymaga zgody wojewody oraz odpowiednio wójta, starosty lub marszałka województwa.”	Prosimy o wyjaśnienie, dlaczego w projekcie zrezygnowano z klauzuli zgody ze strony wojewody oraz organów samorządowych na umieszczenie beneficjenta ochrony czasowej w formułach pieczy zastępczej.	Uwaga uwzględniona.	
2.	Art. 2 pkt 10 w zakresie art. 113f	Niezrozumiałe sformułowanie – co ma być weryfikowane przez ministra lub PCPR?	PCPR mają weryfikować „autentyczność przebywania osób, o których mowa w art. 2 pkt 14”. Ale przebywania gdzie (i ewentualnie w jaki sposób)?	Uwaga uwzględniona częściowo. Kwestia zostanie dodatkowo wyjaśniona na kolejnym posiedzeniu.	
3.	Art. 9 pkt 48 (w zakresie uchylenia art. 111 specustawy) i pkt 49	Proponujemy pozostawić w specustawie art. 111 oraz art. 113.	Konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy nadal trwa i obecnie nie jest pewne w jakim kierunku rozwinię się sytuacja. W miarę zbliżania się pokojowego rozwiązania, Rosja może konflikt militarnie eskalować, co może przełożyć się na konieczność kolejnych akcji pomocowych w przyszłości. Na wszelki wypadek proponujemy pozostawić rozwiązania, które umożliwiają pomoc finansową Państwa dla JST w takiej sytuacji (dotacje celowe powyżej 80% kosztów realizacji zadania) oraz uelastyczniają kwestie zarządzania budżetami JST pod kątem pomocy dla obywateli Ukrainy (obecne art. 111 i 113 specustawy pomocowej).	Uwaga uwzględniona częściowo. Obowiązywanie art. 113 zostało przedłużone do 4 marca 2027 r. Temat będzie jeszcze przedmiotem dyskusji na komisji prawniczej.	

4.	Uwaga ogólna, językowo-legislacyjna	Używane w Projekcie, jak i obecnie w specustawie sformułowanie „dowolny organ gminy” wydaje się być niepoprawne i może budzić wątpliwości interpretacyjne.	Organami gminy są zgodnie z uSamGmin: rada gminy i wójt (burmistrz, prezydent miasta). Ciężko oczekiwać, że cudzoziemcy, których mają dotyczyć przepisy będą wykonywać czynności przed radami gmin. Co więcej, niektóre przepisy specustawy słusznie dookreślają, że chodzi o organ wykonawczy gminy.	Uwaga wyjaśniona. Sprawa zostanie poruszana na komisji prawniczej, zapis obecnie funkcjonuje w ustawie pomocowej i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, że dotyczy dowolnej gminy, a nie dowolnego organu danej gminy.	
5.	Dodany w projekcie art. 112d. ust. 3 do ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	„3. Pomoc medyczna może być udzielana również w sytuacjach stanowiących bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia lub w okresie ciąży lub porodu.” Czy sytuacje stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia są tożsame ze świadczeniami udzielanymi w trybie nagłym, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych? Czy proponowany zapis oznacza, że wszystkie osoby ze statusem UKR będą mogły korzystać ze świadczeń medycznych w trybie nagłym, udzielanych przez Ratownictwo Medyczne i na Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych? Propozycja zmiany: „3. Pomoc medyczna może być udzielana również w trybie nagłym, w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego lub w okresie ciąży lub porodu.”	Przepis powinien brzmieć tak, aby nie budził wątpliwości interpretacyjnych. Jest to ważne m.in. w kontekście postępowań prowadzonych przez ośrodki pomocy społecznej w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Szpitale występują z wnioskami dotyczącymi osób ze statusem UKR. Wydając decyzje odmowne prawa do świadczeń powołujemy się na brak spełnienia przesłanek wymienionych w art. 2 ust. 1 i art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, ale również powołujemy się na prawo obywateli ze statusem UKR do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 37 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – wtedy szpitale nie obciążają takich pacjentów kosztami leczenia. Dlatego ważne jest dookreślenie w proponowanym przepisie czy chodzi o świadczenia udzielane w trybie nagłym, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.	Uwaga uwzględniona.	

6.	Art. 112 ust. 19	dodanie punktu: „4) udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami”	Z uwagi na szczególne uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ten ma charakter kryzysowy i dotyczy napływu bardzo dużej liczby osób w krótkim czasie, co jak pokazało doświadczenie rodzi konieczność wykorzystywania do zbiorowego zakwaterowania również magazynów, hal sportowych, etc. Wprowadzenie takiego ograniczenia mogłoby wykluczyć większość budynków, zwłaszcza, że większość uchodźców nie wymaga tego typu udogodnień. Kontrola przez odpowiednie służby, w tym PINB wydaje się wystarczająca.	
7.	Art. 23a "Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa".	Projekt ustawy wygaszającej specustawę nie przewiduje odrębnych regulacji odnoszących się do art. 23a ani przepisów przejściowych zabezpieczających sytuację osób zatrudnionych na jego podstawie. Należy uzupełnić zapisy ustawy o przepis z art. 23a "Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa".		Uwaga nieuwzględniona. 4 lata to wystarczający czas aby móc uzupełnić kwalifikacje w zakresie znajomości języka polskiego.	
8.	art. 5 ust. 1 p. 2	Podano art. 32 ust. 1 ustawy, ale nie podano tytułu ustawy	Nie wiadomo, na jaką ustawę powołuje się niniejszy zapis	Cały ustęp został usunięty.	

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokumenty elektroniczne mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości beneficjenta ochrony czasowej

Na podstawie art. 110d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się następujące procedury, w których dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 110d ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”, może być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości beneficjenta ochrony czasowej:

- 1) uzyskiwanie pomocy lub korzystanie z uprawnień, o których mowa w art. 112 ust. 1 i 7, art. 112a ust. 1, art. 112b ust. 1, i 112d ust. 1 ustawy;
- 2) potwierdzanie danych osobowych, o którym mowa w art. 221 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25);
- 3) ubieganie się o udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej, w przypadku warunku, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26);
- 4) legitymowanie przez:
 - a) Policję, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366),
 - b) Straż Graniczną, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz.),
 - c) Służbę Ochrony Państwa, o którym mowa w art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, 179, 718, 1366 i 1823),

- d) straż gminną, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1763),
- e) służby porządkowe i informacyjne, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 616),
- f) straż ochrony kolei, o którym mowa w art. 60 ust. 2 pkt 1 i 1a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234 oraz z 2026 r. poz. 41),
- g) Inspekcję Transportu Drogowego, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1490, 1676, 1795 i 1843) oraz w art. 129 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 129a ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.¹⁾);
- 5) udzielenie pełnomocnictwa pocztowego oraz odbiór przesyłek rejestrowanych, o których mowa w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, 820 i 1456);
- 6) świadczenie usługi podstawowego rachunku płatniczego, o którym mowa w przepisach działu III rozdziału 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 611 i 1069);
- 7) wstęp do siedziby podmiotu publicznego w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703);
- 8) kontrola graniczna, o której mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 184);
- 9) złożenie wniosku, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1827);
- 10) złożenie wniosku w sprawie wydania opinii związanej z kształceniem i wychowaniem dzieci i młodzieży, a także w innej sprawie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019);

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 820, 1006, 1676, 1734, 1843 i 1872.

- 11) potwierdzenie danych osobowych w dokumentacji przebiegu studiów, o której mowa w art. 74 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.²⁾));
- 12) przystąpienie do egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2025 r. poz. 1226, 1676 i 1872);
- 13) przystąpienie do testu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 39b ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

§ 2. Określa się następujące usługi, które mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości beneficjenta ochrony czasowej:

- 1) dostęp do danych prezentowanych w Internetowym Koncie Pacjenta, o którym mowa w art. 7a ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2025 r. poz. 302, 779, 1537 i 1705);
- 2) korzystanie z e-Urzędu Skarbowego w celu realizacji usług, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 35b ust. 6 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, 1423, 1820 i 1863), w których jest możliwe uwierzytelnienie z wykorzystaniem certyfikatu podstawowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1019).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

PREZES RADY MINISTRÓW

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864.

Uzasadnienie

Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego 110d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

W celu utrzymania rozwiązania, które obecnie ułatwia obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terenie Polski załatwianie spraw z wykorzystaniem aplikacji mObywatel, a pracownikom instytucji publicznych i prywatnych obsługę tych spraw, z uwagi na uchylenie dotychczasowych przepisów, na podstawie których to rozwiązanie funkcjonuje, niezbędne jest wydanie nowego rozporządzenia w tej sprawie w oparciu o nowe upoważnienie ustawowe.

Projektowana regulacja określa procedury, w których dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 110d ust. 1 i 2 ustawy, może być wykorzystywany do stwierdzania tożsamości cudzoziemca będącego beneficjentem ochrony czasowej w rozumieniu art. 2 pkt 1a ustawy oraz usługi, jakie mogą być udostępniane beneficjentom ochrony czasowej przy użyciu aplikacji mObywatel, mając na uwadze ułatwienie im sprawnego i bezpiecznego załatwiania spraw urzędowych.

Opierając się na dotychczasowym doświadczeniu oraz rozpoznawalności aplikacji mObywatel wdrożono dedykowaną wersję aplikacji w języku ukraińskim oraz przygotowano dokument elektroniczny potwierdzający tożsamość, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.), funkcjonującym pod nazwą Diia.pl. Dokument ten służy do potwierdzania tożsamości obywateli Ukrainy lub dzieci pozostających pod ich opieką i zawiera dane (w tym nr PESEL) pobrane, po uwierzytelnieniu za pomocą środków identyfikacji elektronicznej z rejestru publicznego. Rozwiązanie to sprawdziło się bardzo dobrze.

Mając powyższe na uwadze niezbędne jest utrzymanie możliwości korzystania przez cudzoziemców, w szczególności obywateli Ukrainy z, dokumentu mobilnego, zawierającego potwierdzone dane w ustandaryzowanej formie pobrane z rejestrów publicznych, możliwe do łatwego użytkowania, w tym weryfikacji ich autentyczności za pomocą metod wizualnych i metody kryptograficznej w sposób przewidziany dla aplikacji mObywatel. Zmianie ulegnie źródło danych, jakie znajduje się w aplikacji ale nie ich struktura i zawartość.

Zmianie nie ulegają procedury wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 października 2023 r. w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokument

elektroniczny oraz certyfikat mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości obywatela Ukrainy (Dz. U. poz. 2156) – z wyjątkiem tych, które są wskazane w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a nie mają swoich odpowiedników w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ...

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2004 poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokumenty elektroniczne mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości beneficjenta ochrony czasowej	Data sporządzenia 14.01.2026
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji	Źródło: art. 110d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...)
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Dariusz Standerski – Sekretarz Stanu	Nr w wykazie prac legislacyjnych RM (brak)
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W celu utrzymania rozwiązania, które obecnie ułatwia obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terenie Polski załatwianie spraw z wykorzystaniem aplikacji mObywatel, a pracownikom instytucji publicznych i prywatnych obsługę tych spraw, z uwagi na uchylenie dotychczasowych przepisów, na podstawie których to rozwiązanie funkcjonuje, niezbędne jest wydanie nowego rozporządzenia w tej sprawie odpowiadającego nowym uregulowaniom określonym w znowelizowanej ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Możliwość wykorzystania aplikacji mObywatel sprawdziła się bowiem jako wygodne i jednocześnie bezpieczne rozwiązanie zarówno dla instytucji publicznych jak ich klientów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu uniknięcia luki prawnej niezbędne jest wydanie przez Radę Ministrów nowego rozporządzenia na podstawie art. 110d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W projekcie utrzymano procedury określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 października 2023 r. w sprawie określenia procedur oraz usług, w których dokument elektroniczny oraz certyfikat mogą być wykorzystywane do stwierdzania tożsamości obywatela Ukrainy (Dz. U. poz. 2156), z wyjątkiem tych, które są wskazane w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a nie mają swoich odpowiedników w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw informatyzacji	1	Dane ogólnodostępne	Organ odpowiedzialny za doradzenie rozwiązania.
Jednostki samorządu terytorialnego	16 województw, 2479 gmin, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu starostów	GUS	Ułatwienie potwierdzania tożsamości obywateli Ukrainy, usprawnienie procesów.
KPRM, ministerstwa, urzędy centralne, jednostki podległe lub nadzorowane, rządowa administracja terenowa			Ułatwienie potwierdzania tożsamości obywateli Ukrainy, usprawnienie procesów.
Służby z uprawnieniami do kontroli dokumentów			Potwierdzanie tożsamości osoby kontrolowanej.
Obywatele Ukrainy przebywający w Polsce korzystający z ochrony czasowej, czego potwierdzeniem jest	Prawie 1 mln	Dane własne	Potencjalni posiadacze dokumentu elektronicznego.

otrzymanie numeru PESEL ze statusem UKR			
Liczba unikalnych użytkowników posiadających aktywną Diia.pl	321 685	Dane własne	Posiadacze Diia.pl, którzy nadal będą mogli wykorzystać dokument przy potwierdzaniu tożsamości w ramach procedur wprowadzanych w przedmiotowym rozporządzeniem.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Źródła finansowania	Nie dotyczy.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wydatki konieczne do poniesienia przez ministra właściwego do spraw informatyzacji ze środków będących w jego dyspozycji zostały już poniesione.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Ułatwienia w weryfikacji tożsamości klientów lub kontrahentów.						
	sektor mikro-, małych i średnich	Ułatwienia w weryfikacji tożsamości klientów lub kontrahentów.						

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Ułatwienie w zakresie potwierdzania tożsamości w celu uzyskania np. wsparcia
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
 Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu	Projekt rozporządzenia w znacznym stopniu ułatwi obywatelom beneficjentom ochrony czasowej potwierdzanie swojej tożsamości, a osobom weryfikującym zapewni możliwość wiarygodnej weryfikacji tożsamości osoby, która np. ubiega się o pomoc.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projekt wejdzie w życie z dniem...

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia

**w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki
zdrowotnej, o których mowa w art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r.
o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „świadczeniami”.

§ 2. 1. Świadczenia są finansowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w formie dotacji celowej udzielanej w miesięcznych transzach przekazywanych na podstawie wniosku o uruchomienie dotacji oraz miesięcznego sprawozdania ze sfinansowanych świadczeń, zwanego dalej „sprawozdaniem”, Narodowego Funduszu Zdrowia, zwanego dalej „Funduszem”.

2. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udziela się do wysokości maksymalnego limitu środków finansowych ustalonych przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Minister właściwy do spraw zdrowia niezwłocznie informuje Fundusz w formie pisemnej o ustalonej maksymalnej wysokości limitu.

3. Sprawozdanie obejmuje sfinansowane i rozliczone przez Fundusz świadczenia opieki zdrowotnej i zawiera następujące informacje:

- 1) podstawę prawną udzielonych świadczeń;
- 2) łączną wartość świadczeń oraz liczbę osób, którym ich udzielono;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1004).

3) wartość świadczeń, ich rodzaje i zakresy oraz liczbę osób, którym ich udzielono, dla każdego z oddziałów wojewódzkich Funduszu, w podziale na podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty prowadzące apteki ogólnodostępne.

4. Sprawozdanie jest sporządzane odrębnie za miesiąc kalendarzowy, za który jest składane oraz narastająco do końca miesiąca kalendarzowego, za który jest składane.

5. Sprawozdania za miesiąc poprzedni sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym Prezes Funduszu przekazuje w formie pisemnej w postaci elektronicznej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia wraz z wnioskiem o uruchomienie dotacji, o którym mowa w ust. 1, w terminie do 20. dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu objętym sprawozdaniem. Za datę przekazania sprawozdania uznaje się dzień jego wpływu do ministra właściwego do spraw zdrowia.

6. Wniosek o uruchomienie dotacji, o którym mowa w ust. 1, jest zgodny ze sprawozdaniem i zawiera dodatkowo informację dotyczącą podstawy prawnej uruchomienia dotacji celowej oraz numeru rachunku Funduszu, a także okresu, którego dotyczy.

7. Sprawozdanie za listopad zawiera dodatkowo prognozę wydatków Funduszu na grudzień.

8. Wniosek o uruchomienie dotacji, o którym mowa w ust. 1, za grudzień jest składany w terminie określonym dla wniosku o uruchomienie dotacji za listopad na podstawie prognozy, o której mowa w ust. 7.

§ 3. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia przekazuje Funduszowi środki finansowe w formie dotacji celowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania na rachunek bankowy wskazany każdorazowo przez Fundusz we wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1.

2. W przypadku konieczności dokonania przez Fundusz korekty lub udzielenia wyjaśnień dotyczących przekazanego sprawozdania termin, o którym mowa w ust. 1, ulega przedłużeniu o 7 dni liczonych od daty przekazania ministrowi właściwemu do spraw zdrowia zaakceptowanej przez niego korekty sprawozdania lub udzielenia wyjaśnień przez Fundusz.

3. Za datę przekazania Funduszowi dotacji celowej przez ministra właściwego do spraw zdrowia uznaje się dzień obciążenia rachunku urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia.

4. W przypadku konieczności dokonania korekty sprawozdania za miesiąc, za który Fundusz otrzymał środki finansowe w formie dotacji celowej, korekty dokonuje się w sprawozdaniu sporządzanym w okresie, w którym stwierdzono konieczność jej dokonania.

O dokonaniu korekty oraz przyczynie jej dokonania Fundusz informuje ministra właściwego do spraw zdrowia wraz ze wskazaniem kwoty i okresu jakiego korekta dotyczy.

5. Dotację celową w wysokości równowartości kosztów świadczeń udzielonych osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji, o których mowa w art. 5 pkt 32 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26), zwróconych przez instytucje państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), Fundusz przekazuje na rachunek urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia w terminie 14 dni od dnia zidentyfikowania podstawy zwrotu. Środki te stanowią dochód budżetu państwa.

6. Fundusz jest obowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków, o których mowa w ust. 1, oraz wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.²⁾), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych w ramach realizacji zadania.

§ 4. 1. Prezes Funduszu w terminie do dnia 15 stycznia roku następującego po roku, w którym Fundusz otrzymał środki finansowe w formie dotacji celowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia rozliczenie otrzymanej i wykorzystanej dotacji celowej.

2. Niewykorzystaną część dotacji celowej przekazanej przez ministra właściwego do spraw zdrowia Fundusz zwraca na rachunek urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia, z którego zostały przyznane środki, w terminie do dnia 15 stycznia roku następującego po roku przekazania środków finansowych.

3. Odsetki naliczane przez bank od wysokości dotacji celowych przekazanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, Fundusz przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku przekazania środków finansowych, na rachunek, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku konieczności dokonania przez Fundusz kolejnych zwrotów po rozliczeniu dotacji, zwrot środków wraz z pismem zawierającym informacje o przyczynach zwrotu oraz okresie, którego ten zwrot dotyczy, następuje niezwłocznie. W informacji należy wskazać nazwę zadania, którego zwrot dotyczy.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 295 i 1598, z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 1218.

5. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 4, nie powoduje konieczności składania przez Fundusz korekty rozliczenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

Stosownie do przepisu art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, koszty świadczeń opieki zdrowotnej udzielone przez podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty prowadzące apteki ogólnodostępne beneficjentom, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków pochodzących z budżetu państwa w formie dotacji celowej z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Projekt rozporządzenia określa, iż Narodowy Fundusz Zdrowia przygotowuje sprawozdanie z rozliczonych świadczeń opieki zdrowotnej, zawierające informacje o wysokości środków przekazanych na sfinansowanie tych świadczeń w podziale na oddziały wojewódzkie i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw zdrowia wraz z wnioskiem o przekazanie środków finansowych, w terminie do 20. dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni. Minister właściwy do spraw zdrowia przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia środki finansowe w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Skrócenie terminu jest podyktowane potrzebą jak najszybszego wprowadzenia w życie regulacji umożliwiających wypłatę środków podmiotom udzielającym świadczeń opieki zdrowotnej, w związku z wygaśnięciem z dniem 4 marca 2026 r. dotychczasowych zasad finansowania tych świadczeń.

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców przez zmniejszenie wymogów administracyjnych.

Przedmiotowe rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt rozporządzenia nie wywiera wpływu na obszar danych osobowych. W związku z tym nie przeprowadzono oceny skutków dla ochrony danych osobowych, o której mowa w art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu: Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej o których mowa w art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Zdrowia Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Tomasz Maciejewski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Michał Misiura – Zastępca Dyrektora Departamentu Lecznictwa w Ministerstwie Zdrowia dep-dl@mz.gov.pl	Data sporządzenia: 19.01.2026 r. Źródło: art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia:
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. ...) oraz mając na względzie dodany przepis art. 112d ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”, powstała konieczność uregulowania kwestii związanych z określeniem sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej, udzielonych beneficjentom ochrony czasowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt określa sposób i tryb finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej (art. 112d ust. 7 ustawy). Świadczenia te są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków pochodzących z budżetu państwa w formie dotacji celowej z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Narodowy Fundusz Zdrowia przygotowuje sprawozdanie z rozliczonych świadczeń opieki zdrowotnej, zawierające informacje o wysokości środków przekazanych na sfinansowanie tych świadczeń w podziale na oddziały wojewódzkie i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw zdrowia wraz z wnioskiem o przekazanie środków finansowych, w terminie do 20. dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni. Minister właściwy do spraw zdrowia przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia środki finansowe w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania przyjęte w innych krajach pozostają bez wpływu na projektowane rozporządzenie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Narodowy Fundusz Zdrowia	1	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	Przygotowanie sprawozdań rozliczonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń opieki zdrowotnej.
Minister Zdrowia	1	Ustawa	Przekazanie Narodowemu Funduszowi Zdrowia środków finansowych przez ministra właściwego do spraw zdrowia za rozliczone świadczenia opieki zdrowotnej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

- 1) Naczelnej Radzie Lekarskiej;
- 2) Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych;
- 3) Naczelnej Radzie Aptekarskiej;
- 4) Krajowej Radzie Diagnostów Laboratoryjnych;
- 5) Krajowej Radzie Fizjoterapeutów;
- 6) Polskiej Radzie Ratowników Medycznych;
- 7) Porozumieniu Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 8) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 9) Instytutowi Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej;
- 10) Federacji Pacjentów Polskich;
- 11) Stowarzyszeniu Menadżerów Opieki Zdrowotnej;
- 12) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 14) Federacji Przedsiębiorców Polskich;
- 15) Związkowi Pracodawców Business Centre Club;
- 16) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 17) Konfederacji „Lewiatan”;
- 18) Polskiemu Towarzystwu Prawa Medycznego;
- 19) Ogólnopolskiemu Związkowi Pracodawców Szpitali Powiatowych;
- 20) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 21) NSZZ Solidarność;
- 22) NSZZ „Solidarność - 80”;
- 23) Forum Związków Zawodowych;
- 24) Polskiemu Towarzystwu Gospodarczemu;
- 25) Prezesowi NFZ;
- 26) Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 27) Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 28) Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 29) Wojewodzie Dolnośląskiemu;
- 30) Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu;
- 31) Wojewodzie Lubelskiemu;
- 32) Wojewodzie Lubuskim;
- 33) Wojewodzie Łódzkim;
- 34) Wojewodzie Małopolskiemu;
- 35) Wojewodzie Mazowieckiemu;
- 36) Wojewodzie Opolskiemu;
- 37) Wojewodzie Podkarpackiemu;
- 38) Wojewodzie Podlaskim;
- 39) Wojewodzie Pomorskiemu;
- 40) Wojewodzie Śląskiemu;
- 41) Wojewodzie Świętokrzyskiemu;
- 42) Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu;
- 43) Wojewodzie Wielkopolskiemu;
- 44) Wojewodzie Zachodniopomorskiemu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania		Nie dotyczy.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Niniejsze rozporządzenie ma na celu ustalenie sposobu i trybu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 112d ust. 7 ustawy. W związku z tym nie generuje dodatkowych wydatków po stronie budżetu państwa.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych.											
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.											
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na gospodarkę i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
☒ nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).								☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy					
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:								☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ☒ nie dotyczy					

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Projekt rozporządzenia nie wpływa na zmianę obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych).			
9. Wpływ na rynek pracy			
Brak wpływu.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	
		☐ informatyzacja ☒ zdrowie	
Omówienie wpływu	Rozwiązania zawarte w projektowanym rozporządzeniu mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa beneficjentów ochrony czasowej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia: z dniem następującym po dniu ogłoszenia.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Nie dotyczy.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna oraz zapewnieniem
odpowiednich warunków opieki i wychowania dziecka z zagranicznej instytucjonalnej
pieczy zastępczej**

Na podstawie art. 113a ust. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i sposób sprawowania nadzoru oraz przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie art. 113 ust. 17 i art. 113a ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Nadzór sprawuje się w sposób ciągły, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji praw i obowiązków opiekuna oraz zapewnienia dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania.

2. Nadzór jest wykonywany w szczególności z uwzględnieniem zasady dobra dziecka oraz indywidualnej oceny sytuacji dziecka, obejmującej w szczególności bezpieczeństwo, zdrowie, rozwój oraz realizację potrzeb edukacyjnych i emocjonalno-psychicznych.

3. Nadzór obejmuje w szczególności analizę informacji i sygnałów dotyczących sytuacji dziecka oraz sposobu wykonywania praw i obowiązków opiekuna, a także podejmowanie działań koordynacyjnych i wspierających, w tym we współpracy z właściwymi podmiotami i instytucjami.

§ 3. Kontrola może być przeprowadzana w sposób:

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- 1) kompleksowy – obejmujący całokształt działań kontrolowanego w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie;
- 2) problemowy – obejmujący sprawdzenie realizacji wybranego zadania lub grupy zadań realizowanych przez kontrolowanego;
- 3) sprawdzający – obejmujący stwierdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych;
- 4) doraźny – obejmujący badanie prawidłowości działania kontrolowanego w zakresie określonego zagadnienia wynikającego ze skargi, wniosku lub informacji pochodzących ze środków komunikacji społecznej;

§ 4. Kontrolę prowadzi się zgodnie z rocznym planem kontroli opracowanym przez dyrektora właściwej jednostki przeprowadzającej kontrolę, z wyjątkiem kontroli doraźnej i kontroli sprawdzającej.

§ 5. 1. Kontrolę przeprowadza się na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, zwanego dalej „upoważnieniem”, wydanego w formie pisemnej przez organ upoważniony do kontroli.

2. Upoważnienie zawiera:

- 1) oznaczenie organu upoważnionego do kontroli;
- 2) datę wydania upoważnienia;
- 3) numer upoważnienia;
- 4) imię i nazwisko kontrolujących;
- 5) zakres kontroli;
- 6) miejsce i datę rozpoczęcia oraz datę zakończenia kontroli;
- 7) imię, nazwisko oraz podpis dyrektora jednostki udzielającej upoważnienia.

3. W trakcie przeprowadzania kontroli organ upoważniony do kontroli, w uzasadnionych przypadkach, może zmienić zakres i termin kontroli lub skład zespołu, o którym mowa w ust. 1 albo ust. 2, wydając nowe upoważnienie.

§ 6. 1. Kontrola jest przeprowadzana przez zespół składający się z co najmniej dwóch kontrolujących, zgodnie z programem kontroli zatwierdzonym przez organ upoważniony do kontroli przed wydaniem upoważnienia.

2. W szczególnych przypadkach kontrola może być przeprowadzona przez jedną osobę.

§ 7. Na co najmniej 3 dni przed rozpoczęciem kontroli, o której mowa w § 3 pkt 1 i 2, organ upoważniony do kontroli zawiadamia w postaci papierowej lub elektronicznej kontrolowanego o miejscu, zakresie i terminie kontroli.

§ 8. 1. Przed przystąpieniem do kontroli kontrolujący okazują kontrolowanemu upoważnienie oraz legitymacje służbowe.

2. Czynności kontrolne mogą być dokonywane w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

3. Kontrolowany pisemnie wskazuje osobę upoważnioną, o której mowa w ust. 2, reprezentującą go w trakcie kontroli.

§ 9. 1. Kontrolujący dokonują ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów.

2. Czynności kontrolne polegają na:

- 1) badaniu dokumentów;
- 2) żądaniu udzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie oraz na przyjmowaniu wyjaśnień;
- 3) przeprowadzaniu oględzin.

3. Dowodami są w szczególności: dokumenty, wyniki oględzin, pisemne wyjaśnienia i oświadczenia świadków oraz opinie specjalistów.

4. Kontrolowany potwierdza za zgodność z oryginałem sporządzone kopie dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopii dokumentów i wydruków potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

5. Protokół kontroli zawiera:

- 1) nazwę miejsca podlegającego kontroli, jego adres, a także, jeżeli jest to potrzebne, imiona i nazwiska opiekunów tymczasowych lub opiekunów wskazanych przez władze kraju pochodzenia;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imiona i nazwiska kontrolujących oraz osób ze strony kontrolowanego uczestniczących w czynnościach związanych z postępowaniem kontrolnym, a także osób składających wyjaśnienia w toku kontroli;
- 4) określenie miejsca kontroli, szczegółowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą;
- 5) opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, w tym opis ustalonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa, z uwzględnieniem, o ile to możliwe, przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości lub naruszeń oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych;
- 6) w przypadku załączników, opis załączników stanowiących część składową protokołu kontroli;

- 7) określenie stwierdzonych zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań wynikających z nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 113a ust. 1 ustawy, a także osób, o których mowa w art. 113 ust. 1 ustawy, w szczególności zapewnienia przez wymienionego wyżej opiekuna, a także osoby, o których mowa w art. 2 ust. 14 lit. b i art. 2 ust. 15 lit. b ustawy, odpowiednich warunków opieki i wychowania;
- 8) informację o możliwości zgłaszania umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli, o których mowa w § 11 ust. 3.

6. Protokół kontroli sporządza się w postaci papierowej lub elektronicznej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym dla kontrolowanego i dla organu upoważnionego do kontroli.

§ 10. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości lub naruszeń prawa, w protokole kontroli dokonuje się odpowiedniej adnotacji.

§ 11. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i przekazują kontrolowanemu w celu podpisania w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu przez kontrolowanego. Jeżeli protokół kontroli jest sporządzony w postaci papierowej, każda strona protokołu kontroli jest parafowana przez kontrolujących i kontrolowanego.

2. Protokół kontroli może być dostarczony kontrolowanemu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 366, 820 i 1456) lub w sposób przewidziany w art. 4 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3); w przypadku dostarczania protokołu za pośrednictwem operatora pocztowego stosuje się odpowiednio art. 44 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).

3. Kontrolowany może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się w postaci papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

4. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący dokonują ich analizy i, w miarę potrzeby, podejmują dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń – zmieniają lub uzupełniają odpowiednią część protokołu kontroli.

5. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący przekazują na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia.

§ 12. 1. Kontrolowany może odmówić podpisania protokołu kontroli.

2. O odmowie podpisania protokołu kontroli kontrolujący zamieszczają wzmiankę w protokole.

3. Brak podpisanego protokołu kontroli przekazanego kontrolowanemu zgodnie z § 11 ust. 1 albo niezgłoszenie zastrzeżeń do jego treści w terminie, o którym mowa w § 11 ust. 3, uznaje się za odmowę podpisania protokołu kontroli.

§ 13. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli organ upoważniony do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu.

2. Wystąpienie pokontrolne zawiera opis stwierdzonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa, a także uwagi i zalecenia pokontrolne zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub naruszeń prawa oraz termin wykonania zaleceń.

3. Jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszenia prawa wskazują na konieczność podjęcia działań przez właściwe organy państwowe lub samorządowe, organ upoważniony do kontroli przekazuje wystąpienie pokontrolne do tych organów oraz informuje o tym kontrolowanego.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

U Z A S A D N I E N I E

Przedmiotowy projekt rozporządzenia został sporządzony na podstawie art. 113a ust. 7 udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.). W związku z nowelizacją tej ustawy dodany został przepis upoważniający do wydania rozporządzenia dotyczącego nadzoru, zgodnie z którym minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w art. 113 i 113a, a także osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a, oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, mając na uwadze przestrzeganie praw dziecka i dobro dziecka oraz potrzebę zapewnienia skutecznego, jednolitego i kompleksowego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna.

Celem wprowadzanych rozwiązań jest dookreślenie norm art. 113 ust. 17 i art. 113a ust. 4 w kwestii nadzoru i kontroli.

Zgodnie z art. 113 ust. 17 ww. ustawy nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego bez opieki będącego beneficjentem ochrony czasowej. Zgodnie zaś z art. 113a ust. 4 nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, w tym przestrzegania praw dziecka, sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka. W ustawie brak jest regulacji dotyczących prowadzenia czynności kontroli oraz stosowania harmonogramów kontroli.

W związku z faktem, że kwestia ww. nadzoru wynika z aktualnie obowiązujących przepisów, zmiana nie będzie generować skutków finansowych.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w dniu ogłoszenia.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), więc nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie będzie wymagało notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozporządzenie zostanie przesłane do konsultacji, opiniowania, a także zostanie przekazane do uzgodnień międzyresortowych.

Projektowana regulacja:

- nie stwarza zagrożeń korupcyjnych,
- nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny i osób niepełnosprawnych ani osób starszych,
- nie wywiera skutków społeczno-gospodarczych i nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym działalność mikroprzedsiębiorców i małych i średnich przedsiębiorstw.

W ocenie projektodawcy nie ma możliwości osiągnięcia projektowanego celu w innym trybie niż droga legislacyjna.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna oraz zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania dziecka z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Aleksandra Gajewska – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Michał Guć – Zastępca Dyrektora Departamentu Demografii Tel. 538 11 74 90	Data sporządzenia 14.01.2026 Źródło: Upoważnienie ustawowe Nr w wykazie prac
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Pobyt dzieci w zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej oraz ustanawianie opiekuna tymczasowego dla małoletniego bez opieki, który jest beneficjentem ochrony czasowej w Polsce, jest rozwiązaniem wyjątkowym, uregulowanym w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, z późn. zm.). Zgodnie z art. 113 ust. 1 małoletniego bez opieki, będącego beneficjentem ochrony czasowej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu jego prawa i obowiązki nie zostały określone inaczej. Zgodnie zaś z art. 113a ust. 1 dziecko z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun wskazany przez władze kraju pochodzenia, natomiast w myśl art. 113a ust. 4 cytowanej ustawy, nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna, o którym mowa w ust. 1, a także osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a oraz nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków opieki i wychowania, w tym przestrzegania praw dziecka, sprawuje powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Należy przyjąć, że słowo „nadzór” jest pojęciem szerszym od słowa „kontrola” i swoim znaczeniem obejmuje nie tylko czynności sprawdzające, ale także bezpośrednią ingerencję w realizację obowiązków opiekuna. Istotą nadzoru jest możliwość wpływania na działania podejmowane przez podmiot, nad którym sprawowany jest nadzór. Dlatego kontrola wpisuje się w procedurę nadzoru i co do zasady stanowi etap poprzedzający ewentualne zastosowanie środków nadzorczych.

Nadzór, o którym mowa w art. 113 ust. 17 oraz 113a ust. 4, obejmuje w szczególności kontrolę zapewnienia przez opiekuna, o którym mowa w art. 113a ust. 1 oraz opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 113 ust. 1, odpowiednich warunków opieki i wychowania w tym przestrzegania praw dziecka – wymusza więc konieczność uregulowania ich zakresu przedmiotowego i podmiotowego.

Pozostawienie tak ważnych kwestii bez szczegółowych wytycznych mogłoby prowadzić do braku jednolitości w działaniu ośrodków pomocy społecznej, potencjalnych zaniedbań lub nieefektywności nadzoru. Brak rozporządzenia skutkuje różnymi interpretacjami i praktykami w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej. Rozporządzenie jest niezbędne, aby zapewnić jednolite standardy nadzoru na terenie całego kraju.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązaniem optymalnym jest wydanie rozporządzenia w sprawie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna oraz zapewnieniem odpowiednich warunków opieki i wychowania z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej. Efektem wprowadzenia aktu normatywnego będzie systemowe ujęcie uregulowania standardów środków nadzorczych wobec ustawowego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna ustanowionego przez władze kraju pochodzenia oraz opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 113, a także odpowiednich warunków opieki i wychowania osób, o których mowa w art. 2 pkt 14 lit. a i pkt 15 lit. a.

Dzięki rozporządzeniu, każdy małoletni, który przybył bez opieki i został dla niego ustanowiony opiekun tymczasowy, oraz małoletni z zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej i zagranicznej rodzinnej pieczy zastępczej będzie objęty właściwą ochroną, niezależnie od miejsca pobytu w Polsce oraz gwarancją, że nadzór nad jego opiekunem będzie sprawowany w ten sam sposób i z taką samą dbałością o jego dobro. Dzięki rozporządzeniu wszystkie organy uprawnione do nadzoru będą stosować te same kryteria i procedury weryfikacji warunków opieki. Zapobiegnie to powstawaniu lepszych lub gorszych praktyk i zapewni, że każde dziecko, niezależnie od miejsca pobytu w Polsce, będzie objęte opieką o podobnym, wysokim standardzie.

Regularny i ustandaryzowany nadzór pozwala na systematyczne zbieranie informacji o sytuacji dzieci i opiekunów. Dzięki temu łatwiej jest zidentyfikować specyficzne potrzeby małoletnich (np. wsparcie psychologiczne, korepetycje, leczenie specjalistyczne) oraz problemy, z jakimi borykają się opiekunowie (np. brak zasobów, trudności wychowawcze). Umożliwia to wczesną interwencję i dostosowanie wsparcia.

Większość krajów UE przyjęła podejście ścisłego zaangażowania służb socjalnych w nadzór i wsparcie, starając się na bieżąco dostosowywać system prawny do bezprecedensowej sytuacji.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzieci z ukraińskiej pieczy zastępczej w Polsce	934	Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy, Centralna Aplikacja Statystyczna	wzmocnienie odpowiednich warunków opieki, wychowania i ochrony
Opiekunowie	124	Ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy	sprawowanie nadzoru nad opiekunem w sposób ujednolicony
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozporządzenie zostanie przesłane do konsultacji publicznych i opiniowania.

[illegible][illegible]

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Projekt zakłada ujednolicenie obecnie stosowanych procedur.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Nie dotyczy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: ...	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Regularny i ustandaryzowany nadzór pozwala na systematyczne zbieranie informacji o sytuacji dzieci i opiekunów. Dzięki temu łatwiej jest zidentyfikować specyficzne potrzeby małoletnich (np. wsparcie psychologiczne, korepetycje, leczenie specjalistyczne) oraz problemy, z jakimi borykają się opiekunowie (np. brak zasobów, trudności wychowawcze). Umożliwia to wczesną interwencję i dostosowanie wsparcia. Powyższe gwarantuje zapewnienie regularnych badań, leczenia w razie potrzeby, dostępu do specjalistów, zrównoważony rozwój psychofizyczny i emocjonalny: zapewnienie wsparcia psychologicznego, możliwości rozwijania zainteresowań, kontaktu z rówieśnikami, poczucia bezpieczeństwa i stabilności.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Nie dotyczy.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak			